

LA
CONJUNTURA AGRARIA

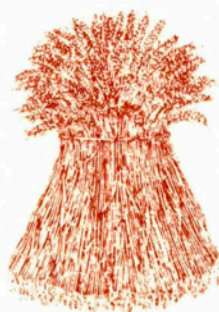
1982. 1^a y 2^a Semestre
1983.

R- 832/

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

1er Semestre de 1982

(estudi acabat el 2 de juliol de 1982)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

1er Semestre de 1982

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Secretaria General Tècnica
Gabinet Tècnic
Juliol 1982

INDEX

LA CONJUNTURA AGRARIA I L'AGRICULTURA CATALANA AL LLARG DEL PRIMER SEMESTRE DE L'ANY 1982

	Pàg.
I - INTRODUCCIÓ	1
II - VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT A LA CONJUN- TURA AGRARIA CATALANA AL LLARG DEL PRIMER SE- MESTRE DE L'ANY 1982	9
A) Les tensions en el mercat de les principals monedes estrangeres en relació a la pesseta	10
B) El mercat del petroli	12
III - COMERÇ EXTERIOR	15
Comerç exterior al Primer Trimestre de 1982	16
Comerç exterior de l'any 1981	25
IV - EL MITJANS DE PRODUCCIÓ	33
V - ANALISI PER PRODUCTES	37
1. Cereals i lleguminoses-pinso	38
2. Porquí	44
3. Llet i el sector làctic	47
4. Boví	49
5. Oví	52
6. Pollastres i ous	55
7. Fruita	60
8. Fruita seca	65
9. Vi	67
10. L'oli i les matèries grasses	69

I. INTRODUCCIO

Aquest tercer número de l'informe de conjuntura apareix en un moment important amb relació a les perspectives dels mercats agro-alimentaris europeus. El primer informe aparegut a mitjans de 1981, posava de manifest la consolidació de problemes en els mercats agraris espanyols, derivats essencialment d'una inestabilitat manifestada en els mercats monetaris internacionals. Això estava relacionat en gran part amb les polítiques arbitrades per part dels diferents blocs econòmics per controlar la diferent evolució de la seva inflació i atur.

El segon informe de conjuntura apareixia a començaments de 1982. En aquell moment s'esperava la necessitat de considerar el risc com un nou element ja assumit en els problemes agraris, i que havia de ser tingut en compte pels operadors del sector agrari. El risc essencialment encareix la producció i la transformació. Apareix sota la forma d'elevacions imprevisibles i incontrolades dels preus dels factors, sovint superiors a les millores de productivitat que el Sector Agrari està habituat a incorporar en la seva activitat.

En el cas de sectors deficitaris aquesta imprevisibilitat incorpora un doble element: la tendència del preu del producte deficitari i la seva valoració monetària. A vegades el preu i el valor monetari es barregen en un efecte multiplicatiu. Si el preu del blat de moro augmenta mentre que el dòlar es revalúa, en aquest cas el preu del blat de moro en el moll de Barcelona augmenta multiplicativament, si en canvi ambdós (el preu i el dòlar) es mouen en sentit divers, el mercat espanyol no es beneficia de les disminucions del preu perquè la revaluació del dòlar ho impedeix. Tot això queda entrelligat en un complex conjunt de relacions on juguen les expectatives dels importadors i dels productors, les existències d'estocs públics i privats, o el mercat dels futurs.

El que sembla clar és que els anys vuitanta seran una dècada on els mercats agraris rebran influències cada vegada més fortes de problemes externs i en el cas d'una bona part de l'agricultura catalana això significa un grau elevat de pressió sobre les empreses i la necessitat d'una ordenació general dels sectors sensibles a les importacions de productes deficitaris i a la seva valoració monetària.

Un altre element de l'horitzó agrari dels propers anys és sense dubte l'adhesió d'Espanya a la CEE. Això malgrat la situació recent, després de la visita del President de la República Francesa a Espanya, indica problemes importants que podrien significar un retard en els efectes reals de l'adhesió.

L'adhesió és un fet important i no convé retardar els seus efectes. Una recent obra sobre el tema, titulada "Catalunya i la Comunitat Econòmica Europea" (1) planteja, en el seu capítol dedicat a l'Agricultura, el fet que l'adhesió pot significar sobretot una dinamització i liberalització de l'economia. L'adhesió tindrà certament elements positius i elements negatius, però el balanç és una opció a nous mercats, nous clients i noves organitzacions de la transformació i de la comercialització que tindran un efecte modernitzador del sector agro-alimentari a Catalunya i en general a tot l'Estat.

Així els temes generals més importants continuen essent el problema monetari, l'elevació de costos agraris i l'adhesió.

a) El problema monetari s'ha manifestat d'una banda amb relació amb el dòlar que ha augmentat de valor respecte a la pesseta un 35% des de gener de 1981 fins a l'actualitat en dues fases d'acceleració gener-agost 1981 i novembre 1981-juliol 1982. Com es manifesta per les dades sobre preus de blat de moro a Xicago i a Barcelona, la disminució relativa del preu del blat de moro no ha pogut beneficiar els productors ramaders -la revaluació del dòlar respecte a la pesseta ha compensat la baixa de cotitzacions del blat de moro. Altrament dit: la inestabilitat monetària està significant un cost elevat per a la ramaderia intensiva catalana. Això s'ha manifestat a certes produccions en fortes disminucions del Marge Brut calculat, en alguns moments concrets.

b) Els fenòmens externs com el monetari no són l'únic element de risc en l'àmbit de l'oferta agrària. Des d'un altre punt de vista, la política agrària també incorpora elements d'elevació de costos. Segons la política de control de

(1) Llibre blanc sobre la repercussió a Catalunya de l'adhesió d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea. Generalitat de Catalunya. Institut d'Investigacions Econòmiques. Barcelona 1982.

preus pagats, establerta en relació amb l'actual campanya de preus agraris pels òrgans responsables de l'Administració Central, el control dels preus dels inputs ve determinat per una clàusula de salvaguarda que estableix un màxim d'augment de preu del 10% per fertilitzants, gas-oil i electricitat, i del 16,36% per als pinsos compostos. Aquesta és una mesura que naturalment és aplicable a tota l'Agricultura espanyola. Però l'Agricultura espanyola és en realitat un conjunt de diferents agricultures i cadascuna presenta unes estructures de costos diferents. Aquesta diferent estructura de costos ocasionaria, a través de la clàusula de salvaguarda, que a Catalunya els increments dels preus dels inputs poguessin tenir una major repercussió que a la resta de l'Estat. La factura pagada pels agricultors i ramaders catalans podria arribar a ser d'un 17 per cent superior a la factura mitjana de l'Agricultura de tot l'Estat.

c) Finalment, la proximitat de l'adhesió obliga a considerar l'evolució dels **mercats agro-alimentaris espanyols en relació amb els mercats de la CEE**. Un aspecte important d'aquest problema és el grau de coherència de les polítiques de preus emprades aquí i allà i, especialment, interessa saber si les polítiques de preus agraris vigents a Espanya s'orienten o no cap a l'estructura comunitària de preus. Recentment ha entrat en el Parlament de Catalunya un estudi sobre la problemàtica de les produccions catalanes davant de l'horitzó comunitari (2). D'aquest estudi es dedueix que els preus agraris espanyols i els comunitaris, regulats per les respectives polítiques, no presenten una tendència clara de convergència. Entre els productes que presenten un grau de divèrgència trobem els següents: gira-sol, vi, oli d'oliva, carn de porquí i llet de vaca.

El grau de convergència de les polítiques de preus fóra més gran si la pesseta aturés la seva tendència a devaluar-se respecte de l'ECU (unitat monetària vigent a la zona de la CEE i que representa el conjunt de les monedes dels països membres de la CEE).

De tot això es desprèn que la política monetària que s'endegui no és aliena a la capacitat d'aproximar els preus agraris regulats en les dues zones i, per tant, a la capacitat per part de l'Agricultura espanyola de gaudir dels

(2) Informe tècnic sobre perspectives de mercat per les produccions agràries catalanes. Abril 1982.

beneficis de l'ampliació de mercat, des del moment de l'entrada. En el futur convindrà que la política de preus agraris sigui coordinada amb la política monetària.

RELACIÓ DE PREUS DE REGULACIÓ A ESPANYA
I A LA CEE EN LES DARRERES CAMPANYES

	<u>Preus CEE 82/83</u> Preus ESPANYA 82/83	<u>Preus CEE 81/82</u> Preus ESPANYA 81/82	<u>Preus CEE 82/83</u> Preus ESPANYA 82/83
Productes	(ECUS corrents)		(ECUS constants 1981)
Blat dur	-	156,87	-
Blat tou	94,35	92,72	90,67
Ordi	116,08	121,22	111,55
Civada	-	-	-
Sègol	111,35	118,22	107,01
Blat de moro	94,35	91,72	90,67
Sorgo	-	-	-
Arròs	119,39	121,11	123,51
Lleguminoses-pinso	100,98	100,27	97,04
Gira-sol	145,04	137,13	139,38
Remolatxa	81,19	80,71	78,03
Canya sucrera	-	-	-
Cotò	-	-	-
Vi	239,68	215,87	230,53
Oli d'oliva	148,30	144,04	142,51
Carn vaquí	101,28	104,97	99,06
Carn porcí	150,72	138,69	144,84
Pollastres	-	110,65	-
Ous	-	158,61	-
Llet de Vaca	111,24	106,03	106,90
Font: Elaboració pròpia a partir de fonts oficials.			

Tendències dels mercats en el primer semestre de 1982

El Sistema cerealista-ramader ha reaccionat essencialment a dos elements. El primer ha estat la climatologia adversa que ha reduït el volum esperat de la collita cerealista i que ha provocat en part una cursa cap a la demanda d'importació i d'estocs. Això s'ha manifestat clarament en preus elevats (és el cas sobretot del blat de moro i el sorgo que han augmentat la importació malgrat el cost creixent). A més, ha posat de manifest la fragilitat de posicionament de la nostra ramaderia intensiva. El segon element ha estat l'evolució dels cicles de productes ramaders, on l'evolució de l'ús de la capacitat instal·lada ha seguit un moviment pendular de diferent durada per cada espècie animal, i ha determinat els excessos i dèficits de canals ofertes en el mercat. Característica comú a tot el mercat càrnic ha estat una relativa retenció del consum per càpita, potser més fort a la carn de boví que la carn de porcí i d'aviram. Aquest fet hauria de posar en atenció el sector productor de carn, que fa front a una demanda estancada. Les seves causes són possiblement resultat d'un reajust general de la despesa alimentària familiar (iniciat probablement a finals de 1979) relacionat amb la inflació, i d'una sensibilització cada vegada més forta a la idea d'alimentació de qualitat controlada -que indica la via a seguir per una política de foment del consum d'aquests productes i de llurs derivats.

Pel que respecta al boví s'ha vist durant aquest semestre un optimisme moderat que ha portat al manteniment de la capacitat instal·lada en ús, i l'assoliment d'una capacitat de producció futura considerable, que potser desembocarà en uns nivells de preus de mercats menys interessants que els de 1981.

En el sector porcí es manifesta una tendència de preus cap amunt, així com dels marges bruts, que delata la possible aparició d'excessos de producció cap a la tardor i que pot recordar experiències anteriors, on la coordinació de l'actuació del FORPPA amb la dinàmica dels problemes va ser una necessitat important.

L'aviram ens ofereix un exemple de sector on, amb una relativa organització i disciplina de mercat, s'han rendabilitzat algunes operacions que han evitat la influència negativa d'un consum estancat.

La producció agrícola s'ha vist marcada per esdeveniments notables en vi i fruita. Pel que fa al vi, la situació del mercat espanyol ha demostrat clarament els efectes d'una política de preus no selectiva i ha mostrat com l'excés de producció té com a conseqüència la depressió de les cotitzacions d'una manera relativament independent de les qualitats de producció, fet que s'afegeix a les dificultats naturals de resoldre els problemes de comercialització. L'esforç de programació en la gestió pública d'aquest mercat és insuficient, malgrat l'aparició d'un moderat pla de reestructuració de la vinya plantejat en el FORPPA a finals del mes de juny. Respecte a la fruita, la campanya fruitera ha vingut marcada per una conjuntura de producció insuficient a la CEE, que ha afavorit les nostres exportacions. Aquest fet, però, pot deixar de tenir la seva influència positiva d'aquí dos mesos i és previsible l'aparició d'alguns problemes comercials. Particularment greu ha estat la situació de l'exportació de l'avellana, que ha hagut de competir durament amb unes collites excepcionals en països competidors.

II. VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT LA CONJUNTURA AGRARIA
CATALANA AL LLARG DEL PRIMER SEMESTRE DE L'ANY 1982

VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT LA CONJUNTURA AGRARIA

AL LLARG DEL PRIMER SEMESTRE DE L'ANY 1982

El sector agrari català està inserit en l'economia catalana i no és aliè a la seva evolució general. Les relacions més significatives que s'estableixen entre l'economia mundial i els productes del camp català, i que no són objecte de tractament en l'anàlisi sectorialitzada, poden concretar-se en l'estudi de les variables monetàries, de comerç exterior i en l'evolució de les cotitzacions de petroli.

A) LES TENSIONS EN EL MERCAT DE LES PRINCIPALS MONEDES ESTRANGERES EN RELACIÓ A LA PESSETA.

L'inici de l'any coincideix amb una nova tensió en el mercat financer internacional en incrementar-se de nou el tipus d'interès nord-americà.

L'augment dels tipus d'interès estimula la demanda internacional de dòlars ja que una part dels actius líquids europeus i internacionals (els corresponents a l'àrea del dòlar - països exportadors de petroli, fonamentalment-) cerquen la major rendabilitat oferta pel sistema bancari dels EE.UU pujant la cotització de la divisa americana.

Aquesta situació, incorporant les coordenades de política interna de l'Administració federal, s'ha fet especialment palesa el final del semestre, car el dòlar ha aconseguit superar diferents màxims històrics en relació a la pesseta arribant a més de 112 ptes/\$.

Una de les repercussions immediates per l'agricultura catalana és que la factura pels cereals-pinso i els carburants s'ha encarit com a conseqüència de la depreciació efectiva de la pesseta front al dòlar.

L'evolució del canvi oficial mig del dòlar ha estat:

1\$	gen.	febr.	març.	abr.	maig	juny	jul.	agost	set.	oct.	nov.	des.
1980	65,99	66,50	69,00	71,51	70,74	69,91	70,60	72,26	73,15	74,31	76,31	78,91
1981	80,51	85,64	85,74	87,41	91,24	94,43	97,45	100,01	96,04	95,81	95,27	96,81
1982	98,28	100,77	104,46	105,99								
1980	100,0	100,8	104,6	108,4	107,2	105,9	107,0	109,5	110,9	112,6	115,6	119,6
1981	122,0	129,8	129,9	132,5	138,3	143,1	147,7	151,6	145,5	145,2	144,4	146,7
1982	148,9	152,71	158,31	160,61								

Font: Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya i elaboració pròpia a partir dels avenços del % de canvi acumulat.

La segona part del quadre està feta indicant les quantitats amb base gener del 1980 = 100

Els canvis en l'índex palesen l'encariment monetari de les importacions catalanes que són realitzades amb pagament en dòlars. El mes de gener d'enguany el canvi mig era un 21,31% més alt que el corresponent al mes de gener de 1981, i un 48,9% més que el corresponent a gener de 1980. Els següents mesos de 1982 els canvis eren, en comparació als mateixos mesos de 1981, un 17,61%, 21,86% i 21,21% més alts respectivament.

Aquest encariment ha de considerar-se tanmateix. I també el fet que la producció vegetal de la campanya 1980-81 fou molt per sota de la mitjana.

La dinàmica endegada al sistema financer internacional pels tipus d'interès nord-americans ha provocat dins el Sistema Monetari Europeu reajustaments que afecten les possibilitats de l'agricultura catalana. A això cal afegir les taxes d'inflació i els mitjans internacionals de pagaments dels països que formen part del Sistema Monetari Europeu.

Es a dir: en la mesura en què s'estableix un flux comercial de productes agraris entre Catalunya i els països que pertanyen al SME, les variacions dels tipus de canvis, actuen estimulants dels fluxos comercials.

La posició de la pesseta enfront del conjunt de monedes europees no ha experimentat canvis significatius que justifiquin per ells mateixos alteracions en el ritme d'intercanvis comercials entre Espanya i la CEE, car l'adaptació entre l'oferta i la demanda, tant catalanes i espanyoles com europees, ha esdevingut la causa real de les importacions i exportacions.

No es pot dir el mateix en contemplar un horitzó a mig i llarg termini, horitzó on té cabuda un possible període transitori d'integració a la CEE. En aquest cas, i depenent de variables com l'inflació interior, l'acumulació espanyola de mitjans de pagament internacional i en darrera instància de l'evolució de la recessió econòmica, factors com la participació en organismes monetaris supranacionals com el SME o la Unitat de Compte Europea poden esdevenir, segons la situacions de partida, una penalització o una compensació per els fluxos comercials establerts entre Espanya i la CEE mitjançant l'aplicació dels Montants Compensatoris Monetaris.

B) EL MERCAT DE PETROLI

El mercat internacional de petroli s'ha caracteritzat aquest primer semestre per una gran tensió. Aquesta tensió s'ha manifestat de manera evident en les cotitzacions del barril de petroli.

Els inicis de l'any presenten una tendència a la baixa accentuada, que ja s'havia manifestat amb anterioritat. La baixa dels preus portà a una redistribució dels fluxos comercials, que va afectar especialment alguns països de l'OPEP que tenien un preu oficial per sobre del preu de mercat.

La reacció de l'organització de Països Exportadors de Petroli ha estat la de mantenir el preu oficial en 34\$ i reduir el ritme de producció per treure del mercat part de la tensió que exercia el pes d'una sobreoferta.

Els resultats d'aquesta mesura ja s'han manifestat. Els preus s'han recuperat d'ençà del mes de maig i han arribat quasi bé al nivell oficial dels 34\$/barril (tipus "arabian light").

Posteriorment, al començament de l'estiu, l'Organització de Països Exportadors de Petroli ha decidit augmentar la producció, mantenint els preus ja consolidats. Això té a veure, tanmateix, amb la reducció d'estocs experimentada per les grans companyies petrolíferes internacionals.

Aquests fets evidencien uns canvis significatius en l'estructura del mercat del petroli. Segons Informació Comercial Espanyola, les elasticitats preu i PIB (Producte Interior Brut). La primera s'ha fet més alta i la segona més petita. Això respon a les iniciatives de la major part dels països deficitaris energèticament d'articular una política d'estalvi d'energia i reducció de la dependència exterior energètica. Alhora, respon també a la tendència a diversificar les fonts de subministrament de productes derivats del petroli.

Aquesta anàlisi és vàlida per a l'Estat espanyol. Cal, però, fer una matització fonamental: la contenció experimentada en els preus internacionals no ha esdevingut un estalvi efectiu per a l'agricultura catalana. I això ha estat degut al biaix introduït pels mitjans de pagament. La revalorització del dòlar enfront de la pesseta representa un encariment real de les importacions de petroli i els seus derivats, car ha estat més forta que la reducció efectiva dels preus del petroli.

Aquest càlcul, en terme mig, representa un estalvi en dòlars del 10% per als primers mesos; ara bé, en termes de pessetes, representa un augment del 17 %, aproximadament.

En resum, podem afirmar que, malgrat la reducció agregada del consum i la utilització d'altres fonts d'energia, la dependència energètica de l'agricultura i l'economia catalanes segueix essent un model vàlid per a aquest semestre i per a les previsions d'un futur a curt i mig termini.

III. COMERÇ EXTERIOR

COMERÇ EXTERIOR

Al tancar aquesta edició de "La Conjuntura Agrària" només són disponibles les dades del Comerç Exterior dels tres primers mesos de l'any 1982. Al final del capítol incloïm les dades de 1981 completes.

Com hem fet a les edicions anteriors, comentarem aquí l'evolució dels intercanvis exteriors en general i d'una sèrie de productes que són rellevants per a Catalunya. Alguns perquè l'exportació catalana és significativa en l'exportació total espanyola, com la fruita fresca - excepte agris -, la fruita seca, les flors i plantes i els vins catalans amb denominació d'origen; altres, com els cereals, perquè la nostra ramaderia n'és molt consumidora.

EL COMERÇ EXTERIOR AL PRIMER TRIMESTRE DE 1982

El comerç exterior de productes agraris i alimenticis del primer trimestre de 1982 és favorable considerat aïlladament, vist que presenta un saldo positiu i, per tant, una taxa de cobertura superior al 100% (vegeu quadres següents).

Pel que fa al saldo però, si el comparem amb el del mateix període del 1981 la situació ja no és tan positiva: el del primer trimestre d'aquest any és 5.782 milions de pessetes menor.

En relació al comerç exterior global, el de productes agraris presenta el desavantatge d'un menor ritme d'increment de les exportacions i una taxa d'increment superior per les importacions. Aquesta situació s'accentua a l'expressar la balança comercial en dòlars. L'augment en dòlars de les importacions agràries és del 20,8% mentre que el de les importacions totals és del 3,2%; l'augment en dòlars de les exportacions agràries només és del 9% enfront del 23,6% que és el que augmenten les exportacions totals. Això vol dir que l'augment en pessetes de les exportacions agràries (vegeu quadre) reflecteix més un increment monetari degut a la devaluació de la pesseta enfront del dòlar que un augment real de les vendes a l'exterior. D'altra banda, l'augment de les importacions agràries només és degut a

l'augment de la quantitat importada o al preu d'aquesta en un 20,8%, el marge que va fins el 44,9% d'augment d'aquestes importacions expressades en pessetes respon a la devaluació.

COMERÇ EXTERIOR PRIMER TRIMESTRE 1982

	<u>Milions ptes.</u>	<u>Δ s/primer trimestre 1981</u>
Importació total (CIF)	800.507	23,6%
Exportació total (FOB)	546.372	48,2%

	<u>Primer trimestre 1982</u>	<u>Primer trimestre 1981</u>
Dèficit Comercial (milions de ptes)	254.135	287.716
Taxa de cobertura:	68,2%	56,9%

COMERÇ EXTERIOR DE PRODUCTES AGRARIS I ALIMENTICIS PRIMER TRIMESTRE 1982

	<u>Milions ptes.</u>	<u>Δ s/primer trimestre 1981</u>
Importacions	97.535	44,9%
Exportacions	103.367	30,9%

	<u>Primer trimestre 1982</u>	<u>Primer trimestre 1981</u>
Superàvit Agrari (milions de ptes)	5.832	11.614
Taxa de cobertura	106,0%	117,3%

Font: "INFORMACION COMERCIAL ESPAÑOLA". juny 82.

Tenint present que les dades que es recullen aquí corresponen només al primer trimestre de l'any i que, per tant, qualsevol tendència observada s'haurà de confirmar en un període més llarg, podem comentar els següents trets: En els cereals - pinso i soia- tenim unes importacions elevades que contrasten amb les del mateix període de l'any passat en què, inusualment, es disposava d'una excel·lent collita

interior. Comparades amb períodes equivalents d'anys anteriors assoleixen volums normals, exceptuant el fet novedós d'unes importacions molt elevades del grup "la resta de cereals" de què el sorgo és el component principal.

El comportament de les exportacions de pomes i peres és, aquest primer trimestre de l'any, molt bo com ho ha estat durant el segon trimestre (del qual encara no es disposa de les dades exactes).

La conjuntura exportadora dels fruits secs és acceptable per l'ametlla, en la que la participació catalana és petita en relació a d'altres zones de l'Estat, i molt desfavorable per l'avellana de producció quasi íntegrament catalana.

Les plantes i flors presenten un balanç favorable tant per l'augment de les exportacions com pel volum del ròssec comercial.

Els vins amb denominació d'origen mostren un dinamisme que contrasta amb l'estagnament de les campanyes passades.

Cereals i soia

El comerç exterior dels cereals destinats al consum animal així com les llavors i fruits de soia del primer trimestre d'enguany, presenta els trets normals: unes importacions voluminoses enfront d'unes exportacions poc significatives.

Les taxes de variació de les importacions en relació al primer trimestre de l'any passat són molt elevades degut a l'especial situació d'aquell període en què la gran collita cerealística espanyola de 1980 va permetre substituir en part cereals i soia d'importació per producció nacional i, inclús, realitzar exportacions cerealístiques això degut més a la incapacitat del SENPA per emmagatzemar que per una situació excedentària, sobretot en el cas de l'ordi.

Les importacions d'ordi, blat de moro i la resta de cereals - principalment sorgo- són les que han experimentat majors creixements. Pel que fa a aquests últims, només en un trimestre s'ha importat un volum equivalent al 95% del que es

va importar durant tot a l'any 1981 i l'augment en relació al primer trimestre de l'any passat és del 149%.

Les importacions de llavors i fruits de soia superen en un 36% en volum a les del mateix període de l'any passat però són un 10% inferiors a les del primer trimestre de 1980.

En els cereals de consum humà, blat i arròs, s'aprecia una disminució de les exportacions especialment pronunciada en el cas del blat, degut a la comparació amb l'any passat d'especialíssima conjuntura cerealística com ja hem comentat més amunt. Les importacions de blat en canvi, han disminuït, mentre que les d'arròs augmenten molt.

CEREALS I SOIA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>BLAT</u>				
Gener-març 81	52.705	1.132.525	222.113	4.178.113
Gener-març 82	29.788	516.727	10.378	239.958
<u>ORDI</u>				
Gener-març 81	20	1.490	80.622	2.182.537
Gener-març 82	178.377	2.676.394	186	4.749
<u>BLAT DE MORO</u>				
Gener-març 81	609.652	8.711.886	201	13.369
Gener-març 82	1.102.756	14.470.156	210	16.921
<u>ARROS</u>				
Gener-març 81	50	748	26.737	861.793
Gener-març 82	5.162	162.757	15.495	696.181

...

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>RESTA DE CEREALS</u>				
Gener-març 81	3.113	132.697	38	1.504
Gener-març 82	467.256	6.221.602	237	13.227
<u>LLAVORS I FRUITS DE SOIA</u>				
Gener-març 81	553.358	14.287.298	-	-
Gener-març 82	754.584	19.351.795	-	-
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Fruita fresca

Tot i que el flux exportador de pomes i peres s'accelerà a partir del mes d'abril, ja les dades del primer trimestre de 1982 mostren augments significatius en els volum exportats. Com es comenta al capítol de fruita d'aquest Informe la raó de l'augment de les exportacions rau en la dèbil producció europea de 1981 i possiblement, a partir d'abril, en l'embarg decretat per la CEE a l'Argentina.

En les exportacions de préssec en canvi s'ha produït una disminució del 21% en relació al primer trimestre de 1981, què en aquesta exportació fou molt bona.

Les úniques importacions de fruita d'aquest primer trimestre de 1982 són 2.657 tones de peres d'origen francès i italià, el 58% de les quals es dirigí a les Illes Canaries. Aquestes importacions han disminuït un 78% en volum en relació a les del mateix període de 1981 que foren molt elevades i produïren malestar en el sector productor.

FRUITA FRESCA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>POMA GOLDEN</u>				
Gener-març 81	1.329	47.354	90	1.830
Gener-març 82	-	-	4.911	147.701
<u>POMA STARKING</u>				
Gener-març 81	-	-	26	1.763
Gener-març 82	-	-	1.435	50.975
<u>RESTA DE POMES</u>				
Gener-març 81	260	9.314	-	-
Gener-març 82	-	-	2.372	69.277
<u>PERA LLIMONERA</u>				
Gener-març 81	-	-	18	754
Gener-març 82	-	-	526	15.698
<u>RESTA DE PERES</u>				
Gener-març 81	12.318	556.936	7	453
Gener-març 82	2.657	187.799	115	5.211
<u>PRÉSSECS</u>				
Gener-març 81	-	-	1.245	103.664
Gener-març 82	-	-	986	73.703
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Fruits secs

L'única producció que presenta una taxa de variació favorable en el primer trimestre d'enguany són les ametlles en gra que experimenten un creixement del

250% en volum i del 156% en valor aproximat. L'exportació d'ametlles i avellanes amb closca cau més d'un 97% en volum i la d'avellanes sense closca disminueix en un 38,5%.

FRUITA SECA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>AMETLLES AMB CLOSCA</u>				
Gener-març 81	2	1.279	4.264	1.285.549
Gener-març 82	-	-	117	18.534
<u>AMETLLES EN GRA</u>				
Gener-març 81	-	-	1.540	585.405
Gener-març 82	0,175	69	5.395	1.500.356
<u>AVELLANES AMB CLOSCA</u>				
Gener-març 81	-	-	33	11.752
Gener-març 82	-	-	0,675	135
<u>AVELLANES EN GRA</u>				
Gener-març 81	-	-	916	278.741
Gener-març 82	-	-	563	156.936
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Plantes i flors

Tant les importacions com les exportacions de plantes vives i productes de la floricultura han augmentat el primer trimestre d'enguany en relació al primer trimestre de l'any passat mostrant el dinamisme d'aquestes produccions. Les exportacions han augmentat un 51,3% en volum i en major percentatge, 74,8%, en valor. L'augment de les importacions ha estat del 9,3% en tones i del 21,5% en

valor. Els ròssecs comercials d'aquest primer trimestre del 1982 són més favorables que els dels mesos corresponents de 1981: 1.381 tones i 882 milions de pessetes enfront 131 tones i 374 milions el primer trimestre del '81.

PLANTES I FLORS

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
Gener-març 81	2.817	428.742	2.948	802.497
Gener-març 82	3.080	520.837	4.461	1.402.761
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Vins catalans amb denominació d'origen

En el primer trimestre de 1982 les exportacions d'aquests vins en conjunt es mostren més dinàmiques que en el mateix període de l'any passat. Així, en volum han augmentat un 18% i en valor aproximat un 44,6% enfront del 5% en valor que van augmentar el primer trimestre del '81.

Si considerem dos grups, els vins embotellats i els continguts en d'altres envasos veiem que l'exportació dels primers creix més ràpidament (25,1% enfront 10,1%) en volum i sobretot en valor (49,7% enfront 21,9%).

La partida més voluminosa és la de vins del Penedès no blancs i embotellats que representa el 54% del valor total obtingut per les exportacions de vins catalans amb denominació d'origen. En relació al primer trimestre de l'any passat aquesta exportació ha augmentat un 50,5% en valor i un 36% en volum.

Els vins que presenten augments més importants en relació al primer trimestre del '81 són els embotellats d'Alella no blancs (475% més en volum i 398% més en valor), els blancs del Penedès no embotellats (312,5% més en volum i 360% més en valor) i els generosos de Tarragona embotellats (225% més en volum i 140% més en valor).

Amb augments al voltant del 50% trobem els blancs de Tarragona no embotellats (50,5% en volum i 66,3% en valor) i els de Tarragona no blancs en ampolles (48,8% en volum i 109,5% en valor).

Un fet especialment interessant d'aquest primer trimestre de 1982 és l'exportació de 4.230 litres de vins de l'Empordà, l'exportació dels quals havia estat nul·la al llarg dels anys 80 i 81.

Els vins que han disminuït la seva exportació són: els del Priorat no blancs embotellats (-93,5% en volum i -94,7 en valor) els blancs d'Alella embotellats (-53,3% en volum i -31,8% en valor), els de Tarragona no blancs sense embotellar (-17,9% en volum i -7,5% en valor) i els blancs de Tarragona en ampolles que han disminuït en volum (-3,4%) però han augmentat la contrapartida monetària (17,1%).

EXPORTACIONS DE VINS CATALANS AMB DENOMINACIO D'ORIGEN

	1er. Trimestre 1981		1er. Trimestre 1982	
	Milers ltr.	Milers Ptes.	Milers ltr.	Milers Ptes.
<u>Vins generosos</u>				
Tarragona (ampolles)	4	624	13	1.500
Tarragona (en d'altres envasos)	8	470	14	606
<u>Vins embotellats</u>				
Alella, blancs	15	1.181	7	806
Alella, la resta	4	532	23	2.650
Penedès, blanc	348	29.629	367	40.706
Penedès, la resta	882	94.605	1.200	142.408
Priorat, la resta	2	226	0,13	12
Tarragona, blancs	292	12.472	282	14.604
Tarragona, la resta	166	9.313	247	19.506
Empordà blancs	-	-	0,75	36
Empordà, la resta	-	-	3	197

...

	1er. Trimestre 1981		1er. Trimestre 1982	
	Milers ltr.	Milers Ptes.	Milers ltr.	Milers Ptes.
<u>En d'altres envasos</u>				
Penedès blancs	24	432	99	1.988
Priorat, la resta	-	-	26	980
Tarragona, blancs	473	9.613	712	15.982
Tarragona, la resta	1.055	23.140	866	21.401
Empordà, la resta	-	-	0,48	71
TOTAL	3.273	182.237	3.860,36	263.453
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

EL COMERÇ EXTERIOR DE L'ANY 1981

Vist que en el moment de la publicació de la darrera edició de la Conjuntura Agrària de 1981 encara no eren disponibles les dades de comerç exterior de tot l'any inclourem aquí el comentari general i el dels productes que habitualment seguim.

L'evolució del comerç exterior espanyol de productes agraris i alimentaris (seccions I a IV de l'Aranzel) ha estat favorable l'any 81. Si la comparem amb l'evolució del comerç exterior total observem una taxa de cobertura molt més elevada que la del conjunt del comerç, amb un increment sobre la de l'any anterior també superior. Així mateix les importacions agràries creixeren el 1981 menys que el conjunt d'importacions mentre que les exportacions agràries augmentaren a una taxa superior a la del total d'exportacions (vegeu quadres).

Les exportacions agràries suposaren l'any 81 el 18,9% de l'exportació total enfront un 18,5% l'any '80. Va créixer també la seva participació en la producció final agrària: del 18,5% en 1980 al 23% de la P.F.A. en 1981. Paradoxalment aquest creixement s'ha produït en un any de sequera, pel que es pot pensar que les exportacions creixents són dels productes de regadiu i, en part, dels cereals de l'abundant collita de 1980, exportats precipitadament durant 1981, per manca de la capacitat d'estocatge.

COMERÇ EXTERIOR 1981

	<u>Milions ptes.</u>	<u>△ 1981/1980</u>
Importació total (CIF)	2.970.435	21,2%
Exportació total (FOB)	1.888.422	26,5%
	<u>1981</u>	<u>1980</u>
Dèficit Comercial (milions de ptes)	1.082.013	957.466
Taxa de cobertura:	63,6%	60,9%

COMERÇ EXTERIOR DE PRODUCTES AGRARIS I ALIMENTICIS 1981

	<u>Milions ptes.</u>	<u>△ 1981/1980</u>
Importacions	364.221	15,6%
Exportacions	356.833	29,4%
	<u>1981</u>	<u>1980</u>
Dèficit Agrari i Alimentici (milions de ptes)	7.338	39.244
Taxa de cobertura	98,0%	87,0%

Font: "INFORMACION COMERCIAL ESPAÑOLA". març 82.

Cereals i soia

El tret característic del comerç d'aquests productes en 1981 és la disminució del volum de les importacions i l'augment de les exportacions. Això és així en tots els productes excepte el blat de moro les importacions del qual van créixer durant 1981 en un 6,6% en tones i un 45,8% en valor. L'ordi, la resta de cereals i les llavors i fruits de soia, malgrat experimentar disminucions en el volum importat presenten taxes de variació positives en el valor monetari.

Els resultats del comerç exterior arrosser són molt favorables en l'any 81. D'una banda les importacions cauen en més del 90% tant en volum com en preu. D'altra banda les exportacions augmenten significativament un 34,1% en volum mentre que

gràcies a les bones cotitzacions en el mercat internacional d'arròs, l'augment en valor és del 105%.

CEREALES I SOIA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t.	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>B L A T</u>				
1980	304.878	5.043.707	45.156	734.271
1981	211.200	4.083.223	537.780	9.603.740
<u>ORDI</u>				
1980	554108	6.685.150	377	6.216
1981	481.367	6.779.62	757.866	8.702.066
<u>BLAT DE MORO</u>				
1980	4.532.545	47.803.065	804	54.011
1981	4.829.591	69.695.929	2.109	67.993
<u>A R R O S</u>				
1980	2.046	54.723	58.115	1.558.798
1981	87	5.233	77.955	3.197.348
<u>RESTA DE CEREALES</u>				
1980	677.202	6.666.157	3.654	158.510
1981	489.546	7.365.445	197	8.365
<u>LLAVORS I FRUITS DE SOIA</u>				
1980	3.207.645	65.124.203	-	-
1981	2.969.667	78.946.091	-	-
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Fruita fresca

El comerç exterior de pomes i préssecs l'any '81 es caracteritza per l'augment del volum dels intercanvis. En peres en canvi, l'augment només es produí en les quantitats importades mentre que les exportacions disminuïen (- 8,6% les de pera llimonera i -18% la resta de peres).

FRUITA FRESCA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>POMA GOLDEN</u>				
1980	4.404	159.899	9.399	467.786
1981	8.506	305.476	12.331	399.826
<u>POMA STARKING</u>				
1980	-	-	727	24.609
1981	20	1.101	3.301	126.641
<u>RESTA DE POMES</u>				
1980	48	2.078	3.998	187.662
1981	410	15.161	8.752	251.958
<u>PERA LLIMONERA</u>				
1981	-	-	16.710	733.290
1981	-	-	15.272	625.516
<u>ALTRES PERES</u>				
1980	6.531	315.840	10.710	440.203
1981	15.736	759.544	8.780	370.553
<u>PRÉSSECS</u>				
1980	-	-	15.202	1.296.908
1981	-	-	19.188	1.281.048

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Fruits secs

La campanya exportadora de 1981 va ser bona per les ametlles. L'exportació d'ametlles amb closca va augmentar un 250% en volum i un 500% en valor. L'exportació d'ametlles en gra va augmentar un 31% en volum i un 10% en valor en l'any '81 en relació al '80. Les importacions d'aquestes ametlles van disminuir un 92% en volum mentre que la d'ametlles amb closca passà de 400 quilos en 1980 a 9.000 quilos en 1982.

La campanya exportadora de l'avellana fou desfavorable durant l'any 1981. D'avellanes en gra se'n exportaren 5.398 tones menys que en 1980, amb una disminució del 57%. L'exportació d'avellanes amb closca, tradicionalment amb menor importància comercial, fou especialment reduïda l'any 81: 253 tones amb un 87% de disminució en relació a l'any '80.

FRUITA SECA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>AMETLLES AMB CLOSCA</u>				
1980	0,5	205	1870	311.951
1981	9	4.111	6.546	1.874.495
<u>AMETLLES EN GRA</u>				
1980	1.748	556.642	15.273	5.951.593
1981	144	60.839	20.072	6.555.357
<u>AVELLANES AMB CLOSCA</u>				
1980	-	-	2.013	289.810
1981	-	-	253	46.941

.../...

.../...

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>AVELLANES EN GRA</u>				
1980	0,4	209	9.431	2.790.339
1981	0,8	424	4.033	1.311.718
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Plantes i flors

L'evolució del comerç exterior de Plantes i Flors (capítol 06 de l'Arancel) durant 1981 no ha estat gaire brillant. Mentre les importacions han augmentat un 20,3% en volum i un 28,8% en valor la quantitat exportada s'ha reduït en un 10,1% en relació a l'any 80. El valor de les exportacions, però, ha augmentat lleugerament (2,6%). Al mateix temps s'han reduït notablement els ròssecs comercials que passen, en tones, de 4.310 l'any '80 a 1.115 el '81 i, en pessetes, de 1.193 milions l'any '80 a 927 l'any '81.

PLANTES I FLORS

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
1980	9.060	1.476.374	13.370	2.669.447
1981	10.902	1.812.640	12.017	2.739.548
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

Vins catalans amb denominació d'origen

En conjunt l'exportació de vins catalans amb denominació d'origen l'any '81 es mostrà quasi estagnada pel que fa al volum exportat experimentant un creixement només del 1,7% (2.660 milers d'hectolitres més); en valor, però, el creixement fou superior, del 21%.

Els vins embotellats (57% del total) reduïren la quantitat exportada en un 1,7% mentre que augmentaren el seu valor en un 23,9%, els vins en d'altres envasos

augmentaren en volum un 6,6% i en valor 6,2%. Els augments més importants foren els dels vins d'Alella no blancs (104,6% en volum i 145,4% més en valor) els blancs de Tarragona en d'altres envasos (79,3% en volum i 65,1% en valor) els del Priorat no blancs embotellats (35,7% en volum però amb una disminució del 16,4% en el valor) i els blancs d'Alella embotellats (35% en volum i 21,6% en valor).

Les disminucions més accentuades les experimentaren els vins generosos de Tarragona no embotellats (- 31,4% en volum i -31,5% en valor), els no blancs del Penedès sense embotellar (- 29,7% en volum però augmenten un 397% en valor), els blancs de Tarragona embotellats (-25% en volum i -8% en valor) i els no blancs de Tarragona en d'altres envasos (-15% en volum i -17,7% en valor).

EXPORTACIONS DE VINS CATALANS AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN

	1980		1981	
	Milers ltr.	Milers Ptes.	Milers ltr.	Milers Ptes.
<u>Vins generosos</u>				
Tarragona (ampolles)	74	20.214	85	8.533
Tarragona (en d'altres envasos)	137	6.046	94	4.140
<u>Vins embotellats</u>				
Alella, blancs	40	4.598	54	5.589
Alella, la resta	22	2.030	45	4.982
Penedès, blanc	2.556	202.041	2.522	236.374
Penedès, la resta	4.059	407.838	4.074	551.584
Priorat, la resta	14	2.864	19	2.394
Tarragona, blancs	1.224	48.346	918	44.471
Tarragona, la resta	1.001	57.719	1.122	70.110

.../...

.../...

	1980		1981	
	Milers ltr.	Milers Ptes.	Milers ltr.	Milers Ptes.
<u>En d'altres envasos</u>				
Penedès blancs	30	1.364	31	3.448
Penedès, la resta	37	2.386	26	11.869
Priorat, la resta	-	-	37	1.374
Tarragona, blancs	1.437	26.032	2.576	42.983
Tarragona, la resta	4.638	108.190	3.932	89.083
TOTAL	15.269	889.668	15.535	1.076.934
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.				

IV. MITJANS DE PRODUCCIO

ELS MITJANS DE PRODUCCIO

La primera de les mesures complementàries aprovades de la campanya de preus 1982/83 ha estat un augment màxim ponderat del 10% des de l'u de gener fins el 31 de desembre de 1982 dels inputs. Els "inputs" a què es refereix aquest augment ponderat són: els gas-oil, els fertilitzants i l'electricitat.

Per a aquests "inputs" s'ha acordat una altra sèrie de mesures, com són la subvenció, al voltant del 30%, per a la instal·lació de comptadors més beneficiosos per als agricultors; l'absorció per part de l'Administració de 5,5 punts en la darrera pujada de preus dels fertilitzants (12%); i l'estudi i finançament d'una xarxa de distribució de gas-oil/B més adequada i econòmica.

Pel que fa als pinsos, la "clàusula de salvaguarda" garanteix mesures en el cas que l'augment dels preus superi el 16,36% (1,5% menys que l'augment adoptat per a l'ordi) al llarg del 1982.

En aquesta regulació apareixen dues novetats en relació a la campanya passada. En primer lloc, es fixa un augment màxim per a tot l'any i no només d'abril a desembre. En segon lloc, s'han modificat les ponderacions dels components de l'índex, augmentant el pes del gas-oil i l'electricitat i disminuint el dels fertilitzants. Així, el gas-oil/B passa del 22,16% al 26,72%, els fertilitzants passen del 70,68% al 64,90% i l'electricitat del 7,16% a un 8,38%.

La diferent composició de la Producció Final del sector agrari català en relació a la del conjunt de l'Estat fa que els augments del 10% i del 16,36% recollits per la "clàusula de salvaguarda" signifiquin un augment de costos superior per Catalunya. A Catalunya, on les despeses corrents representen el 48,7% de la PFA enfront només del 35,3% de la PFA espanyola (segons les dades de la "Renta Nacional de España y su distribución provincial. 1979". Banco de Bilbao), els augmentats tolerats en els preus dels inputs poden suposar un increment de les despeses corrents agràries superior en un 17% a l'augment d'aquestes despeses per al conjunt espanyol.

L'evolució fins a mitjans del mes de maig dels preus compresos en la "clàusula de salvaguarda" ha estat el següent:

	<u>Δ %</u>	<u>Repercussió % en l'Índex</u>
Augment de preu del gas-oil/B	0	0
Augment de preu dels fertilitzants	6,5 (1)	4,22
Augment de preu de l'electricitat	11,2	<u>0,94</u>
Augment total de l'Índex ponderat		5,16 %
Augment de preu dels pinsos (acabat porquí)		8,09 %
(1) 12% menys subvencions		

En relació a l'IGTE per a les fàbriques de pinsos, la Comissió especialitzada del FORPPA havia proposat la seva desaparició per a l'any 1982, però el Consell de Ministres va introduir-hi modificacions, aprovant només la reducció del tipus impositiu. Aquest era a finals de l'any passat del 3,3%, a partir de principis del 82 del 4,3% i arran de les mesures complementàries a la campanya de preus aprovada se situa entre el 2% i el 2,3% segons les tipificacions (R.D. 995/82 del 14 de maig).

Aquesta disminució significa una rebaixa en el preu mig del pinso de 0,45 - 0,50 ptes. per quilo. La supressió de l'IGTE hagués suposat una rebaixa d'una mica més d'una pesseta per quilo.

Pel que fa als productes zoosanitaris - un altre punt important de les despeses corrents agràries catalanes - s'ha prorrogat fins el 23 d'abril de 1983 el termini per adequar les instal·lacions i actuacions de les entitats i persones que distribueixen i venen les especialitats farmacèutiques d'ús veterinari. Es d'esperar que les exigències legals que suposa la nova regulació millorin les garanties sanitàries d'aquests productes i alhora que no provoquin un augment artificial dels costos ramaders.

V. ANALISI PER PRODUCTES

CEREALS I LLEGUMINOSES-PINSO

Semblantment al que succeí l'any passat, les expectatives de collita formulades les darreres setmanes del primer semestre per l'Estat espanyol i per Catalunya han sofert fortes modificacions en funció de l'evolució climàtica recent. Paral·lelament, la situació del mercat internacional de cereals s'ha vist afectada per les dificultats acumulades en el desenvolupament de les campanyes més recents i, alhora, per la inestabilitat política que ha caracteritzat gran part de les relacions internacionals.

Aquestes situacions afecten el sector agrari català tant pel que fa referència a la seva producció cerealística i de primeres matèries per pinso, com pel que fa referència al consum de quantitats relevants d'aquests productes per atendre les necessitats de la ramaderia.

Les darreres previsions de collita per als conreus catalans més significatius, blat i ordi, avancen una producció per sobre de la normal. La pluviometria ha estat favorable al desenvolupament de la collita d'aquest any, però els freds enregistrats a mitjan la primavera i les fortes ventades posteriors malmeteren les expectatives d'una collita molt per sobre de la mitjana (el vent en alguns conreus d'ordi de secà a la Noguera ha provocat pèrdues per algunes varietats, del 30%). Cal destacar que aquest avenç és general i que és el resultat de rendiments puntuals molt variables.

Algunes zones de la Noguera i la Segarra tenen rendiments de 4.000 kg/ha i superiors. Altres zones de secà de la Noguera tenen de 1.400 a 2.600 kg/ha.

Els rendiments de cultiu de blat presenten oscil·lacions de 1.000 kg/ha d'unes zones a altres. Per aquest conreu el SENPA ha previst un rendiment mig per la zona Nordest de 2.502 kg/ha, tot i especificant que a Tarragona aquest podria ésser 3.600 kg/ha.

A nivell de l'Estat espanyol les previsions de collita formulades presenten una gran diversitat en funció del lloc a què fan referència. Així, i en termes generals,

s'afirma que, mentre la collita a les zones cerealístiques del Sud està per sobre de la mitjana, és el contrari en la zona Nord. En funció, ara, de la localització tradicional dels conreus, ordi preferentment en el Nord i blat preferentment en el Sud, les expectatives de producció espanyola d'ambdós productes presentaran diferències.

El SENPA avança una producció total d'11 milions de tones de cereals. Dels quals 4,6 corresponen al blat; 5,7 a l'ordi i la resta a sègol, civada i altres cereals. Aquestes produccions representen un significatiu augment respecte a 1981 (un 30%, aproximadament) però no sobrepassen la mitjana dels darrers anys.

L'esquema de l'anàlisi sobre el sector cerealístic català ha de completar-se òbviament amb els lligams que el relacionen amb el sector ramader.

En aquest context, i a conseqüència de la baixa producció vegetal de la campanya 80-81, la dependència cerealística catalana de les produccions exteriors a Catalunya s'ha fet essencialment palesa aquest primer semestre. Alhora, i com ja havia estat analitzat en anteriors informes de la Conjuntura Agrària, el dèficit productiu s'ha agreujat per raons monetàries en tant que el dòlar ha seguit revaloritzant-se enfront de la pesseta, especialment les darreres setmanes del període de temps que s'estudia.

Les últimes dades disponibles d'importacions de cereals donen el següent resultat:

Importacions de cereals. Gener-81 a maig-82

	1981 (tones)	1982 (tones)
Blat de moro	1.570.290	2.123.969
Sorgo	18.313	1.178.000
Soia	1.008.264	1.140.206
Ordi	-	125.129 ⁽¹⁾
Font: SENPA		
(1) Aquesta quantitat no coincideix amb la corresponent a la Direcció General de Duanes.		

D'aquest quadre cal destacar l'augment de les importacions de sorgo. Aquest fet està relacionat amb la relació de preus del sorgo i l'ordi. L'augment total de les importacions ha d'entendre's en funció de la baixa producció vegetal de l'any 81.

Han de considerar-se tanmateix altres factors que incideixen en les disponibilitats de cereals per pinso. Ja que, un cop formulades les darreres previsions de la collita de blat i fixat l'excedent de la campanya 81 per sobre dels estocs de lligam de campanyes, s'han destinat 300.000 t de blat a la fabricació de pinsos - especialment per a aquelles zones on les condicions climatològiques han produït més reduccions de collites. D'aquesta quantitat 2.000 t s'han destinat a les zones ramaderes de Lleida.

Les dades de producció mundial, i especialment nord-americanes, afecten directament a l'agricultura catalana en tant que consumidora d'aquests productes. Les expectatives del mercat internacional per als pròxims mesos cal basar-les en les dades de producció mundial i nord-americanes, en les expectatives de comerç internacional i en les previsions que puguin formular-se sobre la cotització en pessetes dels mitjans de pagament.

Les dades de producció nord-americanes poden deduir-se dels balanços d'oferta i demanda. El quadre de la pàgina següent recull les dades dels següents productes: blat, blat de moro i soia.

Les dades de producció sudamericanes no segueixen la mateixa dinàmica d'increment dels EE.UU. Així, a Brasil la collita de soia s'ha reduït de 15,2 milions de t a 12,8 i la producció de grans farratgers s'avalua en 23,4 milions de t. Argentina, malgrat haver incrementat notablement la seva producció de blat, ha reduït la collita de grans farratgers passant dels 20,9 milions de t de 1981 als 19,4 d'aquest any. Cal, però, destacar que malgrat la reducció de producció de grans farratgers les collites de blat de moro per ambdós països s'han incrementat.

Les dades de producció constitueixen el marc d'interpretació de l'evolució internacional dels preus. Ara bé, cal tenir en compte una multiplicitat d'altres factors que contribueixen a explicar la cotització dels cereals:

BALANÇOS D'OFERTA I DEMANDA NORD-AMERICANS EN MILIONS DE BUSHEL

	B L A T		BLAT DE MORO		S O I A	
	1980/1981	Estimacions 81/82	1981/1982 (1)	Estimacions 81/82	1980/1981	Estimacions 81/82
Estocs inicials	902	988	1.617	1.034	359	318
Producció	2.374	2.793	6.648	8.201	1.792	2.030
Importacions	2	2	-	1	-	-
Subministraments totals	3.278	3.783	8.265	9.236	2.151	2.348
Consum humà	614	625		4.300		
Consum animal	52	243		785		
Llavors	114	107			89	88
Molturació					1.020	1.055
Consum interior	780	975	4.964	5.085	1.109	1.143
Exportacions	1.510	1900	2.267	2.175	724	870
Consum total	2.290	2.875	7.231	7.260	1.833	2.013
Estocs finals	988	908	1.034	1.976	318	335
%Estocs del consum total	43	32	14	27	17	17
% Estocs de la producció	42	33	15	24	18	17

(1)Elaborat a partir dels estocs de partida 81/82 i dades de producció i exportacions de 80/81.

El primer semestre d'enguany ha estat un període amb esdeveniments internacionals significatius; la guerra a l'Atlàntic Sud ha afectat el comerç de cereals argentí, car, alhora que l'ha convertit en una font financera capaç d'assumir una part de les despeses de sosteniment de l'activitat bèl·lica (amb les tensions que això ha generat), ha encarat el cost dels nòlits.

L'acabament del tractat URSS-EE.UU en matèria de comerç de cereals, i els tractats bilaterals sobre altres aspectes -amb el seguit d'actuacions prèvies que comporten.

L'activitat comercial desenvolupada per països com Canadà amb un ritme creixent de producció de primeres matèries.

El dèficit cerealístic soviètic sobre les previsions planificades, tot i que aquest any han aconseguit una campanya millor que la de l'any 81.

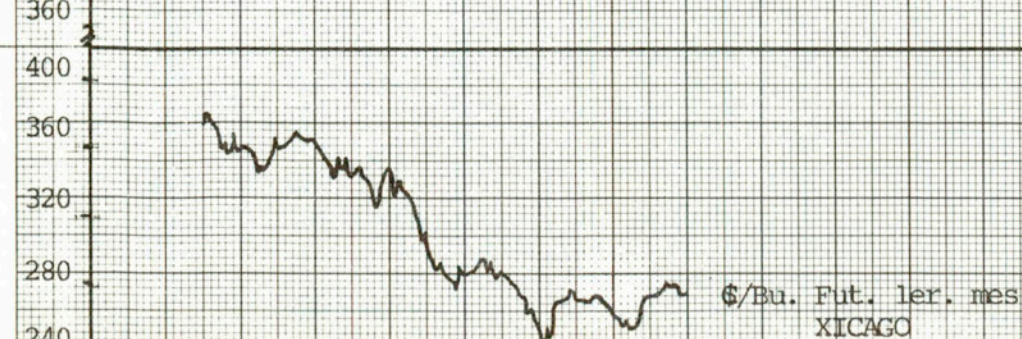
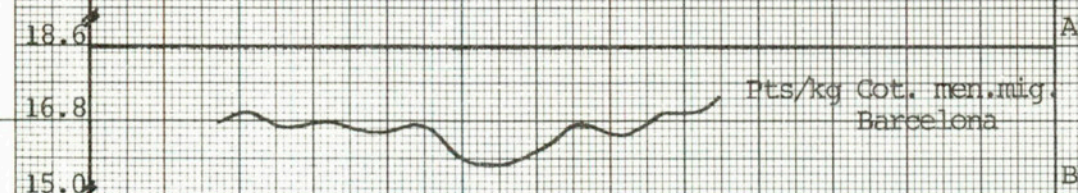
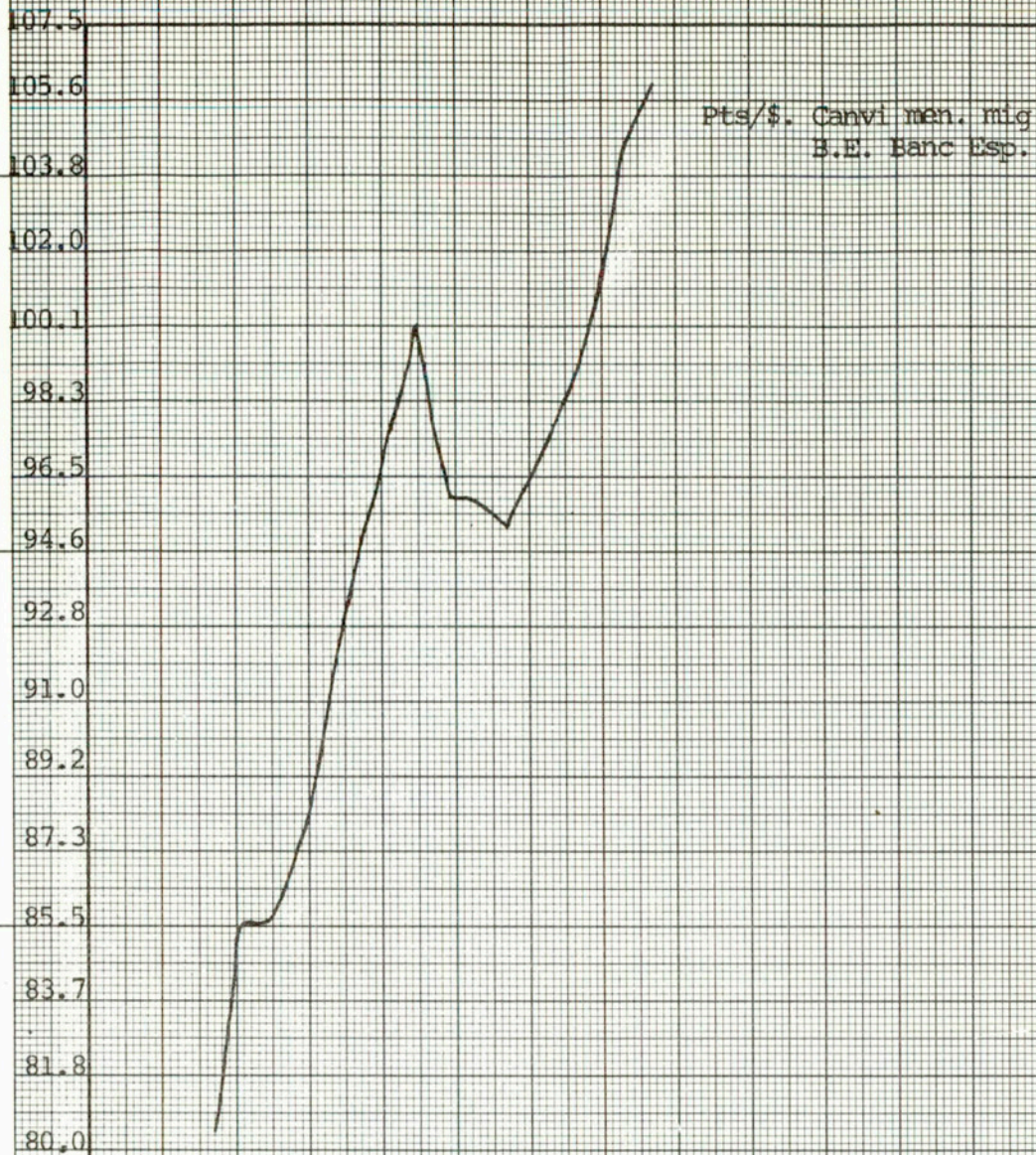
La transmissió d'aquests elements del mercat internacional al sector agrari català s'efectua, entre altres coses, per conducte d'un mitjà de pagament: el dòlar. L'evolució de la seva cotització actua de forma multiplicativa sobre les tendències de preus internacionals.

El gràfic de la pàgina següent recull les cotitzacions a la Llotja de Xicago dels futurs en un mes del blat de moro nord-americà i l'evolució de la mitjana mensual de preus "spot" de la Llotja de Barcelona.

Cal destacar, com ja ha estat fet en el capítol d'introducció, que l'efecte monetari, efecte sobre el preu interior introduït per les variacions en la cotització del mitjà de pagament, compensa la tendència decreixent del preu del producte en origen, però aquest efecte no esgota la comprensió del preu interior ja que existeix un altre factor fonamental: l'efecte mercat -actuació de la demanda sobre l'oferta- que actua en funció de les variables interiors i de les expectatives.

Les expectatives que incorporin el mig termini són incertes, perquè ho és l'evolució de l'efecte monetari. És a dir no cal esperar en un context internacional, que no sigui més desestabilitzador que el corresponent al primer semestre,

BLAT DE MORO U.S.A. RELACIÓ ENTRE LAS COTIZACIONES D' ORIGEN I DESTÍ

1\$ = 1\$/100
1Bu. = 25.4 kg

variacions significatives dels preus d'origen ja que els mecanismes de regulació dels països productors (fonamentalment els EE.UU) poden actuar en la direcció d'amortitzar la tendència a la baixa, amb la qual cosa la despesa de les importacions dependrà de l'efecte monetari i de l'efecte mercat assenyalat anteriorment.

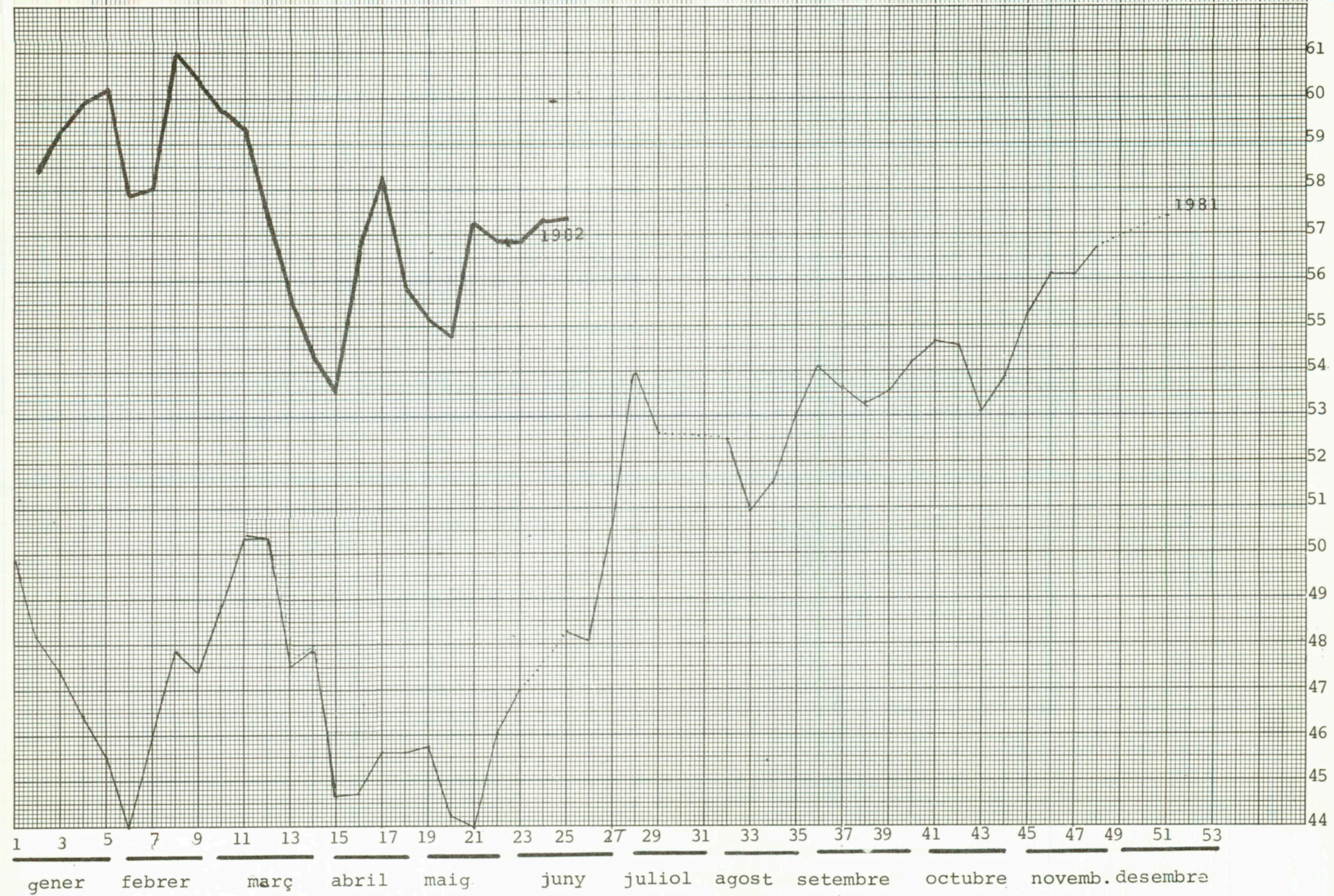
Hem d'assenyalar que aquest any, com està ja constatat en el capítol de Mitjans de Producció, s'ha adoptat una "clàusula de salvaguarda" que fixa un límit per a l'augment del preu dels pinsos d'un 16,36%, la qual cosa actua contra la incertesa traient una part de la pressió que aquesta exerceix sobre l'horitzó productiu en un termini que incorpori la totalitat de l'any en decurs.

PORQUI

Les cotitzacions del porquí, que manteniren una tendència a l'alça durant la segona meitat de l'any passat, continuaren pujant els mesos de gener i febrer d'enguany, després d'una oscil·lació a l'inici d'aquest darrer mes. Durant el mes de març les cotitzacions baixen per començar a recuperar-se la segona setmana d'abril. Una nova oscil·lació es produeix de finals d'abril fins la tercera setmana de maig en què els preus tornen a recuperar-se.

Els preus s'han mantingut al llarg del primer semestre d'enguany per sobre del preu d'intervenció superior fixat per a la campanya 81/82 (160 ptes/kg canal II) i les oscil·lacions comentades només els han fet caure en quatre ocasions per sota d'aquest límit.

Aquestes caigudes reflecteixen els successius lliuraments al mercat de canals del FORPPA davant un preu testimoni que superava clarament el d'intervenció superior. Front aquesta situació de preus elevats, el FORPPA sembla que ha adoptat la política de conservar i, probablement augmentar, mitjançant importacions, els seus estocs de regulació. En aquest sentit s'ha suspès l'autorització, en vigència des de l'octubre de l'any passat, d'exportar 15.000 tones, només materialitzada en una petita part.

Aquesta situació de preus elevats que ja prevèiem al darrer informe de Conjuntura de 1981 és el reflex de l'escassetat de l'oferta. El darrer cens disponible (desembre 81) palesa que l'any 82 ha començat amb una disminució generalitzada dels efectius porquins, especialment notable pel que fa al nombre de mares i porcs d'engreix a Catalunya i el nombre de garrins al conjunt de l'Estat.

Cens porquí

	TOTAL CAPS	GARRINS (fins a 2 mesos)	PORCS (de 2 a 12 mesos)	TRUGES (més de 6 mesos)
CATALUNYA				
Desembre 1980	2.913.753	577.419	2.013.921	280.170
Desembre 1981	2.776.862	562.821	1.886.908	258.255
△ 81/80	- 4,7 %	- 2,5 %	- 6,3 %	- 7,8 %
ESPANYA				
Desembre 1980	10.982.665	2.841.908	6.214.097	1.348.768
Desembre 1981	10.695.824	2.639.014	6.110.424	1.337.784
△ 81/80	- 2,6 %	- 7,1 %	- 1,7 %	- 0,8 %
Font: "Boletín Mensual de Estadística". Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.				

El mercat de garrins ha presentat també cotitzacions elevades, reflectint l'escassetat de l'oferta i les cotitzacions del porc d'engreix. Com aquest obtingué cotitzacions molt elevades els primers mesos de l'any (de 3.700 a 4.200 ptes/unitat) i baixà de preu a finals de març principis d'abril (fins 3.100 ptes/unitat) per recuperar-se a finals de mes i obtenir una certa estabilitat al voltant de les 3.600 ptes/unitat.

D'una banda l'evolució futura del mercat del porc d'engreix està condicionada per l'actuació del FORPPA. Si aquesta es realitza de forma escalonada és probable

que les cotitzacions es mantinguin a un bon nivell. D'altra banda hem de considerar l'evolució creixent dels costos dels grans per pinso d'importació.

L'acord del FORPPA per a la regulació de la campanya 82/83 fixà els preus que podem veure al quadre següent comparats amb els de la passada campanya:

	<u>Campanya 82/83</u>	<u>Campanya 81/82</u>	<u>Δ %</u>
Preu de garantia	138	124	11,3
Preu d'intervenció inferior	145	131	10,7
Preu indicatiu	160	145	10,3
Preu d'intervenció superior	180	160	12,5

L'evolució del marge brut per quilo venut, com hom pot veure al gràfic adjunt, és molt més favorable que la corresponent al mateix període de l'any passat. Es superen, inclús, els nivells del primer semestre de 1980 i de forma especialment pronunciada en els mesos d'abril, maig i juny que presentaven un marge brut molt baix els darrers dos anys.

LA LLET I EL SECTOR LACTIC

Els preus de la llet vigents fins al 30 de setembre d'enguany són, segons la regulació aprovada el 18 de setembre de 1981: de 23,50 ptes./litre el mínim de compra al productor; 23,90 ptes./litre l'indicatiu i 24 ptes./litre el d'intervenció superior. Es vigent la prima de 0,35 ptes./litre per cada dècima que superi el 3,2% de contingut en matèria grassa. Recordem que aquest sistema de primes tendeix a millorar la qualitat de la llet de consum alhora que a assimilar la nostra llet a la dels països de la CEE on el contingut mínim de matèria grassa és el 3,7% del pes.

En la regulació espanyola actual existeix també una penalització de 0,60 ptes/litre per cada dècima d'extracte sec total per sota del 11,40%

La nova regulació de campanya d'enguany fixa un preu mínim de compra de 25,75 ptes./litre, el que suposa un increment del 9,57% sobre el preu abans esmentat. A la CEE l'increment per aquesta campanya és del 10,5%.

La producció de llet del primer trimestre d'aquest any ha estat normal i superior a la del mateix temps de l'any passat, en què aquesta producció es veié disminuïda per l'efecte de la sequera. Probablement la sequera que s'ha patit la primavera d'enguany provocarà una nova reducció de la producció.

La menor producció de l'any passat permeté el FORPPA de mantenir unes immobilitzacions de llet en pols i mantega menors que les de les passades campanyes. Aquestes immobilitzacions suposen un cost de finançament que en el cas de la mantega és de 2,70 ptes./kg cada mes. A principis d'enguany els estocs del FORPPA, eren d'un 10.000 tones de llet en pols i 3.000 tones de mantega. Així el cost de manteniment només de la mantega era de 8,1 milions de pessetes cada mes. Possiblement el FORPPA no actuà en el passat amb la suficient agilitat per tal de reduir o eliminar els estocs tot dirigint-los al mercat exterior que en certs moments de l'any ha pogut ser favorable.

La reducció de la producció de mantega a la CEE (- 4%) i la notable disminució dels estocs públics (1) comunitaris d'aquest producte, gràcies a l'exportació subvencionada, han pogut situar el mercat mundial, del qual són el principal proveïdor, en certa situació d'escassetat conjuntural.

Finalment, el mes de març el FORPPA decidí l'exportació de 4.000 tones de llet en pols i 2.000 de mantega amb una subvenció de 600 milions de ptes. per tal d'accedir al mercat internacional amb preus competitius. Si els excedents interiors de mantega no han estat elevats aquest primer semestre de l'any, el nivell d'estocatge públic estarà, un cop realitzada l'exportació, més proporcionat a les necessitats del consum interior, que en els últims anys no ha superat les 20.000 tones anuals.

(1) 16.500 tones el maig d'enguany front 294.000 tones en 1979, segons el J.O.C. núm. C-126 de 17.05.82.

Un altre tema que afecta la conjuntura del sector lleter i els seus derivats són les importacions de formatge. Espanya s'ha acollit a l'article XIX del GATT que permet de suspendre les importacions que distorsionen greument el seu mercat. En el marc d'aquest article, s'han acordat amb la CEE, el principal proveïdor espanyol de formatges, les quantitats màximes de formatge a importar durant l'any en curs, com es va fer els anys anteriors. L'acord d'enguany accepta l'entrada de 9.550 tones de formatge de diferents classes, el que suposa un 13,7% d'augment en relació a l'acord amb la CEE de 1981. El formatges autoritzats en major quantitat són el tipus Gouda-Edam de bola (3.350 tones), formatges pigats de verd, a part del Roquefort (1.600 tones) i Emmental en boles o trossos (1.150 tones)

En relació a l'ordenació o reestructuració del sector lleter, ha començat aquest primer semestre de l'any la fase d'inscripció de les explotacions lleteres al Registre Provisional previst pel "Reglamento Estructural de la Producción Lechera", habitualment dit "l'Estatut de la Llet". Caldrà esperar a la fi de les successives prorrogacions del termini d'inscripció i a les primeres actuacions qu se'n derivin per valorar la seva incidència.

BOVI

Els factors que han caracteritzat la conjuntura del boví al llarg del primer semestre de 1982 han estat bàsicament els següents: la reducció progressiva i permanent del consum de carn de boví, l'evolució estable i per sobre de l'any passat de l'indicador del marge brut per quilo venut i l'inici de les actuacions oficials per tal de reduir el nivell de preus aconseguit.

Les dades de consum de carn de boví demostren una clara reducció. Així l'any 75 es van consumir 14,1 kg/persona i any, l'any 80 tan sols es consumiren 11,2 kg/persona i any. Les previsions per 1982 assenyalen una nova reducció, situant el consum als voltants del 10 kg per persona.

Les causes que incideixen en aquesta progressiva reducció s'identifiquen amb els alts preus aconseguits per aquestes proteïnes i per la situació general de l'economia que fa que una de les respostes de les economies domèstiques a la crisi sigui la de substituir les proteïnes d'origen boví per altres proteïnes animals més barates.

En termes generals la producció de boví l'any 1981 es reduí entre un 7,4% i un 8% com a conseqüència de la secada -sacrifici de mares i reducció de la viabilitat dels vedells nascuts. Aquest any, però, s'ha experimentat un cert augment de la producció. Els dos primers censos i segons dades del "Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación" la quantitat de carn produïda s'avalua en unes 64.700 tones. El que representa un augment del 5,2% respecte el mateix període de 1981.

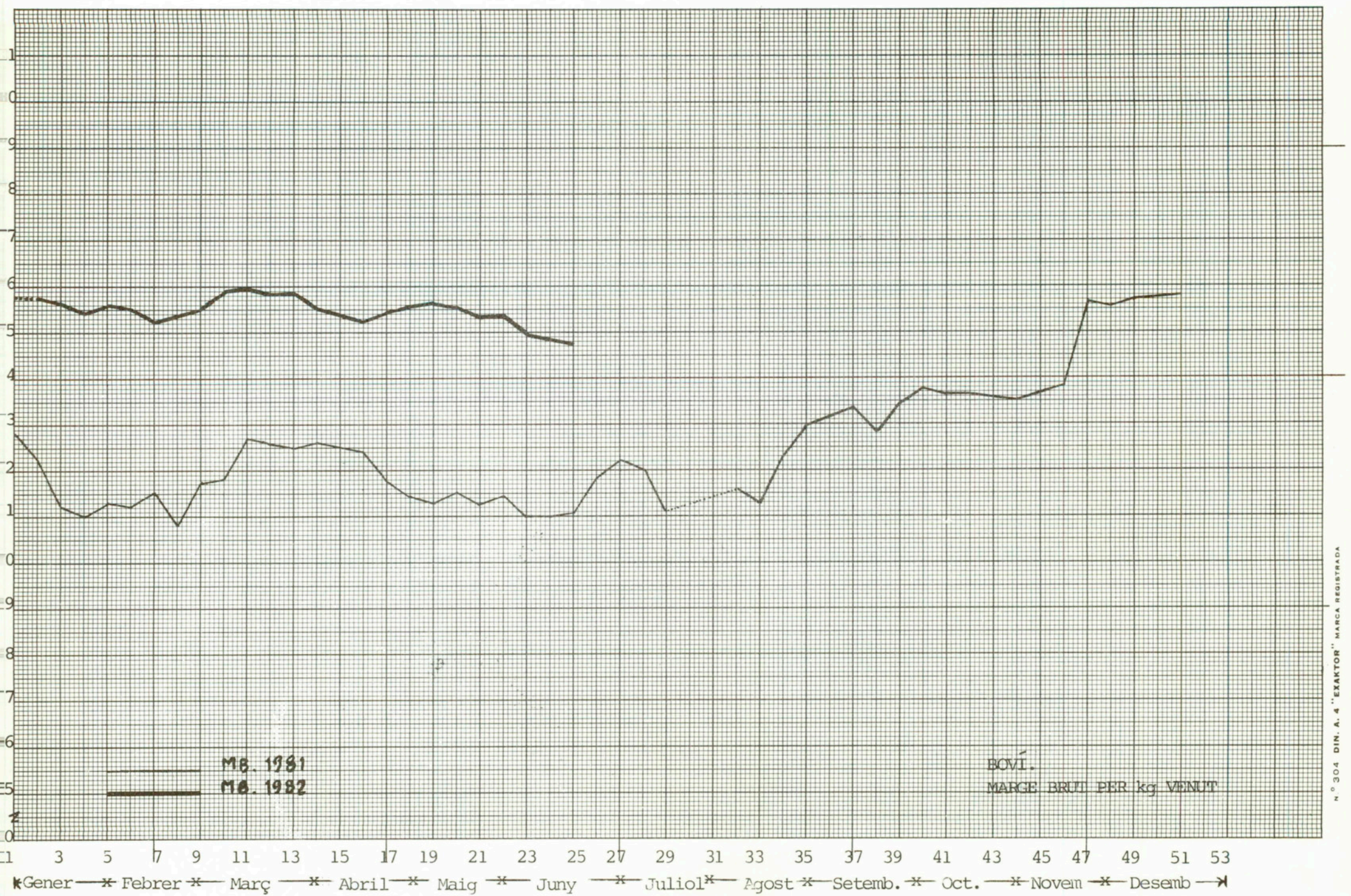
Cal destacar que, coincidint amb la redacció d'aquest informe, l'índex d'ocupació de les granges d'engreix de vedells és alt -ocupació estimulada per preus del kg/boví-especialment en aquelles explotacions on es produeixen alhora farratges. Aquesta situació pot representar en un horitzó a mig termini un increment de l'arribada de canals al mercat.

Els preus han manifestat una tendència a l'alça fins a mitjans del mes de maig. Des de la setmana 20 (10 al 15 de maig) han començat a baixar però no han sobrepassat el mínim de l'any (382,50 ptes/quilo per canal pels vedells de 190 kgs. a l'excorxador de Barcelona).

Aquesta situació es reflecteix en l'evolució de l'indicador del marge brut per quilo venut. L'evolució d'aquest és estable amb un nivell que oscil·la 3 i 4 punts per sobre del que aconseguí l'indicador en el mateix període de l'any passat.

Es a dir, que els increments del preu en origen han absorbit el creixement dels preus dels inputs, bàsicament cereals-pinso, avaluats aquests en destí (preu en granja), la qual cosa configura una situació favorable per als productors d'aquest tipus de carn.

Davant d'aquests preus, els organismes oficials (FORPPA) han iniciat un procés de lliurament als mercats de canals emmagatzemades.

El 24 de febrer el FORPPA publicà una resolució per adjudicar 2.500 t de carn. Cal destacar que el ritme d'adjudicació de les partides oficials ha estat més lent del que s'esperava. Hem de considerar tanmateix que el ritme de sortida de canals congelades en mans dels organismes oficials per a consum concret (Forces Armades, etc.) representa un flux addicional del procés de lliurament als mercats de canals emmagatzemades.

La situació del sector del boví ha estat favorable per als productors en la mesura en què tota l'oferta ha tingut cabuda en un mercat amb remuneracions creixents. Ara bé, s'obren ara alguns elements d'incertesa, a curt i mig termini, fonamentats en la permanent baixa del consum, en les expectatives d'augment de la producció i en el canvi experimentat en l'evolució dels preus. En aquest sentit l'actuació del sector públic pot esdevenir en els pròxims mesos un element decisiu per a la conjuntura del boví.

L'OVI

Evolució del mercat:

Contra el que és normal en aquest sector, les cotitzacions del xai el mes de gener i fins la primera setmana de febrer van ser creixents. Malgrat l'escàs consum en aquests mesos, com l'oferta era reduïdíssima, els preus foren alts.

La segona setmana de febrer, la situació canvia en augmentar l'oferta i les cotitzacions comencen a caure: a principis de març, el xai de granja de 10-11 kg a l'Escorxador de Barcelona es pagava a 148 ptes. menys per quilo que a la primera setmana de febrer.

Davant l'enfonsament dels preus, el FORPPA decidí la retirada de 25.000 canals (aproximadament, 300.000 kg) fins el 23 de març i es va aconseguir una certa recuperació dels preus.

A finals d'abril, però, l'oferta tornà a superar la demanda i els preus van tornar a caure. El FORPPA va actuar de nou retirant 25.000 canals fins l'onze de maig i autoritzant la retirada de 25.000 canals més fins el 15 de juny. A finals de maig, l'oferta semblava de nou equilibrada i les cotitzacions s'estabilitzaren a un nivell inferior al de la campanya passada per començar a pujar el mes de juny (vegeu gràfic).

Aquesta situació de desajustaments conjunturals entre l'oferta i la demanda es repeteix cada campanya, fet que posa en evidència la necessitat d'una regulació d'aquest mercat com existeix en les altres carns. A la CEE, el mercat d'oví i de cabrum també compta amb una regulació de mercat i els ajuts per ovella, segons "Actualidad Agraria" de 27.01.82, són 15 vegades superiors als percebuts a Espanya; l'evolució decreixent del cens de bestiar oví i cabrum a Espanya fa palesa també la necessitat d'ordenació del sector alhora que contrasta amb l'evolució creixent d'aquests censos a la CEE.

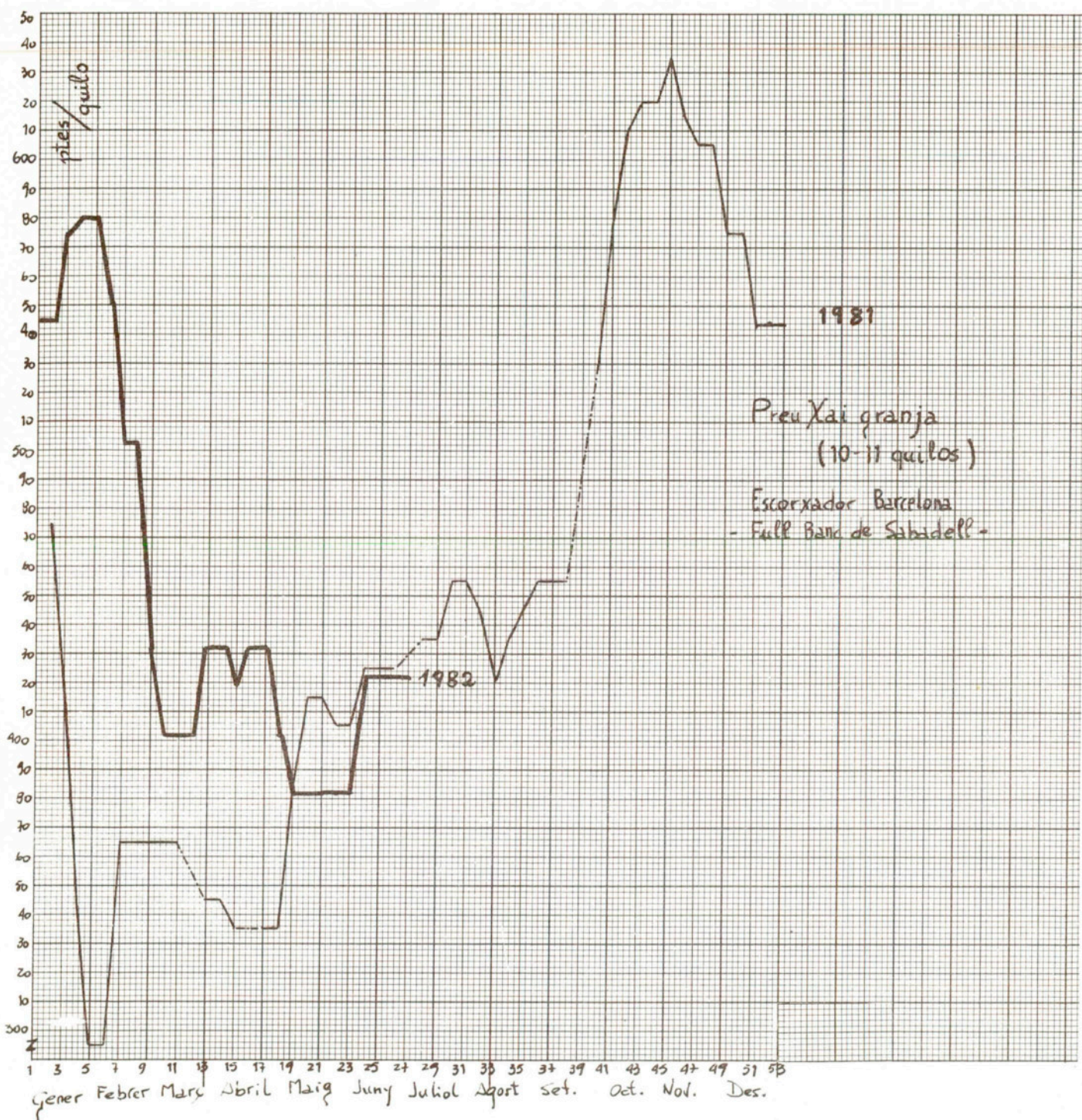
Un altre factor que cal considerar en observar aquest mercat, és el fet que la carn de xai, vistos els preus al consum que assoleix, s'ha de considerar cada vegada més com un producte de luxe. És per això que les principals dificultats es produeixen en el bestiar de segones qualitats, que no troba demanda.

L'heterogeneïtat qualitativa de les canals de be té l'origen en les diferents formes de cria del bestiar, segons s'alimenti amb pastures o rostolls.

En aquest sentit de reordenar i millorar la producció, el Decret regulador de la campanya de carns 1981/82 establia el termini del 31 de desembre de 1981 perquè el sector presentés al Govern un programa d'ajuts. Les organitzacions agràries CNAG, CNJA, UFADE i "Asociación de Ganaderos del Reino" presentaren al final d'aquest termini un pla amb quatre punts relatius a:

Primes per a subvencionar el rejoeniment de les mares (1.500 ptes. per cap, el que suposaria 3.750 milions de ptes.)

Sistema d'ajuts a la comercialització de la llana en piles de 15 tones, independentment del nombre de propietaris (60 ptes/kg i un cost total de 1.320 milions de ptes.)

Subvenció del 40% del valor de màquines muniyidores.

Ajuts a l'acabat per a determinats tipus de xais (14 kg en lloc de 12,5), susceptibles d'introducció als mercats internacionals.

També els industrials càrnics han elaborat un estudi en el que posen l'èmfasi en la qualitat i uniformitat de les carns produïdes, seleccionant el sistema d'alimentació i augmentant i millorant l'estabulació dels ramats.

Són reticents en relació a l'augment del pes de les canals, vista la incertesa dels mercats exteriors a què anirien destinades aquestes canals (Orient Mitjà), i creuen que el mercat interior té un gran potencial de consum i, en tot cas, els mercats europeus deficitaris consumeixen unes canals similars a les nostres.

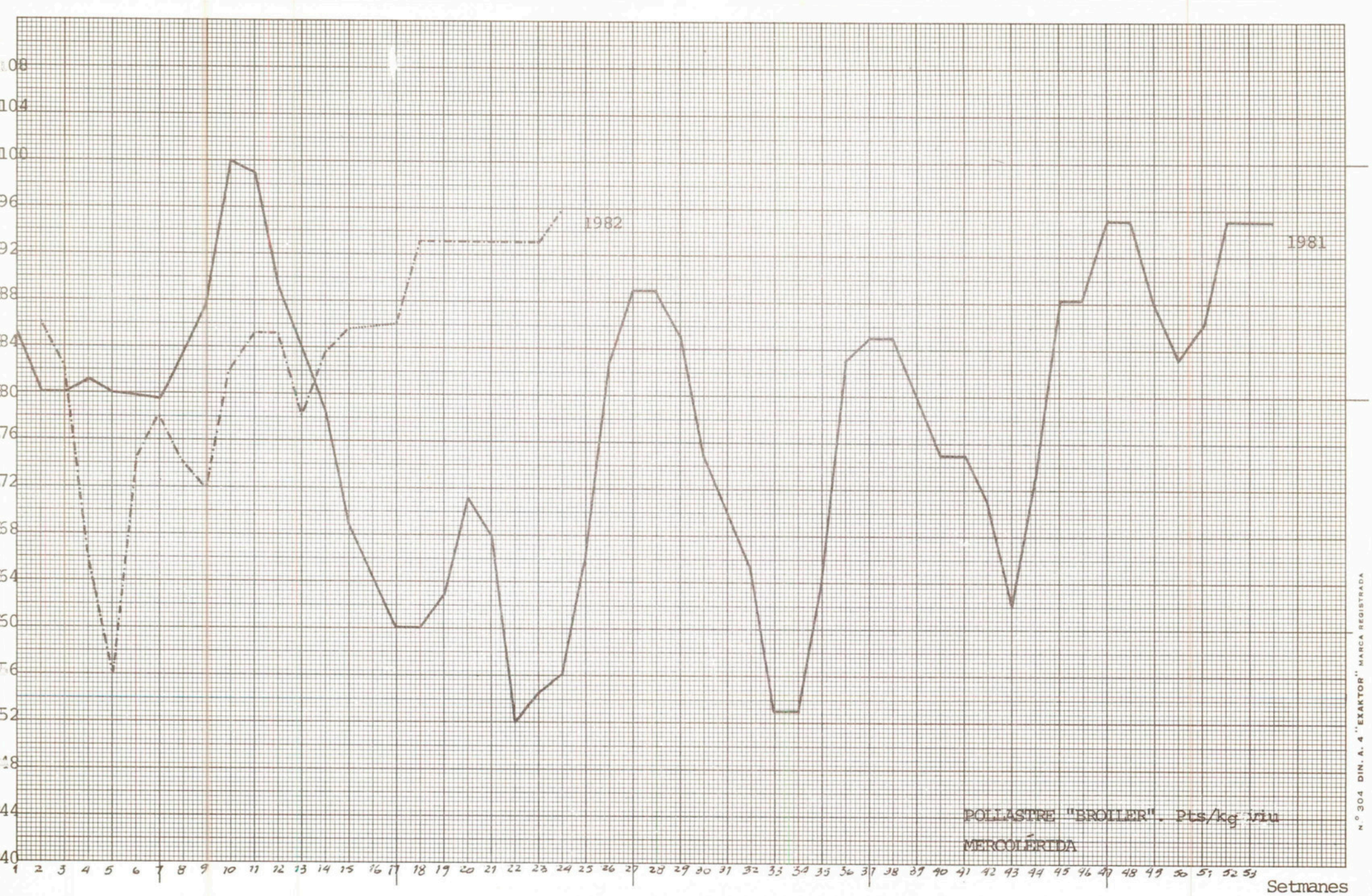
El sector industrial reclama també que es produeixi una concentració de l'oferta que augmenti la transparència del mercat.

El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya també es proposa endegar un pla de promoció de l'oví a Catalunya emmarcat en els plans de promoció sectorial del Departament.

POLLASTRES I OUS

Cal destacar en el mercat del pollastre un canvi en l'evolució de les cotitzacions. D'ençà el segon trimestre d'enguany s'ha fet palesa una recuperació dels preus i també s'observa que les oscil·lacions que havien caracteritzat el mercat del broiler al llarg de l'any 1981 i el primer trimestre de 1982 han començat a desaparèixer, de manera que després d'una pujada de preus no s'ha seguit una baixa, sinó una estabilització i una nova pujada.

Contra la profunda oscil·lació que es produí al llarg de la primavera de 1981 i que representà una reducció del 50% del preu, en el mateix període d'enguany els preus s'han recuperat un 15%.

POLLASTE "BROLLER". Pts/kg iriu
MERCOLÉRIDA

Setmanes

Aquesta nova situació respon a l'efecte combinat de diferents factors. Els més significatius corresponen als operats en la vessant de l'oferta. Així les gestions per part dels productors de pollastres per tal d'arribar a un auto-control de l'oferta sembla que han produït un allunyament de l'espectre de la sobreproducció en aquest mercat.

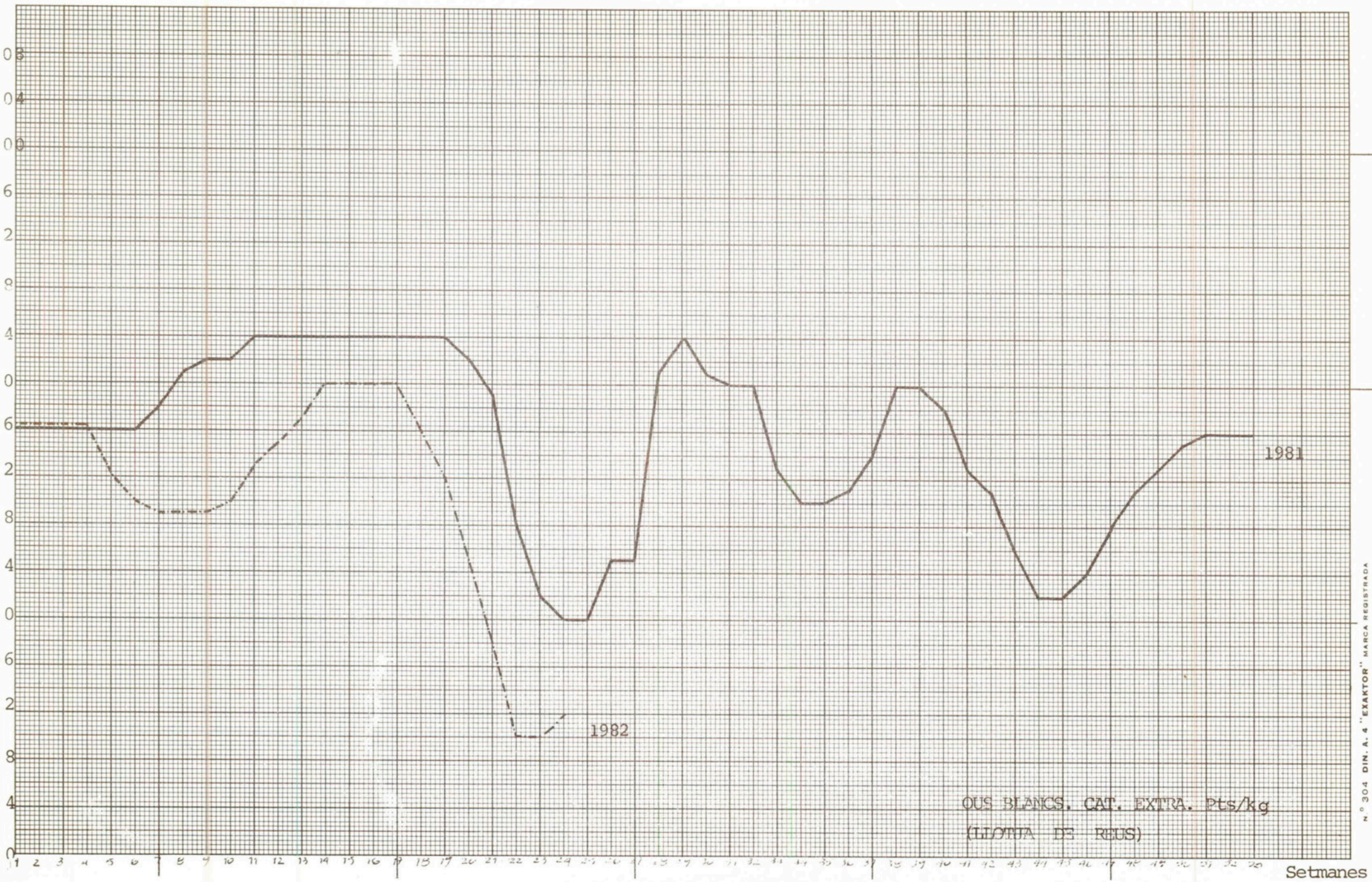
En el mercat dels pollastres, productes peribles sense tipificació en el procés de comercialització i amb una relativa dificultat d'adaptació d'estructures, una reducció de l'oferta permet, mitjançant un comportament més equilibrat del mercat, la nova formulació d'expectatives productives més racional regulant més eficientment el flux de l'oferta sobre les variacions conjunturals de la demanda.

I aquest fet és important per a l'avicultura catalana en tant que sector estratègic, car és un sector capaç de produir proteïnes de baix preu per al consum i car és un sector que donada la seva peculiaritat de producció integrada permet rendabilitzar nombroses explotacions agràries catalanes, moltes de les quals es troben localitzades en zones de Catalunya amb un grau de depressió socio-econòmica significativa.

Cal destacar, també, que les dificultats que experimentà el sector de l'aviram a Catalunya fins al segon trimestre d'enguany posen de relleu una gran competitivitat per part dels productors. Aquesta competitivitat ha pogut estar dinamitzada per la recerca de quotes de mercat per part dels productors més importants.

L'arbitratge establert mitjançant l'auto-control de l'oferta ha de considerar-se en un context més general del mercat que incorpori l'evolució del consum anterior i l'evolució del comerç exterior.

Equilibrar el model mitjançant el consum interior, vistos els nivells de consum per càpita i la seva tendència a la baixa, passa per una dinàmica de normalització i tipificació de productes que faci que la xarxa comercial esdevingui més àgil. Aquest supòsit permet, alhora, si es planteja amb una òptica que incorpori un termini mig, atansar els hàbits de consum als que existeixen en mercats exteriors, obrint així la possibilitat d'accedir-hi.

El mercat exterior, però, no ha d'entendre's ara com un mecanisme potencial de regulació del mercat ja que per raons de la manca de tipificació i normalització, les demandes interior i exterior no són substituïbles. Això vol dir que l'activitat exportadora respon a les polítiques comercials de les unitats productores i aquesta activitat ha d'enfrontar-se a competidors com els francesos, amb una quota de mercat consolidada en els països àrabs, una larga experiència i, com a més important, amb unes restitucions de 17 Ecus/100 kg (aproximadament unes 18 pessetes/kg) a partir del febrer del 82 (fins ara i d'ençà l'octubre del 81 eren de 13,60 Ecus/100 kg).

Aquests elements configuren un mercat exterior de pollastres que al llarg del primer semestre no ha manifestat una activitat significativa.

El mercat dels ous presenta una comportament semblant al dels dos anys anteriors. Ara bé, cal destacar que el nombre de ponedores s'ha incrementat notablement respecte a l'any anterior. Així, mentre al gener de 1981 el cens era de 42.955.000 aus, el gener d'enguany el cens és de 45.211.000 aus. Al maig d'aquests anys els censos eren, respectivament, 43.152.000 i 45.622.000. La producció d'ous també ha estat superior. Així, mentre del gener al maig del 80 es comptabilitzaren 375,9 milions de dotzenes, al mateix període de 1982 es comptabilitzen 386,4 milions.

En aquest mercat sí que el comerç exterior ha manifestat una dinàmica reguladora. Les dades han estat:

EXPORTACIÓ D'OUS

Unitat	Temps	TOTAL	OUS PER INCUBAR No d'oca, no gall dindi	OUS TOTAL amb closca
tones	1er. Trimestre 1981	4.326	125	3.838
	1er Trimestre 1982	11.042	305	10.702
1000 Ptes.	1er. Trimestre 1981	449.905	34.384	369.465
	1er. Trimestre 1982	1.331.709	89.465	1.231.981

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Els increments en volum i valor de l'exportació del primer trimestre d'enguany en relació al mateix període de l'any anterior són molt significatius.

Si aquest ritme de sortides es manté i la demanda segueix un comportament normal cal esperar que les cotitzacions dels ous es recuperin.

FRUITA

La segona part de la campanya de fruita 81/82 s'ha tancat amb bons resultats, tant pel que fa a preus obtinguts com pel volum de vendes.

La situació de partida, tal com manifestàvem a la darrera edició de la "Conjuntura Agrària", era esperançadora quant a les expectatives de demanda, però perillosa per la banda de l'oferta degut al gran volum d'aquesta. Les expectatives positives de demanda es basaven en una producció de taronges -producte substitutiu de la poma de taula- per sota de la normal i, sobretot, en la debilitat de la producció europea de poma, molt afectada per les glaçades de la primavera del 81. Aquesta segona qüestió que s'ha revelat essencial per absorbir la gran producció catalana de pomes, s'ha ampliat enormement i imprevisible a causa de la guerra de les Malvines i les sancions comercials de la CEE a l'Argentina que se n'han derivat.

Les cotitzacions de les pomes i les peres han reflectit el canvi de conjuntura. Des del mes de febrer en què surt a la venda la fruita conservada en atmosfera controlada, fins a mitjans d'abril, el mercat va estar condicionat pel gran volum d'estocs disponible a les cambres. En el quadre següent, on es comparen els estocs d'enguany amb els de l'any passat, s'aprecien augments molt grans en els estocs inicials: 71,4% més de poma golden, 71,3% més de starking, 58,9% més en el total de pomes a Lleida i Osca, i 32,9% més a Girona.

Evolució dels estocs de fruita a Lleida-Osca (tones)

	1 Desembre	1 Febrer	1 d'Abril	1 de Juny
PERA BLANQUILLA				
1980/81	36.738	27.820	17.493	9.008 ₍₁₎
1981/82	37.355	25.874	11.816	3.962 _{(1)'}
POMA GOLDEN				
1980/81	78.981	62.338	42.018	17.119
1981/82	135.412	107.989	57.820	12.867
POMA STARKING				
1980/81	36.332	25.472	12.457	2.700
1981/82	62.241	49.184	31.276	5.917
TOTAL DE POMES				
1980/81	138.632	103.823	61.699	21.555
1981/82	220.285	174.546	97.302	19.621
Estocs de Poma a Girona (tones)				
TOTAL DE POMES				
1980/81	32.802	24.276	15.557	9.857 ₍₁₎
1981/82	43.582	36.729	21.302	13.408 ₍₁₎
Font: Agrupació de Cooperatives de les Terres de Lleida				

(1) 1 de maig

Degut a l'abundància de les existències a les cambres, les cotitzacions obtingudes per la fruita fins el mes d'abril eren estagnades i per sota de les del mateix moment de la campanya anterior en totes les varietats. A finals d'abril, però, les coses canvien i l'exportació que ja era voluminosa fins aleshores es dispara, pressionant a l'alça les cotitzacions de les pomes i les peres (vegeu gràfics) i absorbint les existències en estoc.

Donat que l'impacte de la demanda exterior és el fet més rellevant de la campanya fruitera en aquest primer semestre de 1982, convé comentar-ne les causes.

Es difícil saber abans de la publicació de les dades del comerç exterior comunitari quina ha estat la disminució de les compres de fruita a l'Argentina arran de l'embargament declarat per la Comunitat a partir del 16 d'abril i, per tant, no es pot afirmar amb seguretat si l'augment de les exportacions de fruita del nostre país a la Comunitat és degut a la reducció de les importacions d'Argentina o exclusivament a la disminució de la producció europea (-30%) d'aquesta campanya. El fet que l'embargament no afectava les mercaderies en camí o amb contracte signat i la ràpida i voluminosa contractació dels exportadors argentins d'ençà l'amenaça del boicot, fa pensar que la raó principal de l'augment de les exportacions espanyoles de fruita es troba més en la dèbil producció europea que en el boicot als productes argentins.

En tot cas, per petita que sigui la reducció de la quota argentina en el mercat europeu de pomes, significa un gran volum relatiu per a les nostres exportacions. Entre l'1 d'abril i el 31 de juliol l'Argentina és, junt amb Xile i Nova Zelanda, un dels primers proveïdors de pomes de la CEE. En aquest període els anys 1979 i 1980, últims disponibles, la importació de pomes argentines per la CEE representà el 26 i el 21% respectivament del total de pomes comprades a l'exterior de la Comunitat. En termes absoluts foren 83.942 tones l'any 79 i 70.619 tones l'any 80. En canvi, les exportacions espanyoles de pomes a la Comunitat són importants en el període que va de l'1 d'agost al 31 de desembre (1979: 6.330 tones o el 18,3% del total d'importacions extra-comunitàries de pomes; 1980: 12.145 tones o el 30,1% del total), però habitualment són molt poc o gens significatives entre l'1 d'abril i el 31 de juliol. L'any 1979 les exportacions foren nul·les i l'any 80 varen ser de només 1.033 tones, és a dir, el 0,3% del total d'importacions extra-comunitàries de pomes del període considerat.

es/Kc.

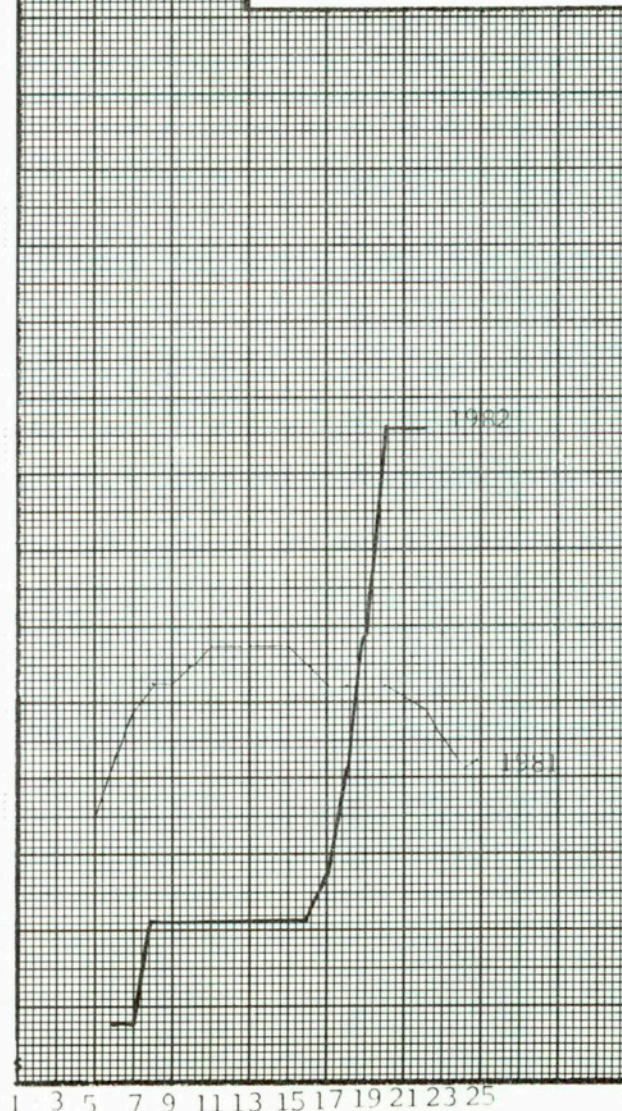
Pera blanquilla

Font: MERCOLERIDA.

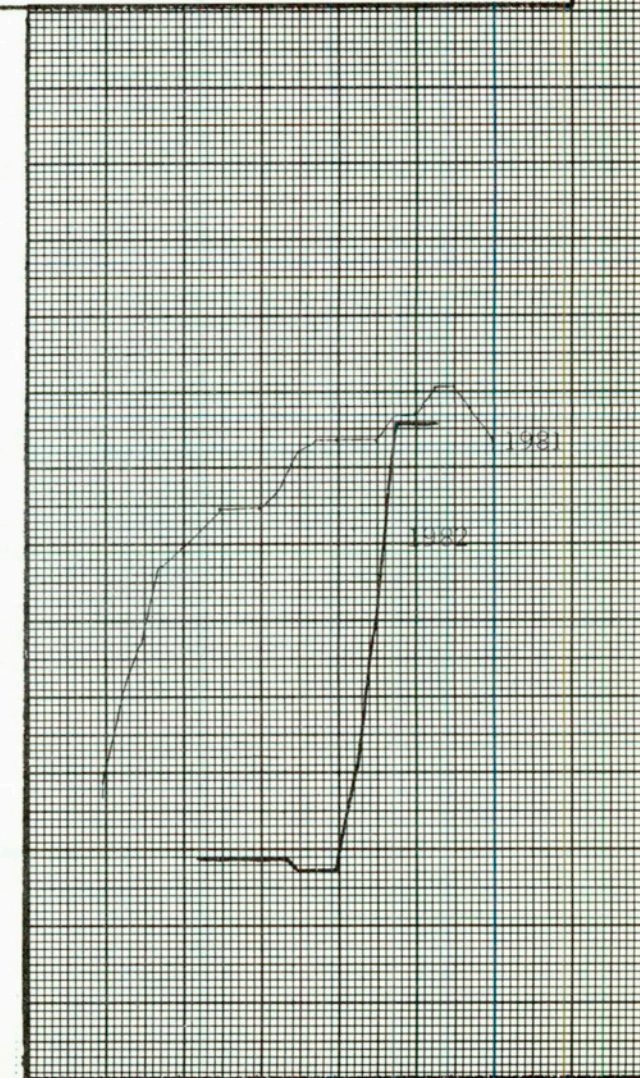
COTITZACIONS SETMANALS

1.er Semestre 1981 i 1982.

(Posició Atmosfera Controlada)

Poma Golden

Poma Starking

Perspectives per la propera campanya. Per a la collita catalana d'enguany es preveu un nivell similar al de la campanya passada. A Lleida s'espera, però, un lleuger descens de l'ordre del 5% mentre que a les comarques gironines es preveu un cert augment (6%).

En peres, s'espera un descens (al voltant del 10%) de la producció de llimonera i blanquilla, que es veurà compensat per un augment lleugerament superior (al voltant del 15%) en la producció de les varietats Williams, Barlett i, en general, de les peres d'hivern.

En pomes, es preveu una collita del nivell de la de l'any passat, és a dir, abundosa. Només es preveu certa reducció en la producció de la varietat Golden a Lleida. La starking a Girona sembla superior a la de l'any passat.

La collita de préssec d'enguany també serà abundant.

Les perspectives de demanda exterior no són tan bones com les de la campanya passada, ja que enguany els països de la CEE obtindran una producció de peres d'hivern i, sobretot de pomes, superior a la normal gràcies a unes condicions climatològiques favorables.

Per a la fruita d'estiu, la collita europea també sembla superior a la normal, encara que en peres d'estiu i albercocs és inferior a la de l'any passat.

La Direcció General d'Exportació fixà el mes de maig les condicions per a l'exportació de la pera Llimonera, establint d'antuvi com a calibre mínim els 60 mm., fet pel qual és possible que s'evitin les polèmiques suscitées pel tema del calibratge en la passada campanya i s'aconsegueixi una bona i uniforme qualitat en la fruita exportada. D'altra banda, però, l'exigència d'aquest calibratge pot retardar la sortida de la fruita a Europa els primers dies, perdent-se així part dels avantatges de la precocitat de la nostra collita en relació a l'europea.

FRUITA SECA

La conjuntura de la fruita seca no ha variat des del darrer informe publicat. És a dir: la forta competència dels mercats americà per l'ametlla i turc per l'avellana ha representat un obstacle per a la comercialització exterior d'aquests productes. Els estocs generats per la collita d'ametlles (per sobre de la mitjana) i per la política de comercialització de l'avellana han exercit una pressió sobre el mercat que ha dut a la permanent davallada dels preus d'aquests productes a les llotges catalanes.

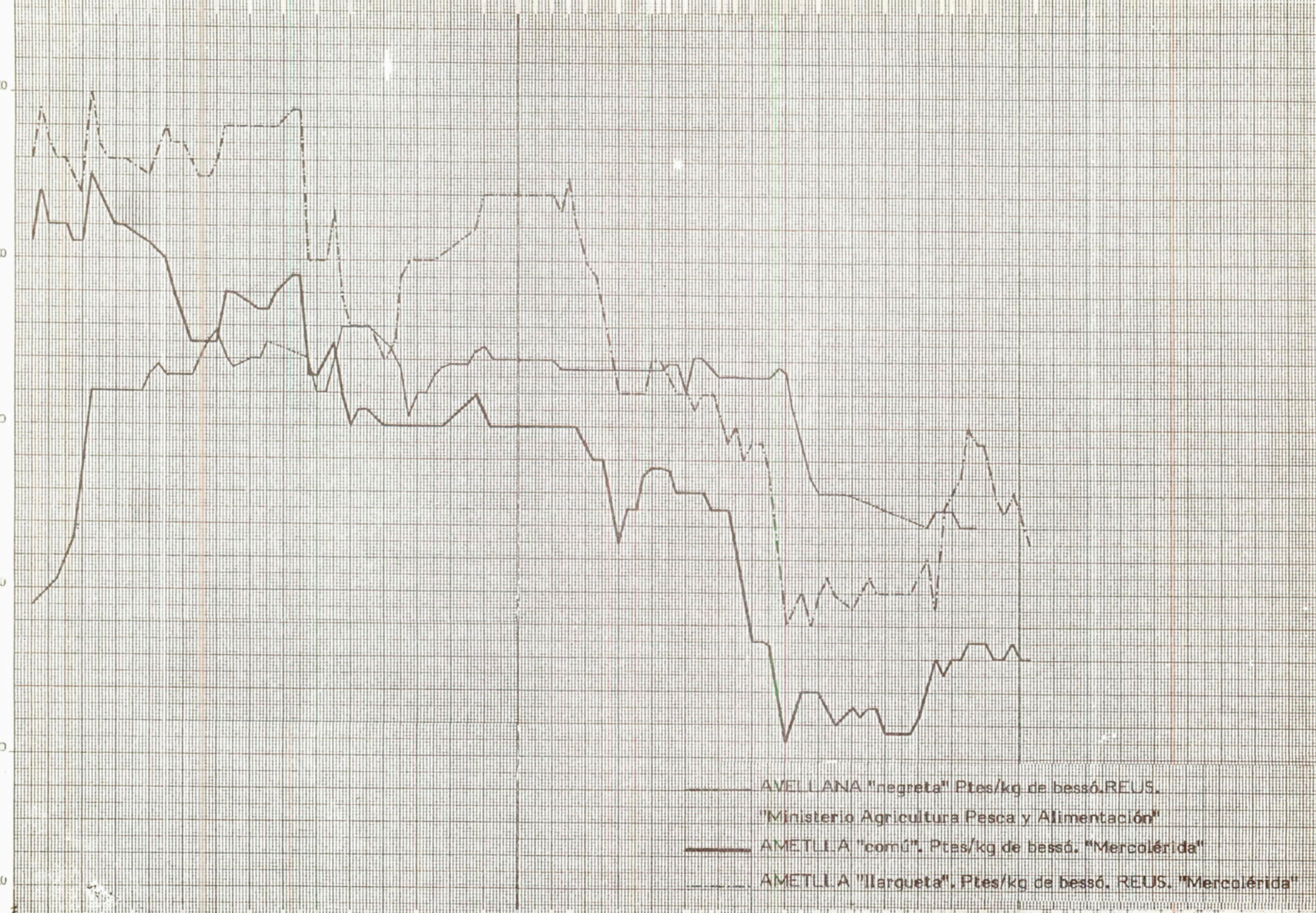
Una anàlisi del gràfic de preus que s'adjunta, on es veuen les cotitzacions dels darrers anys, permet palesar la magnitud de la reducció dels preus.

El sector, davant d'aquesta situació, ha demanat a l'Administració de l'Estat un canvi en l'orientació de la política d'incentivació de les exportacions. I ho ha fet en base a la sol·licitud de reorientar l'oferta cap al consum interior. S'estima que el consum per càpita d'avellanes no arriba als 200 grs/l'any i que aquest consum podria ésser de 400 grs/any, cosa que representa més del doble.

Les perspectives de la collita d'ametlla a les comarques catalanes, preveuen una quantitat semblant a la de la darrera campanya. Cal tenir en compte, però, que per als conreus de secà, i en termes generals, s'han produït dos anys seguits de produccions per sobre de la mitjana, cosa que pot repercutir en la capacitat productiva d'enguany.

Respecte a les previsions de l'oferta mundial d'ametlles, sembla que la producció californiana ha estat afectada, en part, per les baixes temperatures que es registraren a Califòrnia, la qual cosa pot elevar una certa pressió en el mercat internacional a la propera tardor.

Les previsions de collita per a l'avellana, tot i que encara no existeixen avanços definitius, l'avaluen en una producció normal (12.000 tones de bessó).

Les exportacions de fruita seca, malgrat les primes a l'exportació d'avellana, no han aconseguit el ritme desitjat -segons les darreres dades oficials corresponents a finals de març- des de l'inici de la campanya tan sols s'havien exportat unes 1.600 tones i 14.000 tones equivalents a bessó d'avellanes i ametlles, respectivament, enfront de les 6.200 i 21.800 tones de bessó que s'exportaren al llarg de la campanya anterior. Cal tenir en compte també que en els mesos d'estiu l'activitat exportadora decau considerablement.

EL VI

El sector del vi presenta, com ja hem anat indicant en anteriors informes de la "Conjuntura Agrària", dos mercats diferenciats: El mercat de vi de taula i el mercat dels vins de qualitat o amb denominació d'origen.

Fent abstracció teòrica de la manca de tipificacions dels vins comercialitzats arreu de l'Estat i a Catalunya, per tal d'assumir una comprensió global dels problemes que han afectat la vitivinicultura catalana, pot formular-se la següent anàlisi.

El desenvolupament de la campanya 81/82 s'ha caracteritzat, a nivell de l'Estat espanyol, per l'inici d'un canvi de perspectives en la regulació de la campanya. El problema dels excedents estructurals de vins s'ha intentat resoldre mitjançant un control de l'oferta que incorpora més elements que la destil·lació en alcohol. Un d'aquests elements han estat, bàsicament, la immobilització de vi.

Aquest instrument ha tingut, però, menys transcendència a Catalunya, ja que mentre a l'Estat la proporció del vi immobilitzat respecte a la producció és del 23,83%, a Catalunya tan sols és del 5,68%.

En valor absolut i d'acord amb una estadística elaborada pel SENPA, referida a 31 de març de 1982, les quantitats immobilitzades són:

Total immobilitzat a Espanya	7.937.158,- Hls.
Total immobilitzat a Catalunya	175.728,- Hls.
Total Barcelona	74.733,- Hls.
Total Girona	7.900,- Hls.
Total Tarragona	93.095,- Hls.

La composició a curt i llarg termini també és diferenciable a Catalunya respecte de la resta de l'Estat, car mentre en aquest el llarg termini representa un 7,72% del curt termini, a Catalunya la mateixa relació és del 21,74%. Lògicament el pes relatiu de Catalunya en les immobilitzacions a llarg termini de tot l'Estat és més alt que el pes de les formalitzades a curt termini (5,57% i 1,96%, respectivament).

Cal destacar que seria profitós per la vitivinicultura catalana el que en el procés de regulació de la vinya i el vi a nivell de l'Estat es tingués en compte la diferent aportació de les zones productives al volum total d'estocs de difícil comercialització. De la mateixa manera, el procés de reconversió i reducció de vinyes hauria d'afectar de forma directa a les zones on l'actual sistema de regulació de campanya no ha fet més que estimular la producció de grans quantitats de vins de baixa qualitat.

L'evolució de la demanda espanyola de vi no ha experimentat quantitativament canvis significatius en aquest semestre. És a dir, en termes generals, el volum total de vi consumit no ha sofert varacions significatives, malgrat que hagi baixat el consum per càpita. Aquest fet determina una certa estabilitat de la demanda, tot i que aquesta, seguint la tendència comunitària, s'està fent més selectiva, incloent una part cada vegada més important de vins de qualitat o amb denominació d'origen en el total del producte consumit.

En aquest punt cal destacar els esforços que estan realitzant tant l'Administració catalana com la iniciativa privada per dotar de consistència aquesta tendència selectiva de la demanda.

La contractació de vi a les llotges catalanes no ha experimentat pràcticament variacions significatives, essent les cotitzacions de la major part dels vins semblants als preus de garantia a la producció.

La recuperació general dels preus dels vins de taula, que teòricament ha de seguir a les actuacions oficials d'immobilització, encara no ha aconseguit col·locar els preus per sobre del preu indicatiu.

Les perspectives de collita, amb les reserves que imposa l'evolució de les variables meteorològiques, són per a Catalunya les d'obtenir una collita normal o superior a la normal. Per a la resta de l'Estat les perspectives de collita són diferents en funció de la zona i mantenen una alta dependència respecte a l'evolució de la secada. En termes generals, no existeixen previsions que baixin de la mitjana dels darrers anys.

L'OLI I LES MATERIES GRASSES

Al llarg del primer semestre de 1982, s'està desenvolupant la campanya dels olis regulada el mes de novembre de 1981. Els fets que caracteritzen aquest desenvolupament són:

Per l'oli d'oliva els preus de contractació a les llotges catalanes no han experimentat variacions significatives. Els fruitats extres pràcticament no han modificat la seva cotització al voltant de les 200,- ptes/kg (205 a finals de maig). Els fruitats han experimentat una lleugera baixa, oscil·lant entre les 192 i les 185 ptes/kg. Els olis fins, fins a 1º d'acidesa, han passat de 158 a 165 ptes.; fins a 1,5º, de 155 a 158 ptes/kg., i els de 2º i fins a 3º han variat de 147 a 143 ptes., de 151 i 146 ptes/kg., respectivament.

Cal destacar que la producció catalana d'oli no presentà en termes agregats el percentatge de pèrdua de collita que es donà al conjunt de l'Estat.

Dades oficials avaluen la producció als trulls de Tarragona per la passada campanya en 15,5 milers de tones enfront dels 6,0 de la campanya anterior. Per contra, a l'Estat espanyol es dona una collita 81/82 de 248,2 milers de tones en contraposició als 445,7 milers de tones de la campanya 80/81.

El capítol de les exportacions mereix una especial consideració.

L'any anterior les exportacions espanyoles es reduïren un 60% enfront dels 119 milions de kg. exportats el 1980. Les vendes d'oli a l'exterior han començat a recuperar-se, malgrat que no han desaparegut els efectes de les pèrdues de mercat per raons dels problemes derivats de la comercialització d'oli tòxic, ni els derivats de les dificultats per la comercialització d'olis espanyols arbitrades per la Comunitat Econòmica Europea, ni els problemes en els mercats Nord-africans. Així, per als dos primers mesos de l'any 82 l'increment de les exportacions respecte al mateix període de l'any passat ha estat de 8,9% en quantitat i de 18,7% en valor.

Aquest fet, juntament amb la major demanda d'olis qualificats pel consum interior, millora les expectatives formulades sobre l'evolució del sector oleícola català al darrer Informe de Conjuntura (Desembre 1981).

Paral·lelament al cas del vi, una anàlisi que incorpori el mig o llarg termini de les oliveres catalanes ha d'incorporar, necessàriament, aspectes de comercialització i distribució d'olis.

En aquest sentit cal destacar els esforços realitzats tant per la iniciativa privada com per l'Administració catalana en el sentit de promoure el consum d'un producte altament qualificat i que respon a una pràctica cultural profundament arrelada a les comarques catalanes.

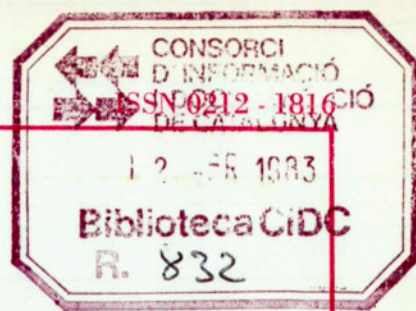
La promoció dels olis catalans els pot permetre, un cop potenciats comercialment i amb una imatge determinada, estar desvinculats dels corrents conjunturals que puguin afectar les produccions de l'Estat en el seu conjunt.

La campanya '82 representa per a les produccions de l'Estat una ruptura amb campanyes anteriors. I això, bàsicament, perquè l'oferta és molt inferior a la demanda, la qual cosa representarà una reducció de les reserves en mans privades i oficials.

Pel que fa referència al mercat d'oli de soia, cal remarcar que la contingentació de les 90.000 tones segueix vigent i que la situació internacional del mercat de la soia es veu sotmesa a la incertesa que afecta de forma general als mercats de cereals i lleguminoses, fonamentalment el que té a veure amb els mitjans de pagament de les partides de soia importada. Tanmateix cal destacar que la producció interior d'oli de soia a partir de la molturació de fabes importades arribà l'any 1981 a les 540.000 tones, cosa que incideix sobremanera en la consideració del que representaria una supressió de la contingentació d'olis per al consum interior.

La producció interior de gira-sol es veié la campanya anterior mol reduïda i no es van arribar a cobrir les necessitats interiors. Aquest fet implica que s'ha de recórrer a la importació de llavors de gira-sol. Així, mentre els mesos de gener i febrer de 1981 no s'havia importat cap quantitat de llavors de gira-sol, el mateix període d'enguany registra unes importacions de 50.452 tones de llavors de gira-sol.

Cal destacar també que, malgrat les reticències formulades en un principi per part de l'Administració front a la importació de llavors de gira-sol, les darreres posicions obren el camí a la compra d'oli no refinat de gira-sol. Aquestes compres es preveuen que siguin d'unes 20.000 a 40.000 tones -el sector productiu considera que amb 20.000 tones seria suficient. El control de l'arribada de llavors mira de reduir els nivells d'estocs d'oli d'oliva aconseguits en les regulacions de les darreres campanyes.

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

2on Semestre del 1982

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

2on Semestre del 1982

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Secretaria General

Gabinet Tècnic

Febrer 1983

INDEX

LA CONJUNTURA AGRARIA I L'AGRICULTURA CATALANA

AL LLARG DEL SEGON SEMESTRE DE L'ANY 1982

	Pàg.
I - INTRODUCCIÓ	1
II - VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT A LA CONJUN- TURA AGRARIA CATALANA AL LLARG DEL SEGON SE- MESTRE DE L'ANY 1982	7
A) Les tensions en el mercat de les principals monedes estrangeres en relació a la pesseta	9
B) El mercat del petroli	12
III - COMERÇ EXTERIOR	15
Comerç exterior gener-setembre de 1982	17
IV - EL MITJANS DE PRODUCCIÓ	29
V - ANALISI PER PRODUCTES	37
1. Cereals i lleguminoses-pinso	39
2. Porquí	45
3. Llet i el sector làctic	47
4. Boví	49
5. Oví	54
6. Pollastres i ous	56
7. Fruita	63
8. Fruita seca	67
9. Vi	72
10. L'oli i les matèries grasses	75

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

L'informe semestral sobre la Conjuntura Agrària Catalana és un instrument lligat a dos objectius bàsics. Per una banda, la necessitat de realitzar el seguiment dels diferents mercats agraris d'interès per Catalunya, i per l'altra, la voluntat de posar a l'abast dels diferents sectors un element d'anàlisi econòmica global dels seus mercats respectius i de les variables no estrictament agràries que afecten a la seva evolució.

La consideració d'aquests objectius no respon a raons tòpiques, ja que rera la necessitat de seguiment dels sectors rau una doble finalitat: per una banda, articular un instrument que permeti a l'Administració Agrària Catalana contrastar els efectes de la política agrària general i pròpia, i per l'altra establir un mecanisme de control de diagnòstic de les crisis conjunturals que aquests sectors poden experimentar.

La divulgació d'aquest instrument d'anàlisi persegueix la finalitat de millorar la informació i el coneixement dels sectors, que els diferents estrats del procés de producció agrària tenen, per tal d'optimitzar l'eficiència del sector agrari català, mitjançant la millora de les condicions que envolten els processos de presa de decisions.

El procés de formació d'aquest informe està íntimament relacionat amb l'evolució del sector agrari català. I és en aquest context que "La Conjuntura Agrària" ha anat destacant successivament diferents aspectes d'aquesta evolució.

Els informes anteriors han destacat successivament la inestabilitat que es filtrava en el mercat agrari català a través dels mercats monetaris internacionals; el risc com a factor de decisió ja incorporat als processos de decisió i la necessitat d'una ordenació general dels sectors.

Considerem que és ara el moment, amb la perspectiva que atorguen els dos anys de seguiment del sector, de destacar els desequilibris estructurals que el desenvolupament d'aquesta tasca analítica ha anat palesant.

Aquests desequilibris estructurals poden reduir-se, a efectes de la seva presentació, a un dèficit fonamental: la insuficient vertebració del sectors productius catalans que han de fer front a un mercat competitiu definit per la insuficiència del sector agrari català per a satisfer les necessitats alimentàries catalanes. La qual cosa implica, de forma intrínseca, una forta dependència dels mercats exteriors.

Els lligams amb els mercats exteriors s'estableixen a través de dos mecanismes evidents: per la via dels productes necessaris per suplir el dèficit alimentari, i per la via de la seva valoració monetària.

Aquest doble mecanisme fa que l'agricultura catalana sigui, en termes agregats, especialment sensible a la conjuntura dels mercats exteriors.

Hom accepta que a Catalunya el sector agrari està fortament orientat cap a una agricultura de transformació. Aquest fet que implica l'existència de funcions de producció especialment sensibles als costos dels factors (costos dels inputs), incideix sobre l'argument anterior per evidenciar les fortes dependències respecte dels mercats exteriors de l'agricultura a Catalunya.

Aquest diagnòstic, fa del sector agrari català un cas especial dins el context espanyol. També, però, Catalunya presenta una geografia i una climatologia diferencial, amb sistemes geogràficament diferenciats.

Els mecanismes que estableixen relacions de dependència per la via del dèficit alimentari entre l'agricultura catalana i els mecanismes exteriors també es presenten en l'àmbit de l'explotació pagesa i ramadera. I no es presenten de forma casual, sinó que ho fan en funció de la inserció dels processos individuals de producció i transformació en el conjunt de l'agricultura i l'economia catalanes.

La traducció microeconòmica dels mecanismes agregats de subjecció de la

producció agrícola catalana als mercats exteriors pot formular-se en termes de la dependència estructural de la despesa externa de l'explotació. Que es manifesta en l'elevat cost de la financiació de l'explotació, en l'encariment progressiu de la factura per l'alimentació del bestiar i en el creixement de la despesa energètica.

Aquesta situació de dependència estructural no pot afrontar-se únicament amb actuacions conjunturals, sinó amb un conjunt ampli de mesures que apleguin les tendències del sector. I és en aquest camp on les expectatives sectorials són més incertes, tot i que pot assenyalar-se una tendència cap a un procés d'integració de l'activitat agrària en els processos industrials. Fet que en el futur haurà d'aportar a una redefinició del sector Agroindustrial.

En relació als resultats de l'any 82, cal iniciar el balanç amb una referència als efectes de la climatologia sobre el sector agrari i el medi natural. Així, les altes temperatures del proppassat mes de juliol foren una de les causes dels incendis, que tan sols en un mes afectaren prop de 19.000 hectàrees de terreny forestal. Les plugues dels dies 7 i 8 de novembre van ocasionar, juntament amb les riuades que se'n derivaren, greus danys, tant en les explotacions agràries com en l'infraestructura. El Pla d'Actuació d'Urgència acordat pel Parlament de Catalunya contempla, tan sols en el capítol de la infraestructura agrària d'interès general i d'ús comú, una avaluació mínima de danys de 2.636 milions de pessetes.

Pel que fa al seguiment dels diferents subsectors, cal destacar els resultats obtinguts en fruita fresca, porquí, boví i aviram, en el sentit que milloren els de l'any anterior; i el canvi d'expectatives en els de la fruita seca i l'oli, on la conjuntura internacional ha possibilitat una millora dels resultats esperats pel sector productor.

Cal destacar també, en l'àmbit de les actuacions que incideixen sobre l'evolució dels mercats, les actuacions internes als sectors no utilitzades pels propis sectors. Un exemple dels resultats a que poden conduir els esforços en aquesta direcció és el de la producció de pollastres, on un acord entre els productors, ha dut a una millora substancial en les remuneracions al producte final.

De l'anàlisi dels resultats dels diferents sectors productors, han de derivar-se els estímuls suficients per iniciar les temptatives de reorganitzar sectors productius, potenciant al mateix temps la capacitat dels propis sectors de fer una autoregulació. Aquesta via, que defineix les possibilitats de les diferents produccions agràries respecte a un mercat cada vegada més competitiu, ve condicionada al mateix temps per la capacitat que té la pròpia Administració Agrària per oferir un marc de referència i un conjunt d'ajudes adequades als sectors.

II. VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT LA CONJUNTURA AGRARIA
CATALANA AL LLARG DEL SEGON SEMESTRE DE L'ANY 1982

VARIABLES GENERALS QUE HAN AFECTAT LA CONJUNTURA AGRARIA AL LLARG DEL SEGON SEMESTRE DE L'ANY 82

En aquesta secció, normalment, es consideren aquells instruments que esdevenen d'alguna forma mecanismes de lligam entre l'evolució de l'economia pagesa i ramadera catalanes i l'evolució general de l'economia. La naturalesa d'aquests mecanismes és complexa, com ho és la interrelació entre les variables econòmiques. Als efectes del seguiment de la conjuntura, es formula una anàlisi de l'evolució de les cotitzacions del petroli, amb la finalitat d'anotar els elements aliens al sector agrari català que afecten la seva estructura de costos (per la via del preu dels inputs) i les possibilitats de regulació dels mercats (per la via dels preus relatius en el comerç exterior).

A) LES TENSIONS EN EL MERCAT DE LES PRINCIPALS MONEDES ESTRAN- GERES EN RELACIÓ A LA PESSETA.

L'evolució del canvi al comptat de la pesseta al llarg del primer semestre de l'any responia a una revalorització efectiva del dòlar front la pesseta. Revalorització fonamentada, entre altres causes i, bàsicament, pels alts tipus d'interès del mercat bancari nord-americà.

Aquesta situació, juntament amb l'augment de dificultats per a fer efectiu el cobrament de certes exportacions, fenomen lligat a la situació econòmica general, originà, mitjançant els mecanismes dels crèdits exteriors, un empitjorament del resultat del compte de capitals.

Aquesta situació propicià mesures especulatives que es van veure estimulades per la coincidència amb un període electoral. Davant d'aquesta situació, les autoritats econòmiques decidiren, el 4 de desembre, una devaluació del 8%. El resultat d'aquesta operació, juntament amb l'evolució anterior del tipus de canvi, tanca l'exercici 82 amb notables depreciacions de la pesseta front el dòlar i l'ECU.

L'evolució del canvi oficial mitjà del dòlar ha estat:

EVOLUCIÓ DEL CANVI OFICIAL MITJA DEL DÒLAR EN PESSETES

1\$	gen.	febr.	març.	abr.	maig	juny	jul.	agost	set .	oct.	nov.	des.
1980	65,99	66,50	69,00	71,51	70,74	69,91	70,60	72,26	73,15	74,31	76,31	78,91
1981	80,51	85,64	85,74	87,41	91,24	94,43	97,45	100,0	96,04	95,81	95,27	96,81
1982	98,28	100,8	104,5	106,0	102,9	109,2	111,5	112,7	109,2	115,2	119,0	125,9
1980	100,0	100,8	104,6	108,4	107,2	105,9	107,0	109,5	110,9	112,6	115,6	119,6
1981	122,0	129,8	129,9	132,5	138,3	143,1	147,7	151,6	145,5	145,2	144,4	146,7
1982	148,9	152,71	158,3	160,6	156,1	165,4	169,0	170,7	171,2	174,2	180,3	190,8

Font: Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya i elaboració pròpia a partir dels avenços del % de canvi acumulat.

La segona part del quadre està feta indicant les quantitats amb base gener del 1980 = 100

La pesseta s'ha depreciat un 30% aproximadament front el dòlar al llarg de 1982. Cal destacar, però, que en el període que següé a la devaluació de la pesseta s'aprecià un 1,2%.

Paral·lelament, l'evolució de la cotització de la Unitat de Compte Europea (ECU) ha estat la següent:

Front l'ECU la pesseta ha sofert una depreciació al llarg de 1982 del 15,7%.

Cal destacar que aquesta depreciació és de les més altes experimentades en el conjunt de països europeus, juntament amb Portugal i Grècia.

EVOLUCIÓ DE LA COTITZACIÓ DE L'ECU EN PESSETES

1ECU	gen.	febr.	març.	abr.	maig	juny	jul.	agost	set.	oct.	nov.	des.
1980	95,43	95,31	93,91	96,60	99,35	99,63	101,91	102,31	103,64	103,14	102,68	102,27
1981	103,59	103,49	103,34	102,86	101,1	100,73	100,83	100,86	101,63	103,98	104,73	105,01
1982	104,89	104,04	105,80	105,83	106,32	106,79	106,92	106,67	106,33	107,05	108,92	120,30
1980	100,0	99,87	98,41	101,23	104,11	104,40	106,79	107,21	108,60	108,08	107,60	107,17
1981	108,55	108,45	108,29	107,79	105,94	105,55	105,66	105,69	106,50	108,96	109,75	110,67
1982	109,91	109,02	110,87	110,90	111,41	111,90	112,04	111,78	111,42	112,18	114,14	126,06

Font: Oficina Comercial d'Espanya a Brussel·les i elaboració pròpia.

La segona part del quadre està feta indicant les quantitats amb base gener del 1980 = 100

Aquests fets configuren un doble impacte sobre l'agricultura catalana, car d'una banda afavoreixen les exportacions, i de l'altra, encareixen les importacions. Per aquest segon factor s'encareix la partida més gran del comerç exterior català: les importacions de cereals i lleguminoses per a la fabricació de pinsos. Tot i que una part d'aquest encariment pot traslladar-se fora de Catalunya, en la mesura en què els pinsos són un input intermedi del sector càrnic, que exporta a la resta d'Espanya. Per la via de la millora en les condicions d'exportació s'afavoreix la sortida de productes afectats per desequilibris en el mercat interior, com la fruita seca, l'oli i els ous.

Per a l'any 83, cal destacar que, amb les reserves que tota precisió mereix, no sembla probable esperar que el dòlar segueixi revaloritzant-se al ritme seguit al llarg del 82, en el supòsit que no s'alteri la correlació internacional de forces.

Aquesta perspectiva, juntament amb un cert estancament a mitjà termini dels preus de l'energia fòssil, obre un marge de temps en què els mercats agraris poden desenvolupar-se per l'actuació de les seves components estructurals bàsiques.

B) EL MERCAT DEL PETROLI

Començarem l'informe corresponent al primer semestre de l'any constatant les tensions que s'havien desenvolupat en el mercat internacional de petroli. El segon semestre i el període que aquest inicia segueixen la mateixa constatació.

Malgrat tot, l'agreujament de les tensions pot analitzar-se en un procés a mitjà termini com un fenomen en què l'oferta mundial augmenta la seva elasticitat-preu. Amb anterioritat, un 60% de la producció (que era la quasi totalitat del comerç internacional) es comercialitzava mitjançant els acords d'un "cartel" de vendes (OPEP) que fixava un preu de referència oficial.

Aquest fet es basa en què, arran de les dues crisis energètiques, s'ha canviat l'estructura de consum internacional. L'aparició al mercat petrolier de nous oferents trenca l'estructura monopolista d'aquest mercat, configurant-se amb la concurrència de més d'un oferent i més d'un demandant i amb altres produccions que poden esdevenir substitutòries i alternatives del petroli.

Els intents de "cartel" de països productors de mantenir les cotitzacions amb el sostre del preu de referència oficial de 34 dòlars el barril mitjançant l'establiment de controls sobre les quotes de producció, no van donar els resultats previstos. Les expectatives que s'han formulat segueixen una tendència a la baixa que pot convergir en un enfrontament en matèria de preus entre països productors.

Aquesta situació de competència en el mercat internacional ha permès, malgrat l'increment de preu dels mitjans de pagament, un estalvi de la factura espanyola de petroli per a 1982 de l'11% en termes nominals. ⁽¹⁾.

Aquest estalvi pot incrementar-se a curt termini si es diversifiquen les fonts de subministre i s'accedeix al mercat internacional en condicions menys rígides que les que imposen els acords preferencials.

Cal destacar que, amb tot, aquesta conjuntura internacional favorable no afecta les explotacions agràries de forma directa, car els preus del gas-oil han pujat en el mercat interior abans de concloure's el trimestre. Aquesta puja ha estat augmentada oficialment en base a criteris fiscals, els efectes dels quals sí poden incidir sobre l'agricultura mitjançant l'articulació de la política econòmica general, en un context que sobrepassa àmpliament el curt termini.

A llarg termini, i amb independència de l'evolució del preu dels mitjans de pagament, no pot oblidar-se, malgrat la conjuntura internacional, que el petroli és una font d'energia primària que és limitada. I, per tant, que segueixen essent vàlids els intents de reduir el consum.

(1) Segons ICE, número 1862, de 9 de desembre de 1982.

III. COMERÇ EXTERIOR

COMERÇ EXTERIOR
GENER-SETEMBRE 1982

Les dades sobre el comerç exterior del quart trimestre de 1982 encara no són disponibles i per això el comentari, tant de les magnituds globals com de les partides i posicions estadístiques que presentem habitualment, es redueix a la seva evolució en els 9 primers mesos de l'any.

Els dos primers quadres ens donen les magnituds del comerç global espanyol i del comerç de productes agraris i alimenticis acumulades des del mes de gener fins al setembre de 1982.

<u>COMERÇ EXTERIOR</u> <u>GENER-SETEMBRE 1982</u>		
	<u>Milions ptes.</u>	<u>Δ s/gener-setembre 1981</u>
Importació total (CIF)	2.463.719	15,8%
Exportació total (FOB)	1.586.539	19,3%
	<u>gener-setembre 1982</u>	<u>gener-setembre 1981</u>
Saldo Comercial	-877.180	-797.741
Taxa de cobertura:	64,4%	62,5%

<u>COMERÇ EXTERIOR DE PRODUCTES AGRARIS I ALIMENTICIS</u> <u>GENER-SETEMBRE 1982</u>		
	<u>Milions ptes.</u>	<u>Δ s/gener-setembre 1981</u>
Importacions (CIF)	311.184	27,0%
Exportacions (FOB)	254.315	2,7%
	<u>gener-setembre 1982</u>	<u>gener-setembre 1981</u>
Saldo Comercial	-56.869	2.558
Taxa de cobertura	81,7%	101,0%

Font: "INFORMACION COMERCIAL ESPAÑOLA", gener 1983.		
---	--	--

Pel que fa al comerç exterior total veiem una evolució positiva en comparar-lo amb el del mateix període de 1981: les importacions augmenten a una taxa menor -gràcies en gran part a la disminució de la factura petrolífera- que la de l'augment de les exportacions. S'obté, així, una taxa de cobertura de les importacions per les exportacions millor que la de gener-setembre de 1981, i superior també a la de tot l'any 1981 (63,6%).

A aquesta evolució favorable no hi ha contribuït la balança comercial agrària que, com podem veure al quadre, mostre símptomes negatius: la taxa d'augment de les exportacions és molt baixa, i és fa negativa (-12,4%) si es comptabilitza en dòlars. Les importacions de productes agraris, en canvi, creixen molt més ràpidament. Aquesta evolució repercuteix en el saldo comercial que presenta per a aquest període un dèficit de quasi 57.000 milions de pessetes, mentre que la balança de gener-setembre de 1981 es saldava amb superàvit. Conseqüentment, la taxa de cobertura -que continua sent millor que la de la balança global- ha empitjorat.

Aquests resultats eren previsibles vista l'evolució de la producció agrària espanyola dels darrers anys. Al llarg de 1981 van comercialitzar-se les excel·lents collites de 1980, mentre que 1982 s'ha enfrontat a les produccions de 1981, molt inferiors, el que ha donat lloc a pitjors resultats en la balança comercial.

Cereals i Soia

Les elevades importacions de cereals pinso són la causa principal dels negatius resultats del comerç exterior agrari de 1982. Els quadres següents, que reflecteixen les importacions i exportacions dels cereals i la soia acumulades entre gener i setembre de 1982, així com les acumulades en el mateix període de l'any anterior, ens permeten comprovar els diferents resultats obtinguts en aquests productes en un i altre any.

CEREAIS I SOIA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>B L A T</u>				
Gener-setembre 81	249.049	3.043.908	530.709	9.429.951
Gener-setembre 82	141.495	2.603.477	19.168	449.589
<u>O R D I</u>				
Gener-setembre 81	176.078	2.465.519	735.937	8.283.010
Gener-setembre 82	405.606	6.018.344	484	15.815
<u>BLAT DE MORO</u>				
Gener-setembre 81	3.375.750	50.155.283	1.579	59.446
Gener-setembre 82	4.312.716	61.216.151	1.140	124.435
<u>A R R O S</u>				
Gener-setembre 81	73,6	3.799	72.339	2.981.010
Gener-setembre 82	49.216	1.674.716	47.131	2.019.375
<u>RESTA DE CEREAIS</u>				
Gener-setembre 81	266.405	4.303.758	569	7.142
Gener-setembre 82	1.234.721	16.740.797	3.340	157.214
<u>LLAVORS I FRUITS DE SOIA</u>				
Gener-setembre 81	1.900.044	51.887.823	-	-
Gener-setembre 82	2.155.179	58.267.092	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Amb excepció del blat, veiem com les importacions de tots els cereals i de soia augmenten significativament. En el cas de l'arròs, el sorgo -principal component de la partida: "resta de cereals"- i l'ordi, els augments de les quantitats importades són superiors al 100%.

Les xifres de les importacions revelen un fet que contrasta amb el que succeïa fins ara i que reflecteix la situació del mercat mundial d'aquests productes: la baixa del preu d'aquests. Amb excepció de l'ordi, l'augment del valor monetari dels cereals d'importació és inferior a l'augment de la quantitat importada.

Per la banda de les exportacions comprovem una notable caiguda d'aquestes en relació als primers nou mesos de 1981, any en què, com sabem, les disponibilitats cerealístiques espanyoles eren molt elevades gràcies a l'excel·lent collita de 1980. En relació a les exportacions de campanyes normals el volum d'exportació cerealística de gener-setembre de 1982 és, però, normal.

Fruita fresca

Com podem veure al quadre següent, l'evolució del comerç exterior és diferent segons de quina fruita es tracti.

FRUITA FRESCA

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>POMA GOLDEN</u>				
Gener-setembre 81	5.793	241.157	2.219,4	77.717
Gener-setembre 82	-	-	31.441	1.198.649
<u>POMA STARKING</u>				
Gener-setembre 81	200	1.101	120	7.148
Gener-setembre 82	-	-	10.430	422.903
<u>RESTA DE POMES</u>				
Gener-setembre 81	381	14.192	846,12	28.500
Gener-setembre 82	-	-	10.885	400.197
<u>PERA LLIMONERA</u>				
Gener-setembre 81	-	-	12.927,5	529.041
Gener-setembre 82	-	-	11.678	551.216
<u>RESTA DE PERES</u>				
Gener-setembre 81	15.192	723.465	9.475	191.341
Gener-setembre 82	3.384	243.224	5.428	324.570
<u>PRÉSSECS</u>				
Gener-setembre 81	-	-	14.727	959.439
Gener-setembre 82	-	-	5.170	379.459

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Els resultats en pomes són molt favorables. L'exportació en els mesos considerats de 1982 augmenta a taxes superiors al 1.000% en relació al mateix període de 1981. Especialment espectacular és el creixement del volum exportat de poma starking, que ha passat d'una quantitat exigua en 1981 a més de 10.000 tones els primers nou mesos de 1982.

Com ja es comentava àmpliament a la darrera edició semestral de "La Conjuntura Agrària", l'èxit de la campanya exportadora ha estat propiciat per causes exògenes, bàsicament per la mala collita europea de 1981. Així, les pomes exportades entre gener i setembre de 1982 són les emmagatzemades a les cambres frigorífiques procedents de la collita del 81. A partir de l'agost i el setembre, que podrien haver començat a exportar-se les pomes de la nova collita, les quantitats són molt inferiors a les dels mesos precedents.

Pel que fa a les importacions de pomes que només havien estat significatives per la varietat golden l'any passat, veiem que han desaparegut totalment en aquests nou mesos de 1982.

Per a les peres el balanç no és tan positiu, ja que en el període considerat l'exportació principal és la de la collita del mateix any. L'exportació de llimonera només va ser voluminosa el mes de juliol (8.526 tones), es va quasi paralitzar el mes d'agost (454 tones) i, tot i que va augmentar el mes de setembre (1.533), la quantitat total és inferior en quasi un 10% a la de gener-setembre de 1981. L'exportació de la resta de peres presenta resultats més negatius en quant al volum exportat que cau un 42,7%, en canvi, els resultats en pessetes són molt bons, amb un 69,6% d'augment en relació amb gener-setembre del 81.

Les importacions de peres s'han situat a un nivell normal després de la gran alça de 1981.

La campanya exportadora del préssec no ha estat bona l'estiu de 1982, exportant-se un 65% menys que l'any passat. Aquest fet, però, no ha estat important enguany gràcies a una demanda interior suficient.

Fruita seca

Les dades del comerç exterior de fruita seca dels primers nou mesos de 1982 que es recullen al quadre següent, mostren una evolució relativament satisfactòria per a les ametlles i negativa per a les avellanes.

<u>FRUITA SECA</u>				
	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>AMETLLES AMB CLOSCA</u>				
Gener-setembre 81	5,2	3.301	5.897	1.790.978
Gener-setembre 82	0,18	153	905	127.909
<u>AMETLLES EN GRA</u>				
Gener-setembre 81	0,29	142	10.692	3.874.591
Gener-setembre 82	4	2.760	18.552	4.895.620
<u>AVELLANES AMB CLOSCA</u>				
Gener-setembre 81	-	-	120	27.007
Gener-setembre 82	-	-	4	817
<u>AVELLANES EN GRA</u>				
Gener-setembre 81	-	-	3.348	1.069.380
Gener-setembre 82	0,02	1	2.003	495.848

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

En les ametlles amb closca veiem que el creixement de les exportacions que s'havia produït en el període gener-setembre de 1981 no s'ha mantingut en el mateix període del 82, caient en un 84,7% en volum i encara més en valor (-92,9%). Per a les ametlles sense closca es registre un creixement del 73,5% del volum exportat; en preu, però, ha augmentat menys (26,4%).

L'exportació d'avellanes no mostra cap signe positiu. Cau, tant l'exportació d'avellanes amb closca com la partida habitualment més important, la de les avellanes en gra. Aquestes últimes perden més en valor monetari (-53,6%) que en volum (-38,3%).

Plantes i flors

L'evolució del comerç exterior de plantes vives i productes de floricultura (cap 06 de l'Aranzel) mostra en el període de gener-setembre de 1982 una evolució moderadament positiva en relació a la del mateix període de 1981. Les exportacions creixen a taxes més altes que les importacions, tant en volum com en valor monetari.

L'evolució del comerç exterior de roses i clavells, posicions estadístiques que formen part del capítol general, és bastant negativa. Les exportacions d'ambdues flors cauen en relació a les del mateix període de 1981, any en el que van disminuir notablement en relació al precedent. Un altre símptoma preocupant és que la caiguda és més pronunciada en valor que en volum.

PLANTES I FLORS				
	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>PLANTES I FLORS</u>				
Gener-setembre 81	7.839	1.339.350	9.050	1.975.649
Gener-setembre 82	8.214	1.660.739	11.089	2.700.807
<u>ROSES</u>				
Gener-setembre 81:	-	-	48,7	17.973
Gener-setembre 82:	0,03	7	41,6	13.759
<u>CLAVELLS</u>				
Gener-setembre 81:	1,2	761	41,2	8.776
Gener-setembre 82:	10	5.276	41	7.058

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Vins catalans amb denominació d'origen

Les exportacions de vins catalans amb denominació d'origen, de gener a setembre de 1982, registren una lleugera reducció (-1,9%) en volum en relació a les del mateix període de 1981. En valor, però, han augmentat un 17%. Resultats menys favorables que els que comentàvem a "La Conjuntura Agrària" del primer semestre de 1982 on recollíem les dades d'exportació del primer trimestre de l'any.

Per grups, s'aprecia una caiguda en les exportacions de vins generosos de Tarragona i dels vins de taula no embotellats. Els vins embotellats augmenten lleugerament la quantitat exportada (3,78%) i més significativament en valor (19,3%).

EXPORTACIONS DE VINS CATALANS AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN

	gener-setembre 1981		gener-setembre 1982	
	Milers ltr.	Milers Ptes.	Milers ltr.	Milers Ptes.
<u>Vins generosos</u>				
Tarragona (ampolles)	62	6.826	38	4.428
Tarragona (en d'altres envasos)	89	3.743	43	2.015
<u>Vins embotellats</u>				
Alella, blancs	37	4.253	31	4.961
Alella, la resta	28,8	3.639	48	6.184
Penedès, blanc	1.766	162.925	1.640	184.126
Penedès, la resta	2.969	346.935	3.186	498.843
Priorat, la resta	4,5	550	18,15	2.651
Tarragona, blancs	764	35.608	599	32.572
Tarragona, la resta	718	42.924	891	70.238
Empordà, blancs	-	-	0,75	36
Empordà, la resta	-	-	27,3	2.230

.../...

.../...

	gener-setembre 1981		gener-setembre 1982	
	Milers ltr	Milers Ptes.	Milers ltr	Milers Ptes.
<u>En d'altres envasos</u>				
Penedès blancs	29	3.447	103	4.258
Penedès, la resta	26	11.868	15	5.696
Priorat, la resta	26,5	1.002	40	1.544
Tarragona, blancs	1.758	25.669	1.819	41.980
Tarragona, la resta	3.002	66.628	2.568	66.043
Empordà, la resta	-	-	0,48	71
TOTAL	11.279	716.017	11.067,68	837.876

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Vins escumosos

<u>Amb graduació superior a 23º G.I..</u>	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	Milers lts.	Milers Ptes.	Milers lts.	Milers Ptes.
Gener-setembre 81	s.d.	s.d.	34	8.292
Gener-setembre 82	8,7	1.699	4	523
<u>La resta</u>				
Gener-setembre 81	s.d.	s.d.	6.236	951.805
Gener-setembre 82	238	135.937	8.860	1.696.279

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Duanes.

Les exportacions espanyoles d'aquests vins, en les que les empreses catalanes tenen gran participació, es mostren més dinàmiques que les de vins de taula. Les exportacions de la partida de vins escumosos amb graduació alcohòlica inferior a 23º G.L. creixen un 42,1% en volum i un 78,2% en valor en el període gener-setembre de 1982 en relació als mateixos mesos de 1981, període en el que també van registrar un fort creixement en relació a les de 1980.

Oli d'oliva

El quadre següent ens permet observar la negativa evolució de les exportacions d'oli d'oliva dels primers nou mesos d'enguany en relació als mateixos mesos de 1981. L'exportació d'olis verges ha caigut un 35,2% en el cas de l'exportat en envasos menors de 5 kg. i un 47,7% els envasos de més capacitat. Aquesta evolució és especialment negativa, ja que es compara amb una campanya exportadora molt fluixa com fou la de 1981.

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	t	Milers Ptes.	t	Milers Ptes.
<u>Oli d'oliva verge en envasos fins a 5 kg.</u>				
gener-setembre 81:	s.d.	s.d.	2.303	380.603
gener-setembre 82:	0,04	46	1.493	296.227
<u>Oli d'oliva verge en envasos de més de 5 kg.</u>				
gener-setembre 81:	s.d.	s.d.	8.476	1.235.937
gener-setembre 82:	-	-	4.434	906.167

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Duanes.

IV. ELS MITJANS DE PRODUCCIO

ELS MITJANS DE PRODUCCIO

Tal com va succeir l'any 1981, els increments de preu experimentats pels inputs no han superat els límits de la "clàusula de salvaguarda" aprovada paral·lelament a la campanya de preus. Aquesta situació és enguany més significativa que la de 1981 vist que els increments autoritzats llavors només tenien en compte els que s'experimentessin a partir de l'aprovació de la campanya, és a dir, des de l'abril i no els que es succeïssin al llarg de tot l'any com ha estat la "clàusula de salvaguarda" per a 1982.

El quadre següent reflecteix els increments de preu dels inputs compresos en la clàusula de salvaguarda que realment s'han produït. Recordem que aquesta clàusula fixava en un 10% l'augment màxim tolerat per l'índex ponderat d'inputs i en un 16,36% el corresponent als pinsos.

		Ponderació en l'índex	Augment ponderat
Augment del preu del gas-oil B:	17,2%	26,72	4,59%
Augment preu fertilitzants:	6,5%	64,90	4,22%
Augment preu electricitat	12,6%	<u>8,38</u>	<u>1,06%</u>
Augment de l'índex	---	100,00	9,87%
Augment dels pinsos (acabat porquí)	11,17%		

Fins al mes de desembre en què va produir-se l'augment dels preus dels carburants, l'increment de l'índex ponderat d'inputs només era del 5,28%. Aquest nivell s'havia mantingut constant des del febrer quan van registrar-se augments tant en el preu dels fertilitzants com en les tarifes elèctriques. Durant 1982 els preus dels tres components de l'índex ponderat d'inputs han sofert una única pujada, situació ben diferent a la dels anys precedents en els que es van registrar successives elevacions (veieu quadre adjunt).

GAS-OIL B: (ptes./litre)

<u>juliol 79</u> 15	<u>gener 80</u> 19	<u>juny 80</u> 23	<u>desembre 80</u> 25,5
<u>març 81</u> 30,5	<u>juliol 81</u> 32	<u>desembre 82</u> 37,5	

ELECTRICITAT: Augments-promig globals

<u>gener 80</u> 17%	<u>juliol 80</u> 12% (-)	<u>gener 81</u> 19,17%	<u>març 81</u> 7,68%
<u>febrer 82</u> 12,60%			

FERTILITZANTS: Augments mitjans de preu

<u>gener 80</u> 9,70%	<u>juliol 80</u> 8%	<u>octubre 80</u> 2,51%	<u>febrer 81</u> 16,35%
<u>abril 81</u> 5,13%	<u>agost 81</u> 5,20%	<u>febrer 82</u> 6,50% (--)	

L'evolució previsible del preu d'aquests mitjans de producció és a l'alça en un breu termini, excepte per al gas-oil B que, com tots els derivats del petroli, acaba d'experimentar molt recentment un increment de preu. El sector de fertilitzants des del mes de juny està sol·licitant augments que no s'han materialitzat vista la debilitat de la demanda d'aquests productes.

El quadre següent mostra la caiguda en les sortides de fàbrica de fertilitzants registrada en els períodes gener-octubre de 1981 i 1982.

(-) Més 31 cèntims/KV./hora linial.

(--) L'increment total va ser del 12%, però les subvencions de l'Administració van cobrir l'equivalent a 5,5 punts.

Sortida de fàbrica de fertilitzants	<u>Index</u> <u>gener-octubre</u> <u>1980</u>	<u>Index</u> <u>gener-octubre</u> <u>1981</u>	<u>Index</u> <u>gener-octubre</u> <u>1982</u>
Nitrogenats (N)	100	83,0	84,1
Fosfatats (P_2O_5)	100	93,5	84,5
Potàssics (K_2O)	100	89,0	85,1

Sembla, però, que la Junta Superior de Preus, en el proper mes de febrer de 1983, autoritzarà un increment dels preus dels fertilitzants. La sol·licitud del sector és d'un augment del 26,31 per cent, encara que no és probable que s'autoritzi un percentatge tant elevat.

En el curs d'aquest semestre, el sector productor de fertilitzants ha plantejat al Govern un pla de reconversió que podria millorar l'eficiència de les empreses. També en el sentit de racionalitzar aquest sector, des del 19 d'octubre de 1982 s'ha reduït a 30 el nombre de formulacions de fertilitzants comercialitzables front les 44 existents fins aleshores. La majoria de les fórmules excloses tenien un consum ínfim, inclús moltes ja ni es fabricaven. Actualment es comercialitzaran 10 fórmules de fertilitzants nitrogenats, 4 de fosfatats, 2 de potàssics i 14 de fertilitzants compostos.

Pel que fa a les tarifes elèctriques, aquestes ja han pujat el mes de gener de 1983 en un 7,5% de promig.

A part del comentari de l'evolució de preus registrada pels mitjans de producció sotmesos a la "clàusula de salvaguarda", que, com hem vist han tingut un comportament acceptable al llarg de 1982, caldria fer el seguiment de l'evolució d'altres costos de les explotacions agràries. En aquest sentit, i a nivell estatal, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació elabora mensualment l'"Index de Preus Pagats" que inclou, a més a més dels fertilitzants, dels pinsos i del gas-oil, les llavors i planters, la conservació de la maquinària i els salaris i jornals agrícoles.

El Ministeri elabora també un Index de Preus Percebuts que contempla un gran ventall de preus de productes agraris.

La relació entre ambdós índexs (I) constitueix un bon indicador del sentit en què evoluciona la renda agrària.

Ara bé, en interpretar aquests indicadors s'ha de tenir present que la seva construcció respon a una estructura de costos i ingressos que és representativa de la mitjana espanyola. És per això que la seva utilitat per a reflectir l'evolució de la renda agrària a Catalunya és menor.

A Catalunya, com ja es comentava en l'edició del primer semestre del 1982 de "La Conjuntura Agrària", la participació en la Producció Agrària de les despeses fora del sector és sensiblement superior a la mitjana espanyola, per això els augments dels costos dels mitjans de producció afecten en major proporció la renda dels pagesos catalans. També la composició de la Producció Agrària a Catalunya és diferent de la del conjunt espanyol, ja que compta amb una proporció superior de producció ramadera. Per aquesta raó la ponderació dels diferents productes en l'Índex de Preus Percebuts no respon a la composició del Producte Agrari català.

Malgrat aquestes necessàries reserves, no podem deixar de comentar la favorable evolució registrada per la relació Preus Percebuts/Preus Pagats (1) en gran part de l'any 1982.

La sèrie recollida al quadre núm. mostra com a partir del mes de maig es conté la depauperació que l'indicador I experimentava des dels inicis de 1980.

INDEX DE PREUS PERCEBUTS

$$I^{(-)} = \frac{\quad}{\text{INDEX DE PREUS PAGATS}}$$

	gen.	febr.	març.	abr.	maig	juny	jul.	agost	set .	oct.	nov.	des.
1980	105,0	102,8	100,9	98,6	95,9	93,6	92,3	91,3	91,0	90,2	89,9	89,3
1981	89,0	88,4	87,5	86,8	86,0	85,0	84,4	83,9	83,2	82,8	82,5	82,2
1982	81,6	81,1	80,6	80,3	80,9	81,5	82,2	83,0	83,6	84,3		

Font: Boletín mensual de Estadística. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

(-) 1976,I = 100

Així, doncs, a partir del maig els increments dels indicadors de preus cobrats pels pagesos són superiors als increments soferts pels preus dels mitjans de producció (preus pagats).

Un altre indicador que ens permet copsar la tendència alcista dels productes agraris és l'Index de preus al consum. A partir del mes d'abril, en contra del que succeïa fins aleshores, i fins l'octubre, l'Index d'alimentació mostra increments més pronunciats que l'Index general de preus al consum. Conseqüentment els preus dels productes d'alimentació en aquest període han deixat d'actuar com estabilitzadors de la taxa d'inflació per passar a incidir-hi positivament. L'augment de la component d'alimentació de l'Index de preus al consum per a novembre i desembre ha tornat a estar per sota de l'Index General. Així, la taxa de variació anual dels preus al consum d'alimentació era del 14,6% a l'octubre front el 13,9% de l'Index General; al desembre, en canvi, la taxa anual de variació és del 13,1% en alimentació i del 14,0% en l'Index General.

V. ANALISI PER PRODUCTES

CEREALS

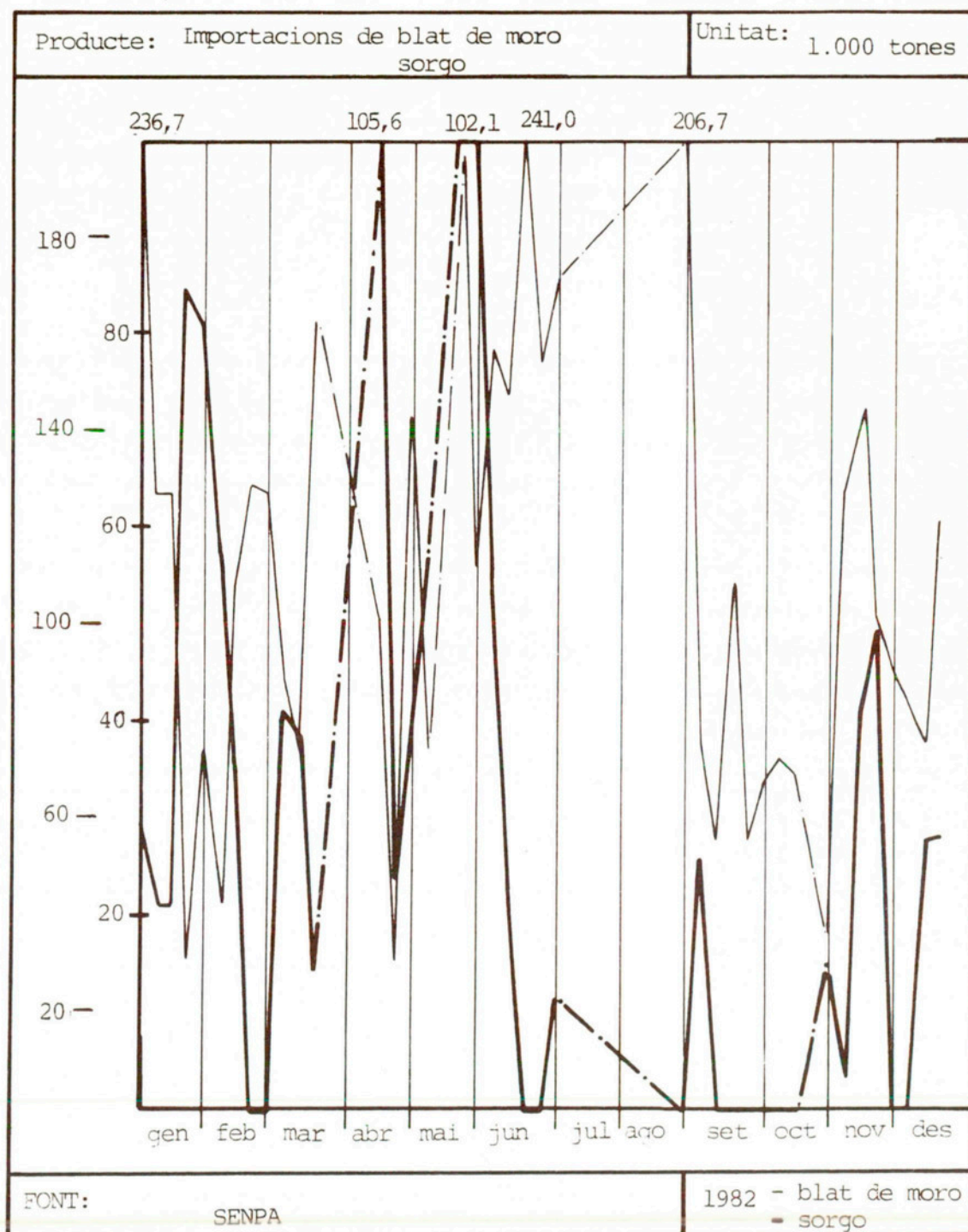
L'inici del segon semestre de l'any coincideix amb l'inici de campanya. Aquest fet comporta de forma natural certs canvis en relació amb la campanya anterior, canvis que esdevenen elements conjunturals en sentit agrari estricte. Però també apareixen altres factors que afecten els mecanismes d'enllaç entre els mercats internacional i interior, i que són elements de transmissió de tensions o dinamitzadors d'equilibris. I que afecten el subsector dels cereals. Especialment en la mesura en què aquest és un sector estratègic, i que ho és cada cop més.

La situació internacional queda definida per augments continuats en els nivells de producció de cereals: Front els 1.624,9 milions de tones de la campanya 81/82, aquest any s'han produït en el món 1.663,4 milions de tones de cereals i lleguminoses pinso.

Aquest fet característic és especialment notable en els EE.UU. (veure quadre de la pàgina núm.43) on, malgrat els esforços per reduir superfícies i producció, aquest any s'ha augmentat el volum total de l'oferta, agreujant el problema dels excedents que per al blat i el blat de moro comencen a representar percentatges sobre el consum total dels EEUU pròxims al 50%.

PRODUCCIONS Milers de tones	BLAT TOTAL		ORDI TOTAL		ALTRES C.		BLAT M.	
	81/82	82/83	81/82	82/83	81/82	82/83	81/82	82/83
CAMPANYES								
Barcelona	33,8	39,2	78,5	90,0	11,3	9,1	12,1	12,0
Girona	22,1	21,4	42,1	35,8	15,1	13,1	30,2	30,4
Lleida	133,3	185,0	193,2	325,0	3,4	6,5	144,0	126,0
Tarragona	19,5	22,0	40,9	51,6	0,5	0,5	8,2	8,8
CATALUNYA	208,7	267,6	354,7	502,4	30,3	29,9	194,5	177,2
ESPANYA	33.561	14.328,3	4.708	5.598,6	670,7	681,8	2.156,8	2.284,4

Font: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

La producció espanyola ha seguit una altra tendència, com ja havia estat comentat en anteriors Informes, i no s'ha aconseguit un nivell satisfactori de collita. En analitzar el quadre de produccions, (veure quadre de la pàgina núm. 39) pot veure's com aquestes augmenten en relació a l'any 81. Succeeix, a nivell de l'Estat, que el 81 i el 82 estan inclosos en un període climatològicament molt advers; això fa que cap de les collites corresponents a les dues darreres campanyes sigui destacable en relació als resultats mitjans.

A Catalunya cal destacar, però, que els efectes metereològics no han tingut una incidència específica, podent considerar la campanya com ajustada a les previsions normals.

De cara a la campanya pròxima, podem destacar que ha augmentat el volum de terres dedicades al blat en un 1,26% i a l'ordi en un 2.27%.

SUPERFÍCIES HA.	BLAT		ORDI 6 rengles		ALTRES CEREALS ⁽¹⁾	
	81/82	82/83	81/82	82/83	81/82	82/83
Barcelona	17.000	18.000	14.000	14.000	5.000	5.000
Girona	9.500	9.500	10.000	10.000	6.600	6.600
Lleida	60.780	61.000	82.500	85.000	3.100	3.300
Tarragona	6.737	6.700	3.702	3.700	395	315
CATALUNYA	94.017	95.200	110.202	112.700	15.095	15.215
ESPANYA	2.602.020	2.625.944	1.930.614	1.970.824	652.021	677.784

Font: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

(-) Cereals d'hivern.

Donada l'oferta de cereals, el dèficit establert fins a cobrir les necessitats alimentícies de la cabana catalana, ha de cobrir-se per la via del mercat internacional.

Les dades disponibles d'importacions poden trobar-se en el quadre següent i en el gràfic de la pàgina 40.

IMPORTACIONS (t)	1981	1982	Index/82 ⁽¹⁾
Blat de moro	4.585.275	5.557.232	121,20
Sorgo	524.513	1.356.517	258,62
Soia	2.841.083	3.000.132	105,60
Ordi-pinsos	490.000	349.610	71,35

Font: SENPA.

(1) 1981 = 100

Es evident que les importacions han augmentat considerablement. Aquest augment és degut més al pes del primer semestre que al pes del segon semestre, com poden veure en el gràfic.

Aquest fet està justificat per dos elements que actuen en la mateixa direcció: d'una banda, comptar amb la nova collita que, encara que insuficient, era més gran que l'anterior. En segon lloc, per l'evolució de la cotització del dòlar, la relació entre la paritat seva i les variables bàsiques del mercat interior ja han estat analitzats amb anterioritat, de forma que en encarir-se el dòlar s'ha reduït el nivell setmanal mitjà d'importacions.

Queda un altre element de discussió en la interpretació del gràfic d'importacions: les demandes de sorgo i blat de moro actuen de forma complementària. Aquest fet no és significatiu per si mateix, però si acceptem alhora l'opinió de tècnics del sector en el sentit de considerar com a substitutius el sorgo i l'ordi, podem construir la hipòtesi que tan sols existeixen dues demandes per a cereals, una de blat i l'altra de cereals secundaris. I que amb un sector internacional amb problemes d'estocs creixents, el que en realitat succeeix és que es configura per a l'àmbit interior català un sector amb dos mercats definits, un dels quals actuaria indistintament amb ordi, soia, blat de moro, sorgo i altres cereals, i l'altre amb blat panificable. I això també és així si en aquesta anàlisi avancem fins a l'àmbit de la indústria agro-alimentària, ja que en aquest àmbit la producció de pinsos ha d'entendre's com un factor homogeneïtzador del mercat de cereals per concentrant-los en una sola oferta.

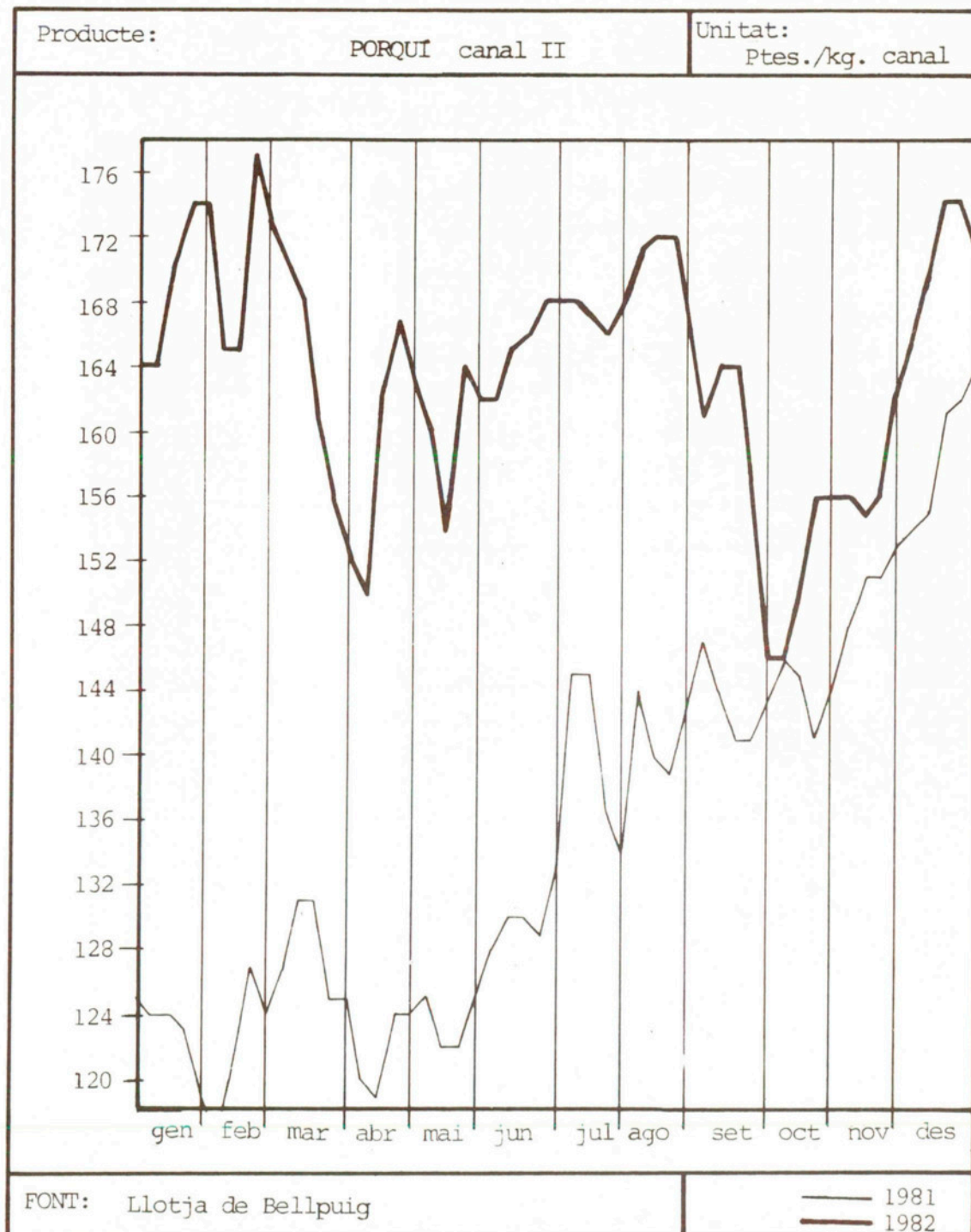
BALANÇOS D'OFERTA I DEMANDA NORD-AMERICANS EN MILIONS DE BUSHEL⁽¹⁾

	BLAT			BLAT DE MORO			SOIA		
	80/81	81/82	82/83	80/81	81/82	82/83	80/81	81/82	82/83
Estocs inicials	902	989	1.159	1.617	1.034	2.286	359	318	268
Producció	2.374	2.793	2.710	6.648	8.202	8.397	1.792	2.000	2.277
Importacions	2	3	2	- -	1	1	- -	- - -	- - -
Subministraments totals	3.278	3.785	3.871	8.265	9.237	10.684	2.151	2.318	2.545
Consum humà	614	611	615		811	900	- - -	- - -	- - -
Consum animal	54	130	125	- - -	4.173	4.300	- - -	- - -	- - -
Llavors	114	112	110	- - -	- - -	- - -	89	91	90
Molturació	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	1.020	1.030	1.115
Consum interior	780	853	850	4.964	4.984	5.200	1.109	1.121	1.205
Exportacions	1.509	1.773	1.775	2.267	1.967	2.100	724	929	950
Consum total	2.290	2.626	2.625	7.231	6.951	7.300	1.833	2.050	2.155
Estocs finals	989	1.159	1.246	1.034	2.286	3.384	318	268	390
% Estocs sobre consum total	43	44	48	14	33	46	17	13	18
% Estocs sobre producció	42	42	46	15	28	40	18	13	17

Font: USAD (precisions)

(1) 1 Bushel de Blat i de Soia USA equival a 27,21 quilos.

1 Bushel de Blat de moro equival a 25,40 quilos.

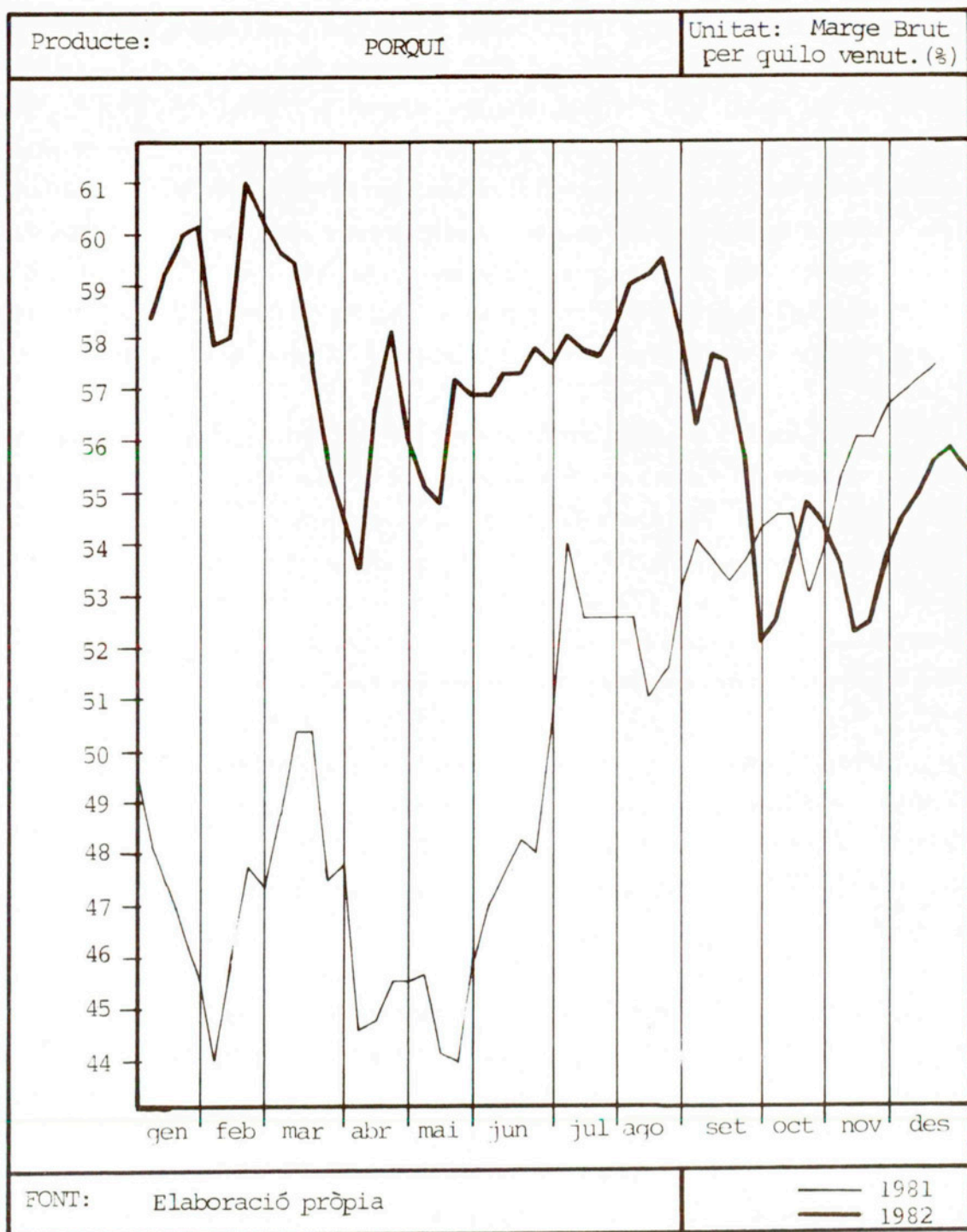
PORQUI

El mercat dels porcs ha experimentat fortes variacions aquest segon semestre de 1982 (vegeu el gràfic de la pàgina anterior). Els mesos de juliol i agost les cotitzacions van ser bones: entre 166 i 172 ptes. el quilo la canal de II a Bellpuig, és a dir, entre 6 i 12 ptes. per sobre del preu indicatiu de la campanya 1982/83. El mes de setembre, però, la conjuntura canvia i les cotitzacions cauen fins el nivell del preu d'intervenció inferior (145 ptes./kg.-canal). Aquesta situació es va produir degut a un excés d'oferta. Una oferta abundant de porcs grassos i la sortida al mercat de gran part de les canals que havien estat emmagatzemades en previsió d'un fort augment del consum que no es va produir en la mida esperada durant la celebració del campionat mundial de futbol.

Davant aquesta situació d'enfonsament de les cotitzacions, l'Administració va iniciar una operació d'intervenció del mercat que no va arribar a materialitzar-se vista l'evolució posterior dels preus de l'alça. Efectivament, durant el mes d'octubre es recuperen 10 ptes. per kg.-canal i a finals de novembre s'arriba a les 165 ptes./kg.-canal per arribar a les 174 ptes./kg.-canal a mitjans de desembre. La pressió de l'augment de la demanda que es produeix habitualment durant el darrer trimestre de l'any ha superat també enguany l'excés d'oferta anterior.

En resum, exceptuant les dues baixades fortes de preu registrades durant l'abril i el setembre, el mercat del porc s'ha mogut durant 1982 a un nivell de preus superior a l'adoptat oficialment com indicatiu. Aquesta situació probablement hagi provocat un augment de la producció que pot convertir-se en un excés d'oferta la propera primavera.

Aquesta evolució positiva dels preus que hem descrit ha de matitzar-se a l'hora de valorar els resultats econòmics del sector. El gràfic de la pàgina següent reflecteix l'evolució al llarg de l'any del percentatge que representa el marge brut obtingut pel productor per cada quilo de porc venut. Al gràfic veiem com fins el mes de setembre el marge brut d'enguany, discorria molt per sobre del de l'any passat. A partir del mes de setembre, però, la baixada dels preus del porc fa caure el marge brut a nivells inferiors als del mateix moment de 1981. Les pujades del preu del porc del tercer trimestre han aconseguit augmentar els marges, però, en augmentar simultàniament els preus dels principals components del pinso, els nivells del marge brut són a finals d'any inferiors als de 1981.

LLET I PRODUCTES LACTICS

En el segon semestre de 1982 s'ha iniciat la nova campanya lletera. Els preus de regulació per la campanya 1982/83 són els següents:

	Pts/litre <u>Campanya 1981/82</u>	Pts/litre <u>Campanya 1982/83</u>
Preu mínim de compra al productor	23,50	25,75
Preu indicatiu	23,90	26,15
Preu d'intervenció superior	24,00	26,25

Comparats amb els vigents fins el 31 d'agost de 1982 es registra un augment del 9,6% en el preu mínim i del 9,4% en el preu indicatiu i el de intervenció superior.

La prima per cada dècima de grassa que sobrepassi el 3,2% del pes és de 0,35 pts./litre. Els descomptes aplicats per les indústries per cada dècima d'extracte sec total inferior a 11,40% són de 0,60 pts./litre. Ni la prima ni les penalitzacions segons la qualitat de la llet han variat en relació a la passada campanya ni en la quantitat monetària fixada ni en els conceptes a primar o penalitzar.

L'objectiu de l'establiment de la prima i dels descomptes és la consecució d'una qualitat mitjana de la llet comparable a l'europea. També en aquest sentit s'ha iniciat durant aquest semestre la constitució arreu de l'Estat de Comissions Interprofessionals Lleteres, amb la de Catalunya com experiència pilot, on participen tant els ramaders productors de llet com els industrials de les centrals lleteres per tal d'acordar uns mínims qualitatius per la llet i un sistema de pagament segons la qualitat que incloguin més conceptes -nivell bromatològic, contingut proteínic, etc.- que el del contingut en matèria grassa.

La producció de llet durant 1982 ha estat normal a nivell estatal. En el període del que es disposa de dades, els 9 primers mesos de 1982, només s'ha registrat un

augment del 0,5% en relació al mateix temps de 1981. La producció a Catalunya, segons les estadístiques del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, és de 370 milions de litres en els tres primers trimestres de 1982 i representa un augment d'un 13,4% respecte al mateix període de 1981. Aquest augment de la producció catalana s'ha produït especialment a la província de Girona, on la producció dels primers nou mesos de 1982 (147 milions de litres) supera en un 27,4% la del mateix període de 1981.

La contenció de la producció de llet experimentada a nivell estatal ha permès reduir significativament els voluminosos excedents que l'Administració mantenia a les passades campanyes. Així, l'any 1982 s'ha tancat amb uns estocs de 5.000 tones de llet en pols (descremada), 2.100 tones de mantega i 1.100 tones de llet sencera en pols. Situació més positiva que la d'uns mesos enrera (setembre del 1982) quan els estocs s'elevaven a 10.000 tones de llet en pols descremada, 3.000 tones de mantega i 3.000 tones de llet sencera en pols.

Per al sector formatger és rellevant la pròrroga de l'acord CEE/Espanya aprovada el mes de novembre de 1982 per contingentar les importacions de formatge procedents de la Comunitat Econòmica Europea. Aquests acords es realitzen en el marc de l'article XIX del GATT (Acord General sobre Tarifes i Comerç) que permet frenar les importacions dels productes que puguin distorsionar el mercat interior. L'acord per a l'any 1983 suposa un augment del 4,7% en relació a la quantitat màxima importable durant 1982. La quantitat total de formatges a importar de la CEE durant 1982 és de 9.950 tones, distribuïdes per classes de la següent manera:

- Emmental 1.150 tones.
- Formatges blaus: roquefort 50 tones.
altres 1.850 tones.
- Formatges transformats 525 tones.
- Asiago, Provolone, Grana Padano, Parmigiano Reggiano, 150 tones.
- Cheddar 100 tones.
- Gouda, Edam (bola) 3.400 tones.
- Havarti (60%) 950 tones.
- St. Nectaire, St. Paulin, Taleggio 140 tones.
- Formatges tous 625 tones.
- Altres, excepte Edam, rectangulars
i en barres (excepte 2-5 kg.) 1.000 tones.

Aquestes quantitats són significatives si tenim present que els països membres de la CEE són els principals proveïdors espanyols de formatge i que les importacions espanyoles de formatge (i "cuajada") han assolit els següents volums en els darrers anys:

1979	26.600 tones
1980.....	20.700 tones
1981.....	19.800 tones
gener-març 1982.....	4.300 tones

BOVI

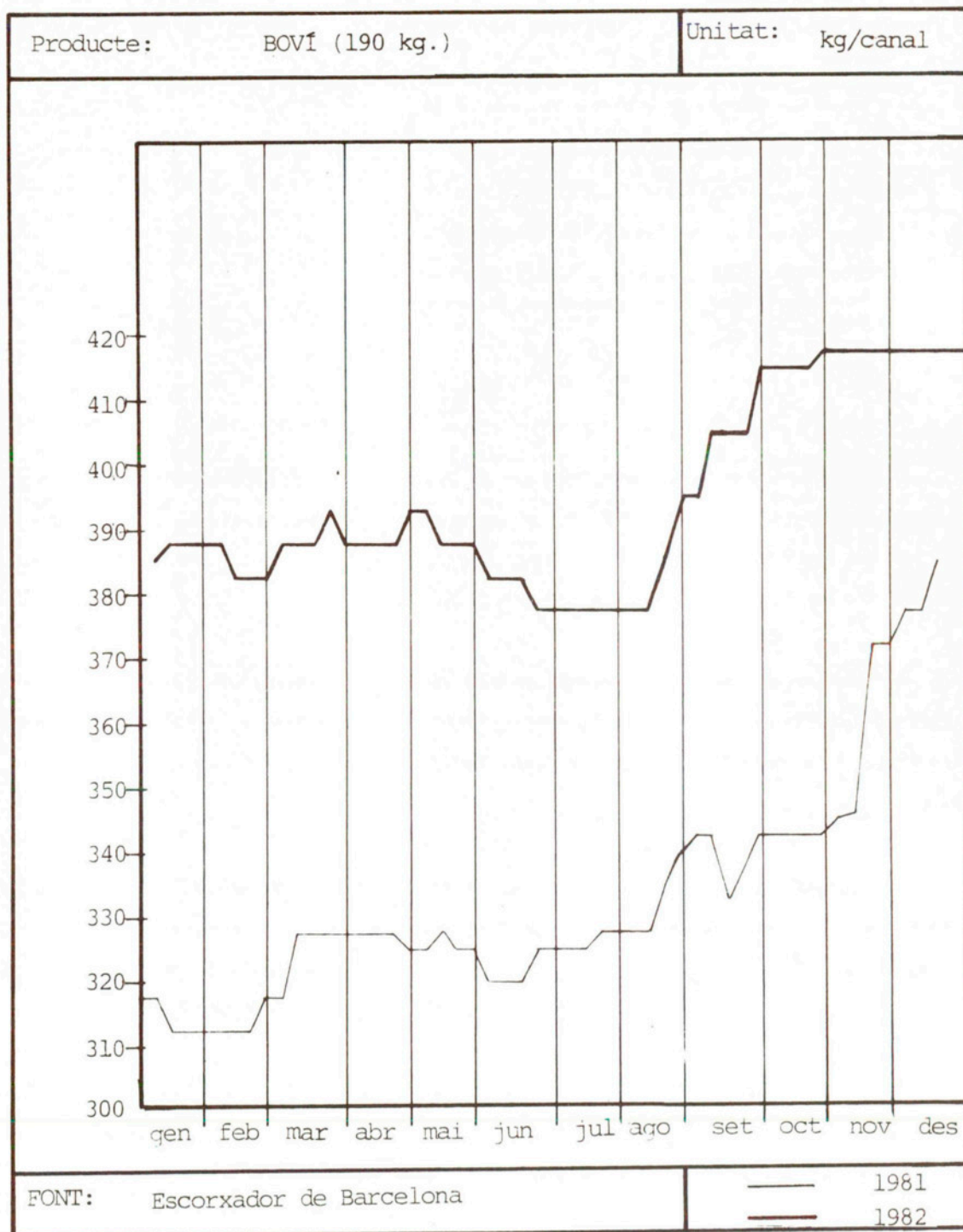
Els factors que van caracteritzar la conjuntura del 1er. semestre de l'any 1982 d'aquest sector, és a dir, estabilitat del marge brut per quilo venut, actuacions oficials per tal de retirar canals del mercat, i reducció del consum de carn de boví, han determinat les tendències d'aquest segon semestre.

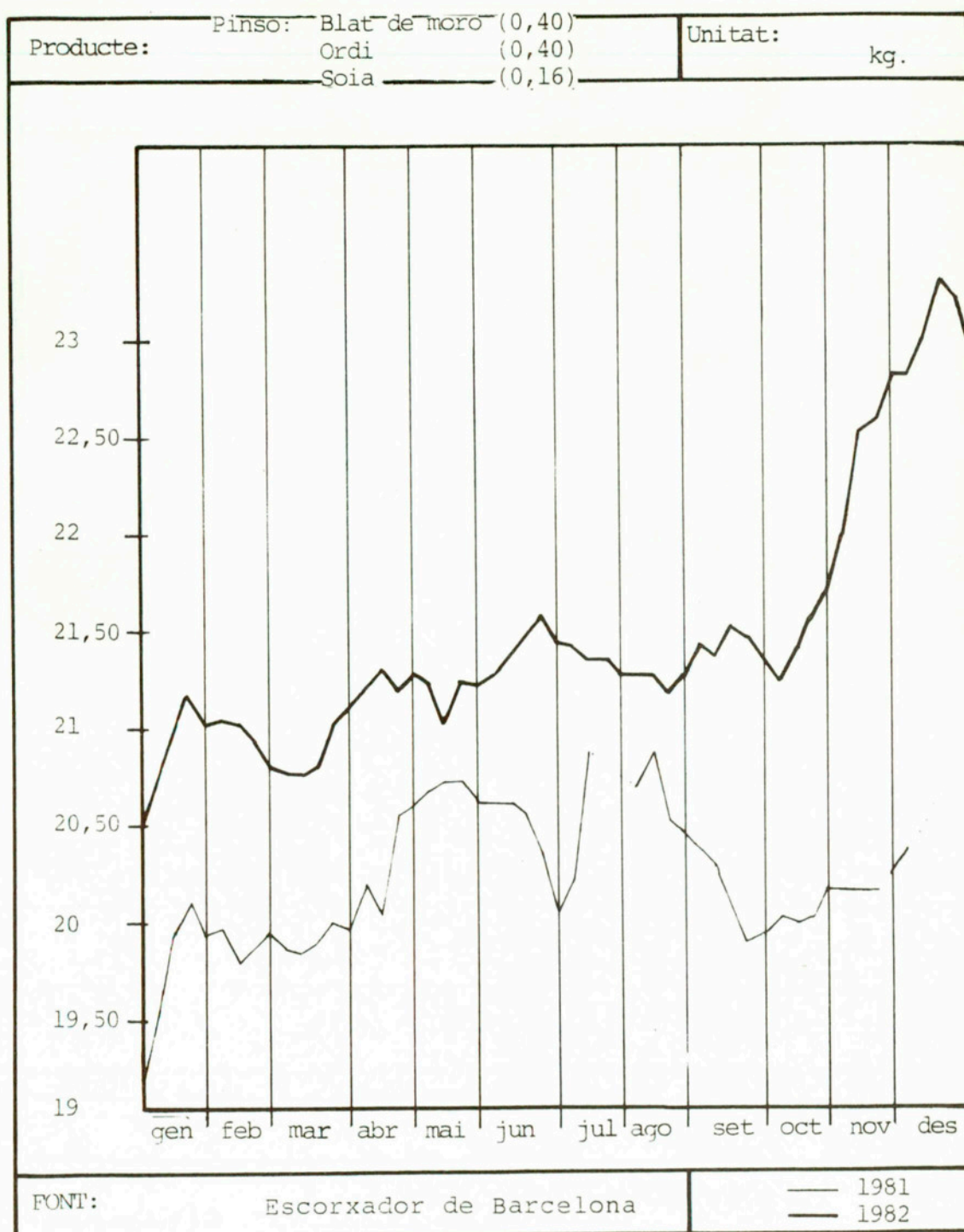
El preu kg./canal dels vedells durant el 2on. semestre d'enguany, ha assolit un increment mitjà important, de l'ordre del 8,4%. Cal remarcar, no obstant, que aquest increment s'ha manifestat en dos períodes de forma molt diferenciada. (gràfic pàg. 50).

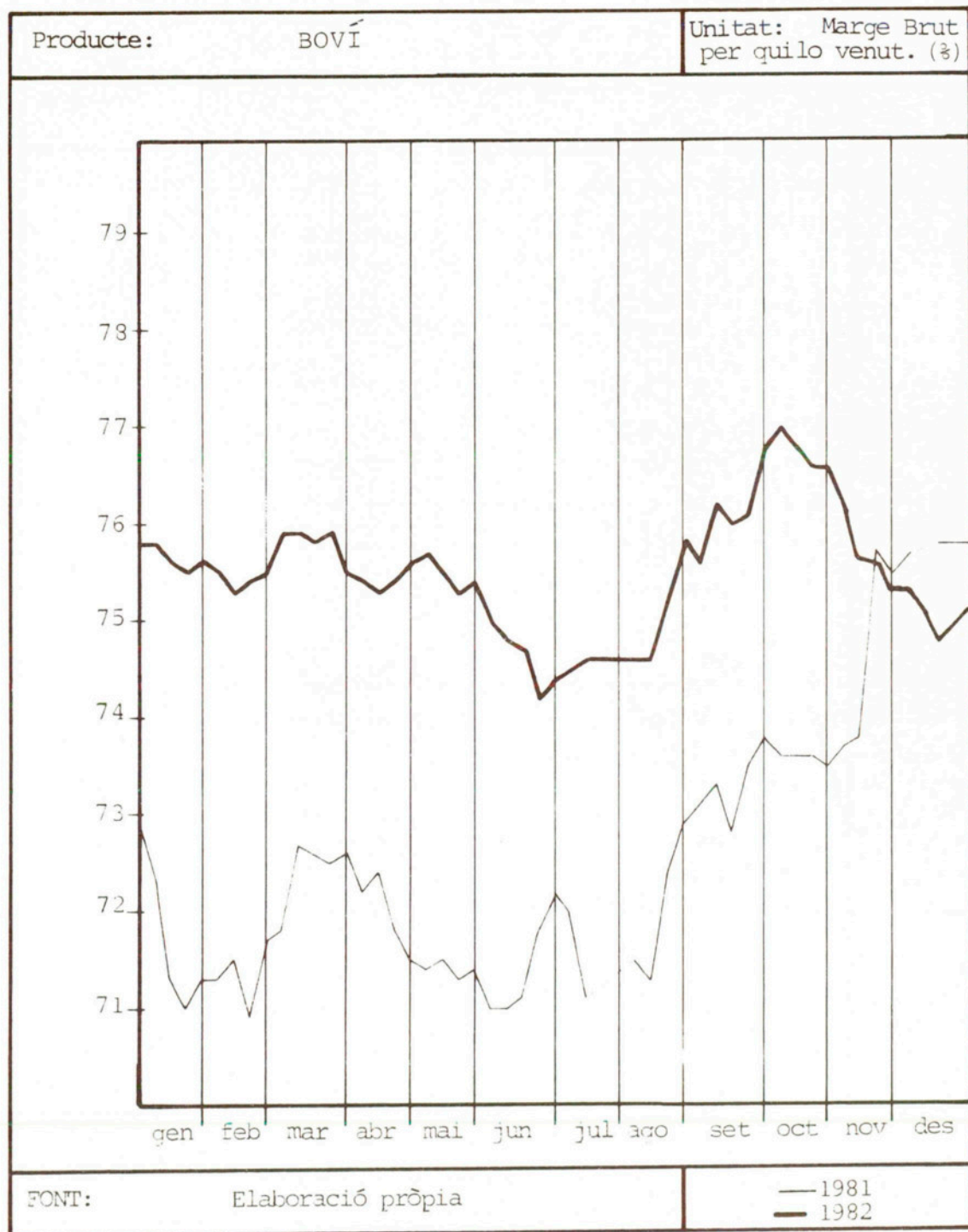
El primer període que va de la setmana 33 (la 2ª d'agost) a la 41 (1ª d'octubre), mostra que la recuperació dels preus dels vedells -durant un espai de temps que no arriba a dos mesos- ha passat de la cotització més baixa soferta per aquest producte en el mes d'agost, 377,7 ptes. a les 417. És a dir, un increment del 9,93%.

La raó més important d'aquesta reacció experimentada en el mercat del vacú ha estat probablement la retirada per part del FORPPA de 12.000 tones de canals just quan es manifestaven els primers símptomes de preus molt baixos durant l'estiu.

El segon període, que va de la segona setmana d'octubre a finals d'any (pràcticament el doble de dies compresos dins el primer període), el preu dels vedells

s'ha mantingut quasi constant, passant de 415 a 417,5 ptes. El sosteniment d'aquest preu elevat ve donat per les favorables perspectives d'augment del consum que es solen donar a finals d'any.

A partir del 23 d'octubre, el FORPPA va suspendre les compres de canals d'anolls, degut que els preus de mercat es trobaven sensiblement per sobre del preu de garantia.

Cal recordar que el FORPPA, segons el Reial Decret de regulació de la campanya de carns, quan el preu testimoni de campanya baixi per sota del preu d'intervenció inferior mantindrà oberta la compra de canals d'anolls mascles de categoria extra, primera i segona al preu de garantia dins de les disponibilitats d'aquest organisme.

La situació del mercat reflecteix el fet que, malgrat les adjudicacions fetes pel FORPPA per a l'exportació, les existències en mans d'aquest organisme sobrepassen les 40.000 tones, xifra que supera les reserves considerades com estratègiques per aquesta campanya.

De tota manera, no és probable que aquest estoc influeixi sensiblement en el preu del mercat i, per tant, en les perspectives de la producció.

L'evolució del preu del pinso durant el segon semestre (gràfic pàg. 51), assenyala un comportament completament invers a l'observat en el preu de la carn dels vedells, degut principalment al canvi sofert en la paritat de la pesseta respecte el dòlar.

L'indicador del marge brut per quilo venut, reflecteix perfectament la relació entre l'evolució del preu del vacú i la dels pinsos (gràfic pàg. 52).

Aquest marge brut s'ha mantingut pràcticament estable, als voltants del 76% durant tot el segon semestre; amb un marge de variació de 2 punts per sobre i per sota en les situacions màximes; i ha manifestat dues tendències.

Una, de la setmana 33 a la 41, de progressiu augment, mentre els preus dels vedells pujaven i els del pinso no, i, una altra, de la setmana 41 a la 51 de progressiu

decrement, quan inversament els preus del pinso s'incrementaven i els del vedells es mantenien constants.

Es important destacar que el marge brut s'ha mantingut enguany aproximadament 3 punts percentuals per sobre del de l'any passat.

Les perspectives a curt termini de la conjuntura del boví, que ha presentat durant l'any 1982, un decrement de l'oferta (passant d'una producció de 417,6 milers de tones l'any 81 a 400.000 mil enguany) i una demanda que tendeix a la baixa (en substituir les proteïnes d'origen boví per altres proteïnes animals més barates), no ofereix signes de modificacions significatives.

A mitjà i a llarg termini, les actuacions dels organismes oficials i les cotitzacions del dòlar poden modificar les previsions d'estabilitat conjuntural.

OVI

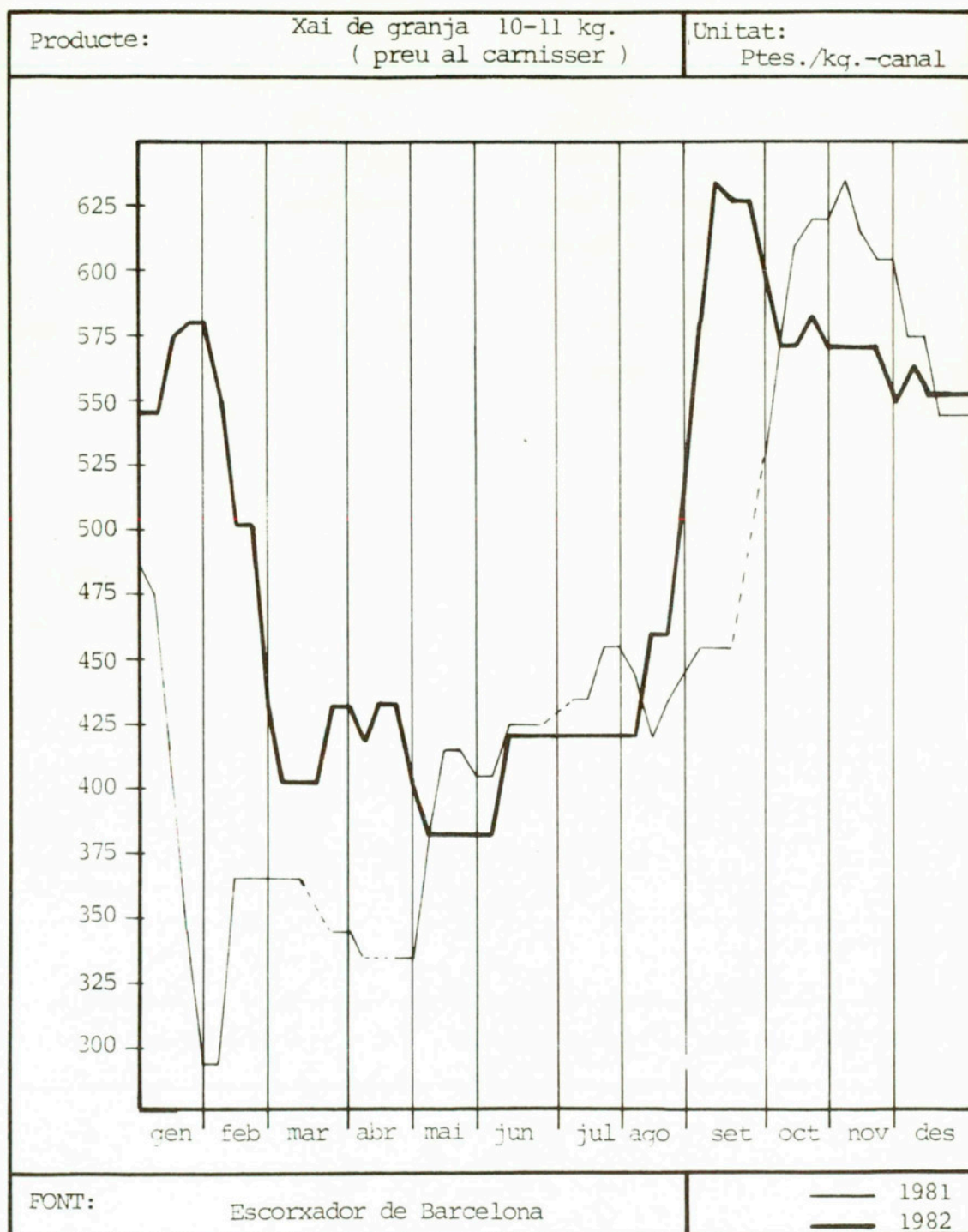
El mercat dels xais en l'any 1982 ha mostrat que són tradicionals en aquest sector unes oscil·lacions molt pronunciades en les cotitzacions obtingudes pels productors.

El gràfic de la pàgina següent on es reflecteixen els preus obtinguts per la canal del xai de granja de 10-11 kg. a l'Escorxador de Barcelona, mostra amb claredat la inestabilitat dels preus d'aquest producte.

Les perspectives per a aquest segon semestre de l'any eren favorables al sector productor vista la important retirada de canals efectuada en la primavera.

La caiguda de les cotitzacions en origen que es produï des del febrer va provocar la intervenció de l'Administració en 3 adjudicacions successives a les entitats col·laboradores el 17 de març i el 3 i el 27 de maig fins a 25.000 canals cada vegada.

Malgrat aquestes retirades de canals, el mes de juliol les cotitzacions van continuar estagnades i fins ben entrat l'estiu no van iniciar la recuperació. Aquesta elevació de preus va ser propiciada per dos factors: Un, l'escassetat de l'oferta a causa de la disminució de la renovació per engreix en els primers mesos de l'any vistos els baixos preus obtinguts aleshores. L'altre és el tradicional augment del consum a l'estiu.

Així, doncs, el canvi de la conjuntura del mercat va portar a una elevació molt forta dels preus, i aixó va culminar el mes de setembre amb augments de preu al voltant de 200 ptes.-quilo.

Front aquesta forta elevació dels preus, més prematura que tradicionalment, el FORPPA a finals de setembre va anticipar la sortida al mercat de les canals (unes 68.000) retirades durant la primavera.

Així, s'arriba al final de l'any amb uns preus a la baixa en l'època en que tradicionalment la pressió de la demanda permet unes cotitzacions elevades.

Els desequilibris permanents en el mercat d'aquest sector, així com la reducció dels censos experimentada a nivell estatal en els últims anys, han imposat la necessitat d'adoptar un pla d'ordenació i millora del sector oví. En aquest sentit, les organitzacions agràries van presentar-ne un a finals de 1981, enguany l'Administració estatal va adquirir el compromís en les mesures complementàries a la regulació de campanya de destinar 850 milions de pessetes durant l'any 1983 a la millora de l'organització productiva de la ramaderia ovina. A aquest efecte la Dirección General de Producción Agraria ha elaborat un projecte de programa amb els objectius principals de contenir el deteriorament i envelliment del cens reproductor i d'augmentar la productivitat càrnica, alhora que es preveu la necessitat de programes de millora integral per a les explotacions que permeti modernitzar-les i racionalitzar la producció.

ELS POLLASTRES I ELS OUS

Els pollastres

En el subsector de la carn de pollastre, l'any 1982 representa un canvi significatiu en relació a campanyes anteriors. Els dos darrers anys, la conjuntura s'havia caracteritzat en termes generals per la inseguretat. Les cotitzacions assoliren fortes oscil·lacions, i el sector avaluà per la campanya de 1980, per exemple, unes pèrdues agregades per l'Estat espanyol de 10.000 milions de pessetes.

Front la situació descrita anteriorment, l'any 82 presenta, entre altres, dos fets diferencials: relativa estabilitat de les cotitzacions en el si d'una tendència a l'alça i uns preus remuneradors amb un cert marge de benefici a la producció.

Aquest canvi no ha estat conseqüència d'alteracions conjunturals del mercat. La raó s'ha de cercar en els acords aconseguits pels principals productors de "broilers" el mes de març de 1982 (acords que tenen validesa per un any) en el sentit de reduir el cens de reproductores per tal d'adaptar l'oferta a la demanda interior.

Les dades estadístiques sobre el nombre de reproductores a nivell nacional són molt irregulars. En relació a la sèrie corresponent al nombre de reproductores en posta, la informació disponible és la següent:

	gen.	febr.	març.	abr.	maig	juny	jul.	agost	set .	oct.	nov.	des.
1979	3.005	3.109	3.098	3.127	3.095	3.160	3.183	3.169	3.015	2.960	3.047	3.012
1980	3.052	2.988	2.935	3.082	3.184	3.150	3.104	3.378	3.555	3.567	3.509	3.378
1981	3.436	3.383	3.503	3.481	3.492	3.547	3.437	3.640	3.750	3.727	3.764	3.594
1982	3.604	3.601	3.447	3.551	3.101	3.044						

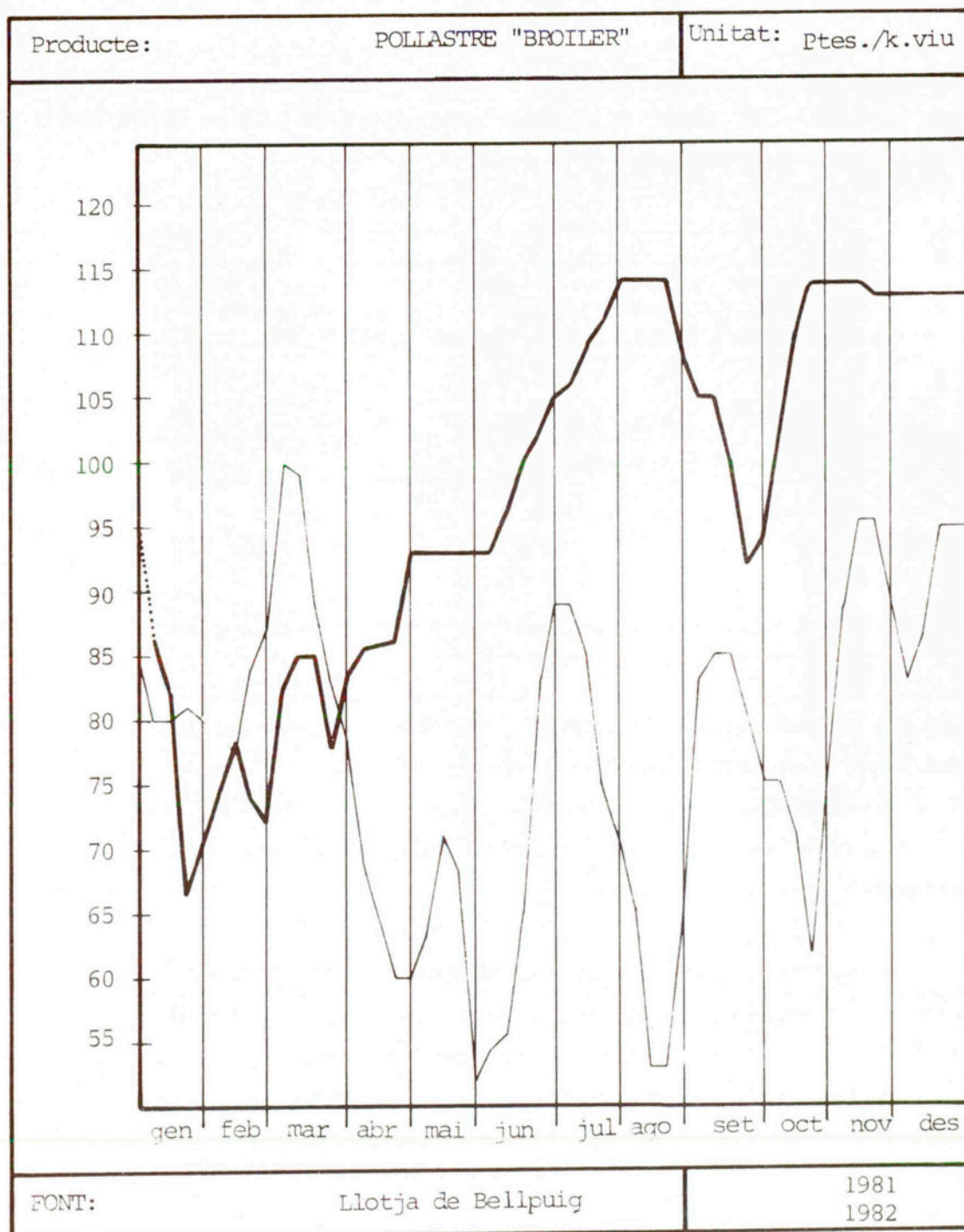
(En milers de caps)

Font: Direcció General de Producció Agrària. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

La reacció que pogués derivar-se dels acords de reducció de l'oferta, a nivell de ponedores, no s'ha fet palesa fins al mes de maig. Ara bé, en aquest mes, la reducció experimentada situa el cens al mateix nivell que en el mes de juliol de 1980. Aquesta reducció, però, no implica necessàriament una disminució substancial en la capacitat potencial de producció de pollastres.

El seguiment de la sèrie de reproductores d'un dia, la reducció del qual podria ser decisiva, no permet detectar una possible reducció. Ha de tenir-se en compte un problema addicional en relació a la incorporació de polletes d'un dia, ja que aquestes provenen de centres estrangers de producció especialitzada i arriben a Espanya en el context de processos comercials, l'àmbit dels quals sobrepassa sovint els mecanismes sectorials.

Malgrat aquestes previsions, l'eficàcia dels acords s'ha de cercar en els següents extrems: els volums de producció de pollastres es mantenen pròxims al nivell de saturació de mercat. En aquests nivells, una petita variació de l'oferta agregada de

pollastres pot significar canvis significatius de preus.

El gràfic de l'evolució dels preus (vegeu gràfic de la pàgina anterior) palesa la diferència de nivell respecte a l'any 81, així com la tendència general dels preus a aconseguir cotes més altes. Al llarg de l'any 82 s'ha passat del mínim del mes de febrer (79,- ptes.) a un màxim als voltants de Nadal de 116.-ptes.

Destaquem, però, tres fragments de la sèrie. La caiguda de preus corresponent al mes de febrer, que ja fou comentada en l'Informe de Conjuntura anterior. La baixada corresponent a finals de l'estiu i el manteniment de preus a un nivell pròxim al preu de protecció al consum en el període pròxim a les festes de Nadal.

En les oscil·lacions conjunturals corresponents al segon semestre, s'aprecien variacions estacionals de la demanda acompanyades per variacions en els pesos finals dels pollastres (variacions que rauen en l'ampliació del cicle d'engreix per fer coïncidir el sacrifici de les engreixades amb els moments de màxima demanda).

En conjunt, però, l'evolució de les cotitzacions no ha estat conseqüència, com ja hem indicat anteriorment, d'alteracions conjunturals.

Formular expectatives a curt o mitjà termini requereix, en el cas dels pollastres, la contemplació dels següents factors: El termini de l'acord de control de l'oferta, l'evolució dels mercats exteriors i en general l'evolució de la conjuntura dels altres productes càrnics.

En relació amb el primer dels factors, cal destacar que l'acord per mantenir l'oferta restringida finalitza el mes de març de 1983. En concloure aquest termini, si no s'estableix un nou acord és possible que l'oferta, estimulada pels resultats immediatament anteriors, torni a augmentar, amb la qual cosa el mercat interior pot reaccionar amb noves oscil·lacions de preus i amb una nova inestabilitat.

Aquesta expectativa es basa en la hipòtesi que considera la carn de pollastres com un producte perible en un mercat no homogeni geogràficament. Les actuacions del

sector públic serien més eficients si es produïssin canvis en les actituds de consum que permetissim reincidir sobre la demanda de carn amb productes prèviament retirats en regular les campanyes.

En relació amb el segon factor, cal destacar que el mercat exterior no ha estat un element d'adaptació de l'oferta interior a la demanda interior. I aixó perquè els compradors dels excedents estacionals s'han trobat amb les ofertes del Brasil i la CEE, que han accedit al mercat internacional amb els seus excedents i han fet poc competitius els productes espanyols.

En tercer lloc, cal destacar que en relació als altres mercats càrnics, el del pollastre (juntament amb el del porcí i el dels ous) segueix tenint capacitat de substitució dels altres mercats càrnics: Boví i oví, bàsicament. Tot i que el pollastre està sofrint un retrocés com a component del que podríem anomenar mercat de l'aviram. En aquest sentit, la demanda de carn de pollastre o proteïnes assimilables s'està diversificant. Talment que la producció i demanda de carn de gall d'indi ha passat de 9.000 t. a 16.000 t. en 5 anys. Al mateix temps, s'ha incrementat la producció de faisans, perdis i guatlles.

La consideració d'aquests tres factors conjuntament permet preveure per al primer trimestre de l'any 83 una conjuntura semblant a la de les darreres setmanes de l'any 82.

Per al segon semestre les expectatives dependran de la renovació de l'acord de control de l'oferta per part dels productors i de les expectatives que aquests formulin sobre el mercat. Si l'acord es manté en termes semblants als de l'any 82 cal esperar que la tendència dels preus es vegi tan sols subjecte a variacions estacionals.

Els ous

La producció i comercialització d'ous ha presentat aquest segon semestre de 1982 un comportament diferencial en relació amb els dels pollastres.

En relació amb 1981, la producció de 1982 ha augmentat un 5,76%, passant en aquest segon semestre d'una mitjana mensual de 74,92 milions de dotzenes a 79,23 milions de dotzenes.

El consum interior no ha estat capaç de fer front a l'augment de l'oferta d'ous provinents de les ponedores, amb la qual cosa es produí un problema d'excedents.

La sortida dels estocs d'ous de les granges per la via de les exportacions no fou possible, car coincidí amb un moment de saturació del mercat internacional on els principals productors van intentar tancar operacions de venda.

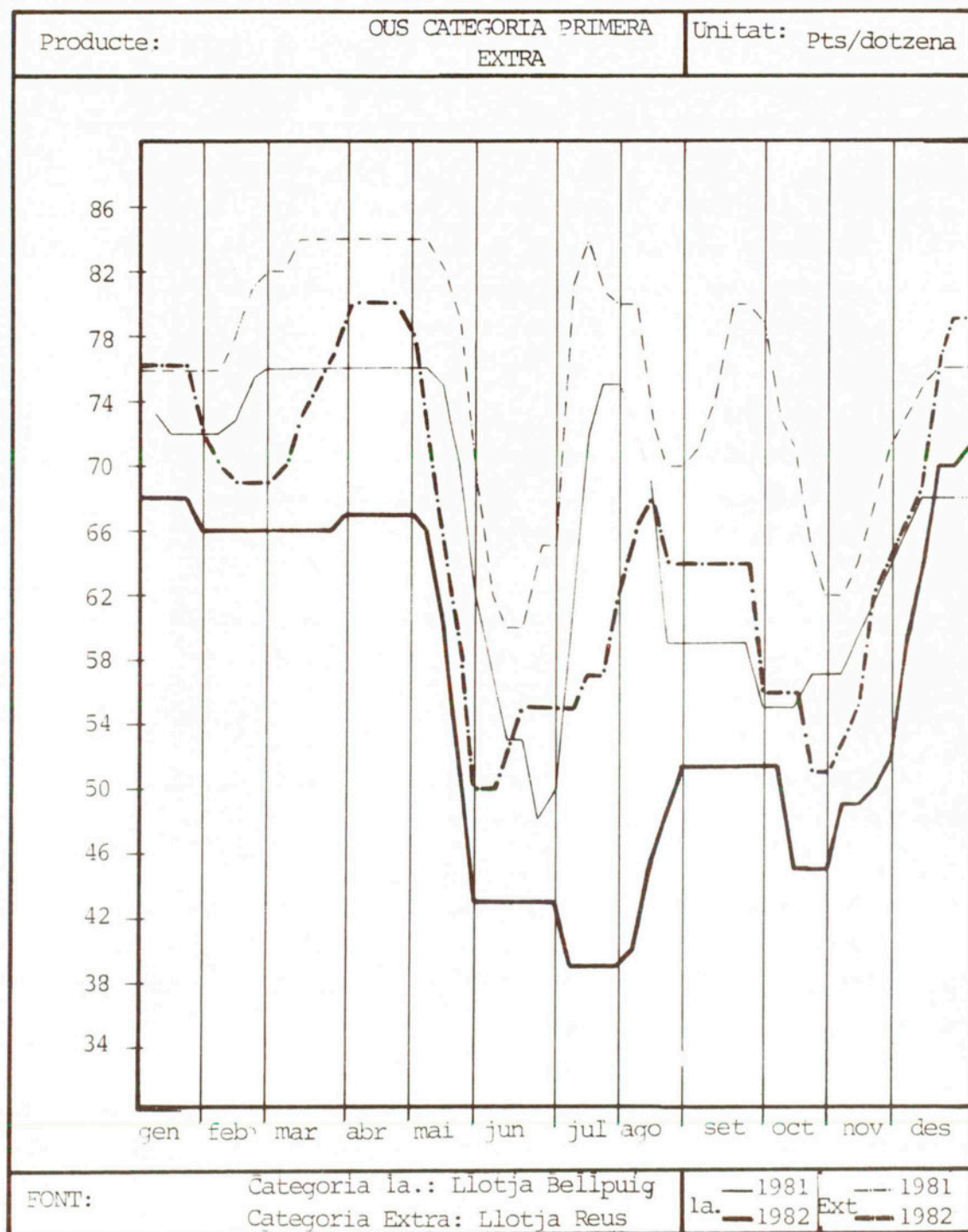
En aquest context, i sense reacció per part del sector en el sentit d'intentar controlar el ritme de producció les cotitzacions (veure gràfic de la pàgina següent), sofriren en el mes d'abril una baixa deguda als elements anteriorment assenyalats i al seguiment del cicle estacional dels ous. Ara bé, la recuperació que normalment s'inicia a partir del segon semestre, aquest any no s'ha produït.

Després de dos mesos de baixes cotitzacions, el FORPPA decidí subvencionar amb 20 ptes. les dotzenes d'ous exportades. Amb aquesta mesura es pretenia la regulació del mercat interior mitjançant una reducció de l'oferta agregada.

El FORPPA va anar actuant fins a finals de novembre, moment en què les cotitzacions assoliren resultats assimilables als de l'any anterior.

Les darreres setmanes de l'any, coincidint amb moviments estacionals de la demanda experimentaren una nova pujada. Aquesta situació dels preus responia, però, en part, a l'efecte induït en l'oferta mitjançant la sortida d'una part de la producció a l'exterior.

La supressió de les ajudes a l'exportació pot tornar a col·locar el mercat interior en situació d'excés de producció, fixant així una relació molt directa entre la possible evolució futura i les actuacions dels organismes oficials.

Cal destacar que a mitjà termini poden esdevenir dos fets (de signe contrari) que alterin l'entorn conjuntural de la producció d'ous. En primer lloc, cal destacar que amb els inicis de la primavera (finals del mes de març) la productivitat de les gallines de camps augmenta, amb la qual cosa s'agreuja el problema de la producció excedentària. Per altra banda, cal destacar que les bones cotitzacions del mercat del broiler poden estimular el sacrifici d'una part del cens de ponedores (les menys dotades per a la posta, les més grans, etc.) amb el que es reduiria la pressió de l'oferta.

Si aquest factor del sacrifici de ponedores s'esdevé i si el FORPPA és sensible a les variacions del preu per endegar les seves actuacions, no cal preveure a mitjà termini situacions d'especial gravetat.

LA FRUITA FRESCA

La primera dada que interessa al seguiment del sector fruiter el segon semestre de cada any és el volum de la producció obtinguda. Aquesta dada es presenta als quadres següents:

POMA DE TAULA (milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>82/81%</u>
Barcelona	30	25	-16,7
Girona	61,4	59,2	- 3,6
Lleida	325,8	291	-10,7
Tarragona	14,5	15	3,4
CATALUNYA	431,7	390,2	- 9,6
ESPANYA	1.007,9	852,9	-15,4

PERA (milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>82/81%</u>
Barcelona	9,2	10	8,7
Girona	3,5	3,6	2,9
Lleida	198,3	187,5	- 5,4
Tarragona	7,0	7,0	0,0
CATALUNYA	218,0	208,1	- 4,5
ESPANYA	524,8	447,4	-14,7

PRÉSSEC (milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>82/81%</u>
Barcelona	31,7	40	26,2
Girona	4,4	3,9	-11,4
Lleida	66,9	84,5	26,3
Tarragona	35,0	37	5,7
CATALUNYA	138,0	165,4	19,9
ESPANYA	445,8	461,8	3,6

Font: Boletín mensual de Estadística. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Vist que la de l'any passat va ser una collita per sobre de la normal, els nivells de producció observats al 1982 són, malgrat que mostrin un descens en relació als de l'any anterior, els d'una collita normal de pomes i peres i d'una collita superior a la mitjana de préssecs. (Així, tant en pomes com en peres es registra un descens de producció en relació a la passada campanya que va ser abundosa).

Veiem també quina ha estat la producció de les principals varietats de poma a Lleida, principal zona de producció de l'Estat.

	<u>1981 (tones)</u>	<u>1982 (tones)</u>	<u>82/81</u>
Poma starking	113.166	110.048	- 2,8%
Poma golden	171.727	142.754	-16,9%
Poma bellesa de Roma	24.833	22.453	- 9,6%
Altres pomes	16.080	16.080	- - -
TOTAL	325.806	291.335	-10,6%

Font: DARP. Generalitat de Catalunya.

Com palesen els volums de producció presentats fins ara, el mercat de fruita es va iniciar amb una oferta normal i més reduïda que la de la campanya passada, el que va donar lloc a unes cotitzacions superiors a les d'aquella en totes les varietats ja des del primer moment.

Pel que fa al préssec la demanda -sobretot la interior perquè l'exterior com vam poder veure al capítol de Comerç Exterior va registrar una menor sortida-, va pressionar els preus a l'alça al llarg de tot el període de comercialització, inclús comptant amb una oferta superior a la normal.

L'evolució del mercat de pomes i peres també pot considerar-se positiva en una primera fase gràcies a una demanda interior suficient. Així, les cotitzacions ja en el primer estadi, al camp, van ser superiors a les de l'anterior campanya en què es veien frenades per l'abundància de la producció. Així, la pera "blanquilla" es va pagar entre 50 i 40 ptes./kg. enguany front les 34 ptes./kg. de la campanya anterior. La poma golden al camp s'ha pagat entre 30 i 16 ptes. front les 18-10 ptes. de l'any passat.

L'starking s'ha pagat al camp entre 21 i 15 ptes./kg. quan l'any passat no va superar les 15 ptes./kg.

La fruita de les centrals ha anat, com és normal, guanyant preu al llarg dels mesos de setembre, octubre i fins principis de novembre. A partir de novembre les cotitzacions s'estanquen i romanen constants tot el mes de desembre.

Aquesta situació s'explica per la manca del factor que va impulsar la comercialització de la gran collita de 1981: les exportacions cap a Europa. Mentre que la collita de 1981 va ser al conjunt europeu inferior a la normal, la de 1982 ha superat la mitjana, inclús exigint intervencions del FEOGA en el sentit de retirar fruita dels mercats. El quadre de la pàgina següent mostra l'evolució de les collites de poma i pera en la CEE.

La situació del mercat fruiter en tancar l'any 1982 és de poques o nul·les possibilitats d'exportació i d'una acumulació d'estocs a les cambres elevada com revelen les estimacions de l'Agrupació de Cooperatives de les terres de Lleida.

EXISTENCIES A LES CAMBRES FRIGORÍFIQUES (TONES)

<u>Lleida i Ossa</u>	<u>1/12/80</u>	<u>1/12/81</u>	<u>1/12/82</u>
Pera blanquilla	36.738	37.355	29.015
Total peres	43.532	46.606	46.544
Poma golden	78.981	135.412	105.511
Poma starking	36.332	62.241	77.960
Total pomes	138.632	218.935	213.890
<u>Girona</u>			
Pomes	32.802	43.582	39.308

Font: Agrupació de Cooperatives Agrícoles de les Terres de Lleida.

PRODUCCIÓ DE POMES I PERES A LA CEE

(milers de tones)

POMES	Mitjana 1977/81	1981	1982	Δ % sobre mitjana	1981
Alemanya	1.490	765	1.950	31	155
França	1.600	1.470	1.840	15	25
Itàlia	1.860	1.740	1.900	2	9
Holanda	500	325	470	- 6	45
Bèlgica	230	130	255	11	96
Regne Unit	325	250	300	- 8	20
Grècia	260	305	305	17	0
CEE-10	6.350	5.040	7.120	12	41

.../...

.../...

PERES	Mitjana 1977/81	1981	1982	Δ % sobre mitjana	1981
Alemanya	325	269	410	26	52
França	380	428	400	5	- 7
Itàlia	1.190	1.220	1.150	- 3	- 6
Holanda	120	110	100	-17	- 9
Bèlgica	60	58	80	33	38
Regne Unit	45	49	38	-16	-22
Grècia	120	164	130	8	-21
CEE-10	2.250	2.305	2.315	3	0

Font: Agromonde, 1 d'octubre de 1982

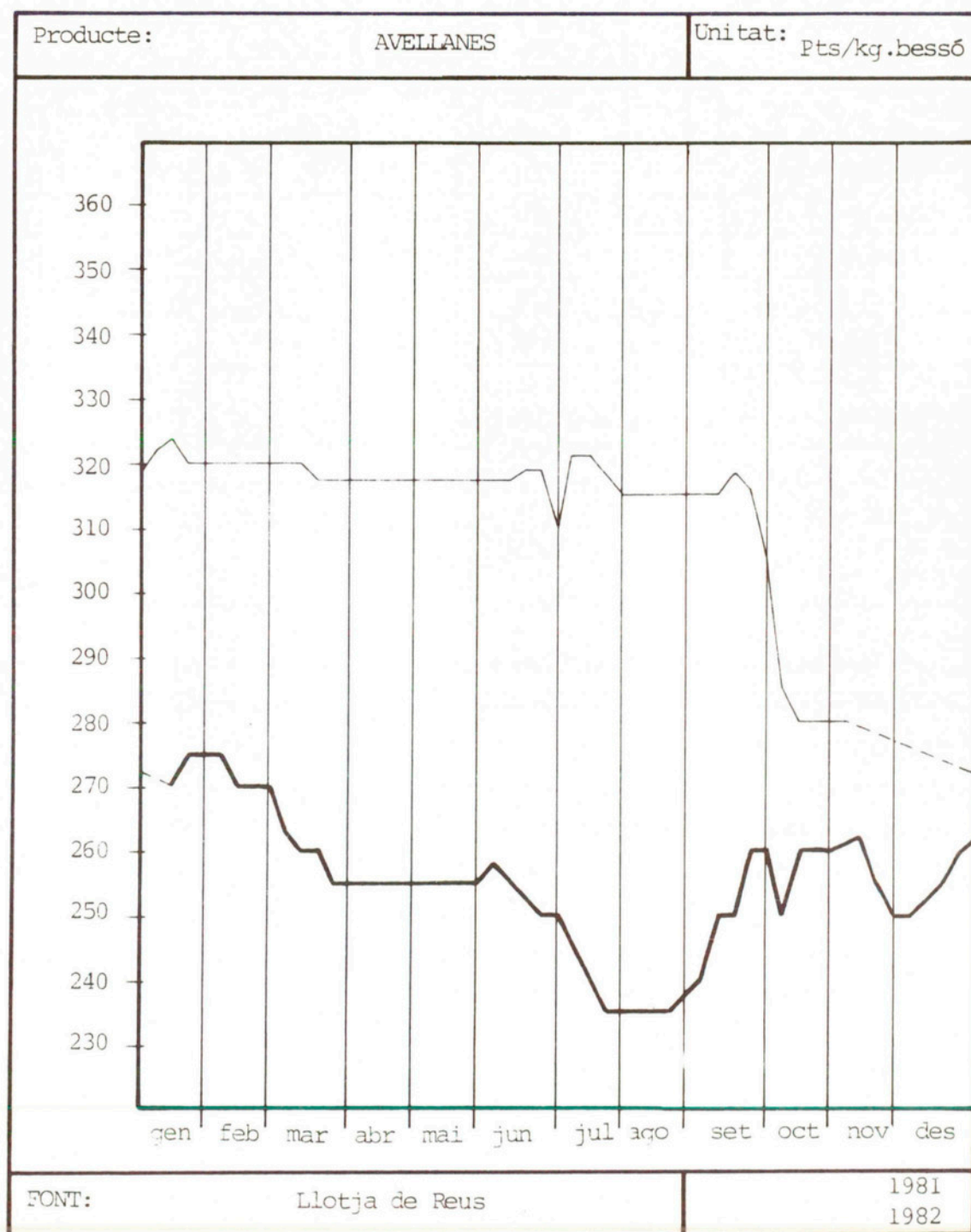
FRUITA SECA

El desenvolupament de la campanya de fruites seques 81/82 no ha estat favorable per al sector productor. Les raons han estat ja assenyalades en anteriors Informes de la Conjuntura⁽¹⁾: Per a les avellanes, la reduïda collita del 81 i forta competència de les exportacions turques (fenomen que es repeteix amb una certa periodicitat); i per a les ametlles, per contra, els resultats d'una collita per sobre de la mitjana i, alhora, la competència en els mercats internacionals de l'organitzada oferta nord-americana.

En aquest context, el segon semestre aporta, però, nous elements pel seguiment de la conjuntura: per una banda, en finalitzar l'estiu, s'anaven formulant successivament i amb més precisió les expectatives de collita. Per l'altra es configura una situació internacional més favorable.

Les produccions (veure quadre de produccions a la pàgina següent) s'han caracteritzat per un manteniment en nivells d'alta producció per a l'ametlla i en una nova davallada en la collita d'avellanes.

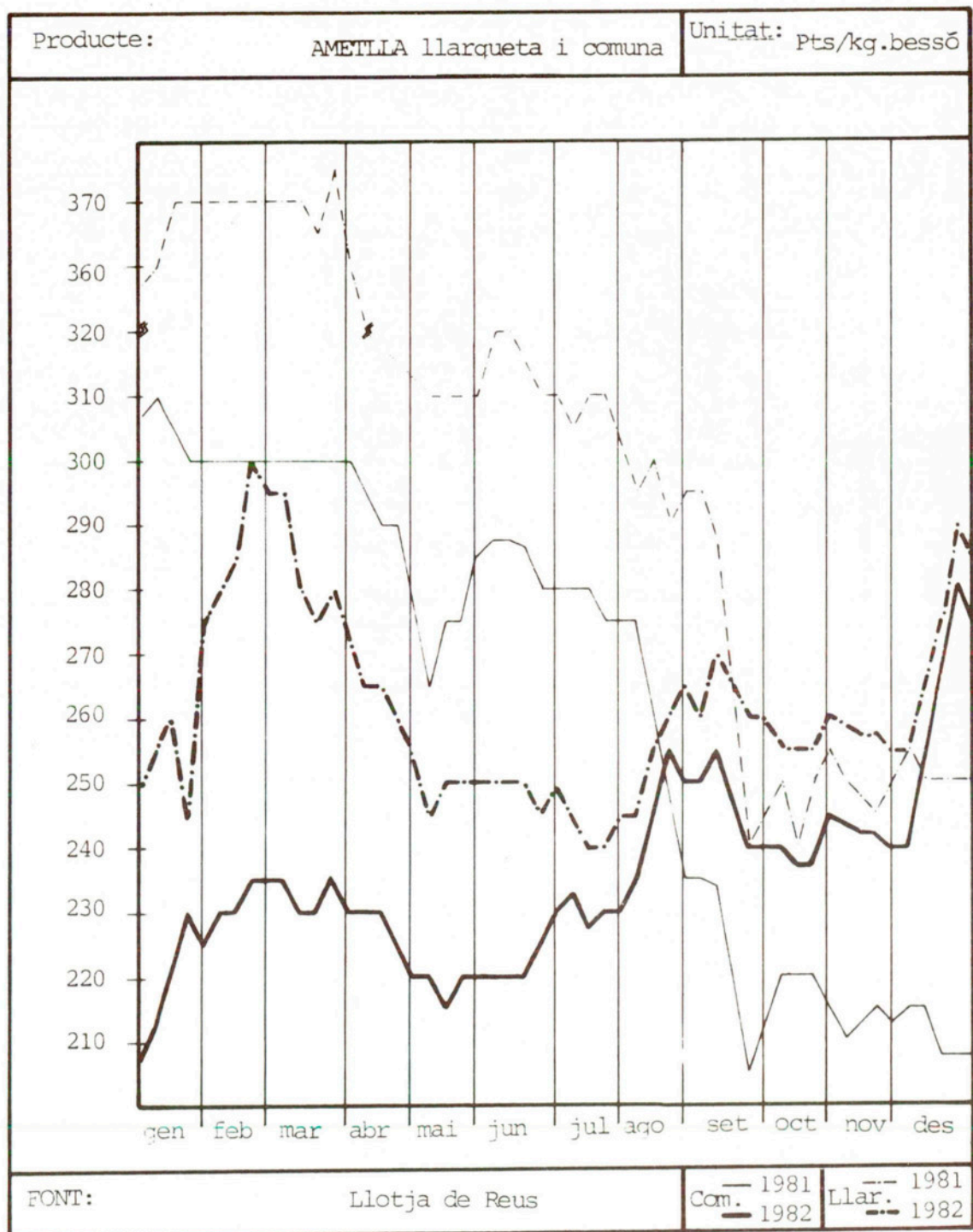
(1) Veure l'informe corresponent al 1er. semestre de l'any 1982.

	Productes i anys	AMETLLA			AVELLANA		
		1980	1981	1982 ⁽⁻⁾	1980	1981	1982 ⁽⁻⁾
CLOSCA Milers de kg.	Llocs de producció						
	Barcelona	3.645	2.500	7.000	685	100 ⁽⁻⁾	600
	Girona	56	100 ⁽⁻⁾	35	1.223	1.200	1.000
	Lleida	12.102	23.000	15.000	27	100 ⁽⁻⁾	19
	Tarragona	10.802	16.300	13.000	25.912	19.400	15.790
	CATALUNYA	26.605	41.800	35.035	27.847	20.600	17.409
	ESPANYA	225.345	309.550	310.500	29.854	22.800	18.800
BESSÓ Milers de t.	Espanya	46,0	75,0	75,0	22,0	18,0	14,0
	U.S.A.	146,0	184,0	157,0	14,0	13,4	13,5
	Itàlia	19,0	32,0	18,0	105,0	90,0	90,0
	Turquia				260,0	420,0	190,0
	TOTAL ⁽³⁾	239,5	322,8	279,5	401,0	541,4	307,5

Font: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
DARP Generalitat de Catalunya ⁽¹⁾
Reuters i elaboració pròpia. ⁽²⁾
(-) Dades pendents de confirmació
(3) Estan comptabilitzats tots els països del món.

Aquesta nova reducció en la producció d'avellana (veure producció comarcal d'avellanes) s'atribueix a la doble dificultat que representa una mala pol.linització i una pluviometria insuficient.

Dades comarcals de producció d'avellanes (1982).

COMARCA	kg. closca	
Terra Alta	211.470	
Ribera d'Ebre	82.230	
Priorat	897.000	
Baix Ebre	2.500	
Conca Barberà	207.000	
Baix Penedès	56.000	
Camp Tarragona	14.220.550	
TOTAL Comarques	15.676.550	6.741 t. de bessó

Font: DARP. Generalitat de Catalunya.

La collita d'ametlles ha estat de nou superior a la mitjana. La reducció que en relació a l'any passat presenten algunes zones productives rau en dos elements. En primer lloc, la producció del 81 representà per a algunes zones un màxim en la sèrie històrica de produccions. En segon lloc, i per la majoria de les zones, calia esperar una reducció natural fruit del desgast productor que els ametllers han experimentat rera dues anyades d'excel·lents collites.

La situació internacional ha canviat també amb els resultats de la nova collita ja que la producció turca d'avellanes, com es preveia, presenta una reducció de més del 50% front a la de l'any 81. La producció nord-americana d'ametlles, com ja havia estat avançat d'acord amb els informes de l'USDA⁽¹⁾ presenta reduccions significatives de quantitat i qualitat degudes a les condicions climatològiques que es registraren a Califòrnia a finals d'estiu.

Font: Departament d'Agricultura dels Estats Units.

Amb tot, el comerç exterior, com ja s'ha indicat anteriorment, no ha presentat gaire sensibilitat als canvis analitzats. Certament que les dades que es presenten arriben fins al mes de setembre, moment en què cal datar els canvis referits, però les dades disponibles a partir de la nova collita no modifiquen els reduïts resultats de la campanya exportadora.

Hem de parlar ací, també, d'una nova perspectiva: L'actual paritat de la pesseta front el dòlar fa que el preu internacional de l'avellana tarragonina s'aproximi als 203 \$ per 100 kg. en gra, preu que pot ser sensiblement semblant al preu FOB Mar Negre dels 100 kg. d'avellanes turques, que en finalitzar la campanya era de 190 \$, però que pot arribar als 210 \$ per a la nova collita (preu, aquest, que estarà en funció de la fortalesa de la divisa dels USA).

Cal esperar, per tant, una certa recuperació del comerç exterior de l'avellana, així com també de l'ametlla, encara que per raons diferents (reducció de la competència exterior).

Els gràfics de preus de les pàgines anteriors reflecteixen aquesta situació, quedant apuntada una tendència a l'alça en el cas de l'avellana i una certa estabilitat en el cas de l'ametlla, deguda bàsicament a l'efecte sobre les expectatives exerceix el volum de la collita 82-83.

Cal destacar novament la debilitat del mercat interior per amortir les fluctuacions de la conjuntura dels productes, bàsicament mediterranis, que presentaven una tradicional component exportadora. I per això és important remarcar la necessitat de reconvertir una part dels tradicionals fluxes comercials exteriors cap al mercat interior.

EL VI

La producció catalana de vi s'ha incrementat de nou l'any 82. Les dades, en milers d'hectolitres, han estat les següents:

	<u>1980</u>	<u>1981</u>	<u>1982</u>
Barcelona	1.100	1.270	1.550
Girona	207,9	140	187,5
Lleida	140	105,6	102,0
Tarragona	1.470	1.579,1	1.510,5
CATALUNYA	2.917,9	3.094,7	3.350,0
ESPANYA	42.402,4	33.306,2	39.011,9

Font: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

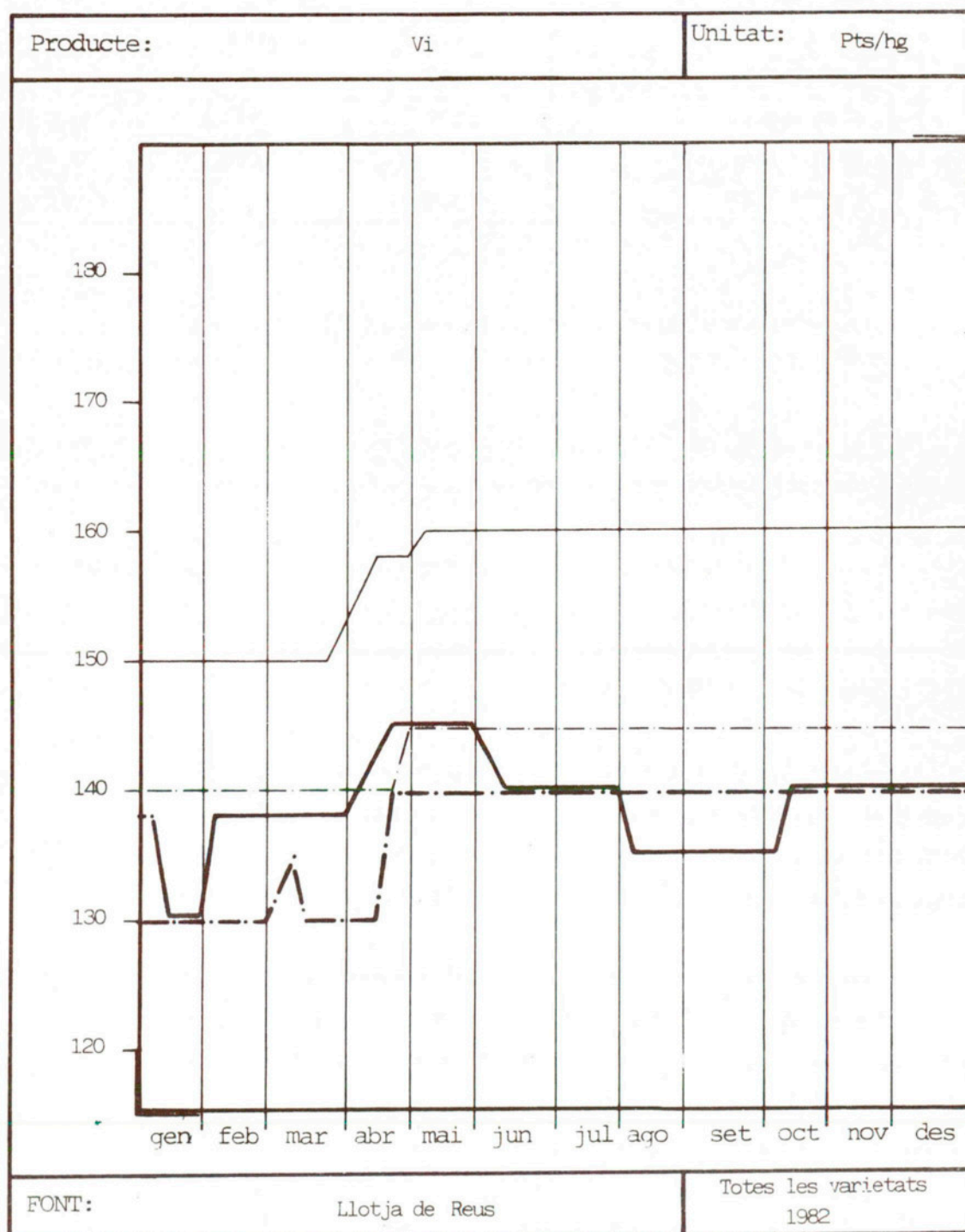
Per al conjunt de Catalunya, l'augment experimentat ha estat del 8,25%, destacant per províncies Barcelona amb un 22,05% d'augment respecte l'any 81.

Per varietats i en funció de les dades disponibles que corresponen a un mostreig realitzat a les comarques meridionals, mentre es perdia producció en raïm negre (un 10% aproximadament) respecte a l'any 81, s'augmentava en blanc (un 10% el xarel·lo, un 5% el Macabeu i un 20% el Parellada).

D'aquests 3.350 milers d'hectolitres un 25% aproximadament es comercialitza embotellat. Un 60% es comercialitza en envasos més grans. Posteriorment, es embotellat sol o barrejat amb vins d'altres procedències. La resta de producció es dedica a l'autoconsum o bé es comercialitza directament des de la producció.

La producció anual de vins de cava pot avaluar-se en 627,8 milers d'hectolitres. D'aquests entre 83,85 i 90 milers tenen com a destí l'exportació, la resta es destina al mercat interior que, com es coneix, té un comportament marcadament estacional i amb unes característiques territorials específiques, car és per Nadal, i especialment a Catalunya, quan i on es consumeix la major part de la producció.

Aquestes varietats de vins presenten progressivament uns nivells superiors de qualitat, car en consolidar-se la seva demanda s'esdevé un procés de millora de les condicions tècniques de producció i de perfeccionament del producte acabat.

El consum català de vi pot avaluar-se, segons l'INCAVI, entre 58 i 60 litres per habitant i any. A Espanya, la quantitat segons dades oficials s'estima en 60 litres per habitant i any. El consum representa per Catalunya segons la mateixa font un volum aproximat de 3.500 milers d'hectolitres. Xifra lleugerament superior a la producció interior.

Malgrat aquesta circumstància, cal destacar que una part del consum que a Catalunya es fa de vins foranis no respon a qualitats diferencials, sinó a comercialitzacions diferencials. En aquest sentit, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, mitjançant l'INCAVI, està desenvolupant una tasca de divulgació i promoció molt remarcable en el sentit d'afavorir i possibilitar en un context d'una major transparència el desenvolupament d'un mercat interior català de vins, que permetrà de millor les possibilitats dels productors i la qualitat dels productes consumits.

En relació a l'evolució de les cotitzacions, el més destacable és l'estricta estabilitat que presenta per a la major part de tipus i qualitats (veure el gràfic de la pàgina 74).

La competència que exerceixen les zones productores de grans quantitats de vins (sovint de no massa qualitat) esdevé un fre per a la dinàmica de les cotitzacions. Aquest fet es veu agreujat amb el volum de les existències en mans del FORPPA, situació que no s'ha modificat significativament respecte d'informes anteriors. En qualsevol cas, i per tal d'establir un seguiment del sector, cal condicionar les expectatives que puguin formular-se a l'evolució del pla de reconversió del sector. Pla que, en la mesura en què intenti adaptar l'oferta a l'evolució real de demanda, haurà d'ésser positiu per a les comarques catalanes.

L'OLI

El mercat de l'oli presenta a partir de mitjans de novembre elements diferenciadors respecte de la seva evolució anterior.

Aquests elements en síntesi són:

En primer lloc, la confirmació d'una producció d'olives i d'oli que, amb dades encara provisionals, supera àmpliament la mitjana dels darrers anys.

Un augment de la dinàmica comercial exterior que ha significat, per una banda, la reducció dels excedents existents abans de la nova collita i, per altra banda, la contractació a uns preus remuneradors d'una part considerable de la nova collita.

Les repercussions del restabliment dels canals exportadors han estat palesades a les llotges catalanes, mitjançant un canvi molt significatiu en la sèrie de contractacions a partir de la setmana 47 (la tercera de novembre), que coincideix amb la primera cotització de la nova collita.

Les dades de producció, amb la provisionalitat que imposa el que encara no s'hagi conclòs definitivament la recol·lecció, han estat per a Catalunya les següents:

	<u>1981 (t)</u>	<u>1982 (t)</u>	<u>% 82/81</u>
Barcelona	300	300	100%
Girona	200	225	112,50%
Lleida	5.600	8.500	151,79%
Tarragona	16.200	16.700	103,09%
CATALUNYA	22.300	25.725	115,36%

Font: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

A l'Estat espanyol, mentre a l'any 1980 s'obtenia una producció d'oli de 445,7 milers de tones, els anys 1981 i 1982 les quantitats d'oli molturades han estat, respectivament, 287,3 i 56,3 milers de tones. L'augment de producció d'enguany representa, en relació a la collita del 81, un 89,37%. Aquest percentatge està, en part, justificat per la baixa producció de les oliveres el 1981 com a conseqüència de les adverses condicions meteorològiques que van donar-se al llarg de tota la campanya 80-81.

Les dades sobre la producció d'oli italià disponibles són:

Producció d'oli a Itàlia (milers t.)	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
Oli d'oliva	450	500	585	500
Oli de sansa	40	40	46,8	40
Oli de sansa per a usos industrials	 entre 1 i 1,5			
TOTAL	491,3	541,3	633	541,3

Avenços de producció formulats el mes d'octubre de 1982.

Font: Comité Oleícola Internacional.

Aquestes dades que poden revisar-se a la baixa per a la campanya 82/83, assenyalen una reducció respecte a la campanya anterior, però no una reducció especialment significativa sobre la mitjana dels anys anteriors. La F.A.O. ⁽¹⁾ estableix aquesta mitjana per les campanyes 69 a 71 per la totalitat de l'oli italià en 553 milers de tones.

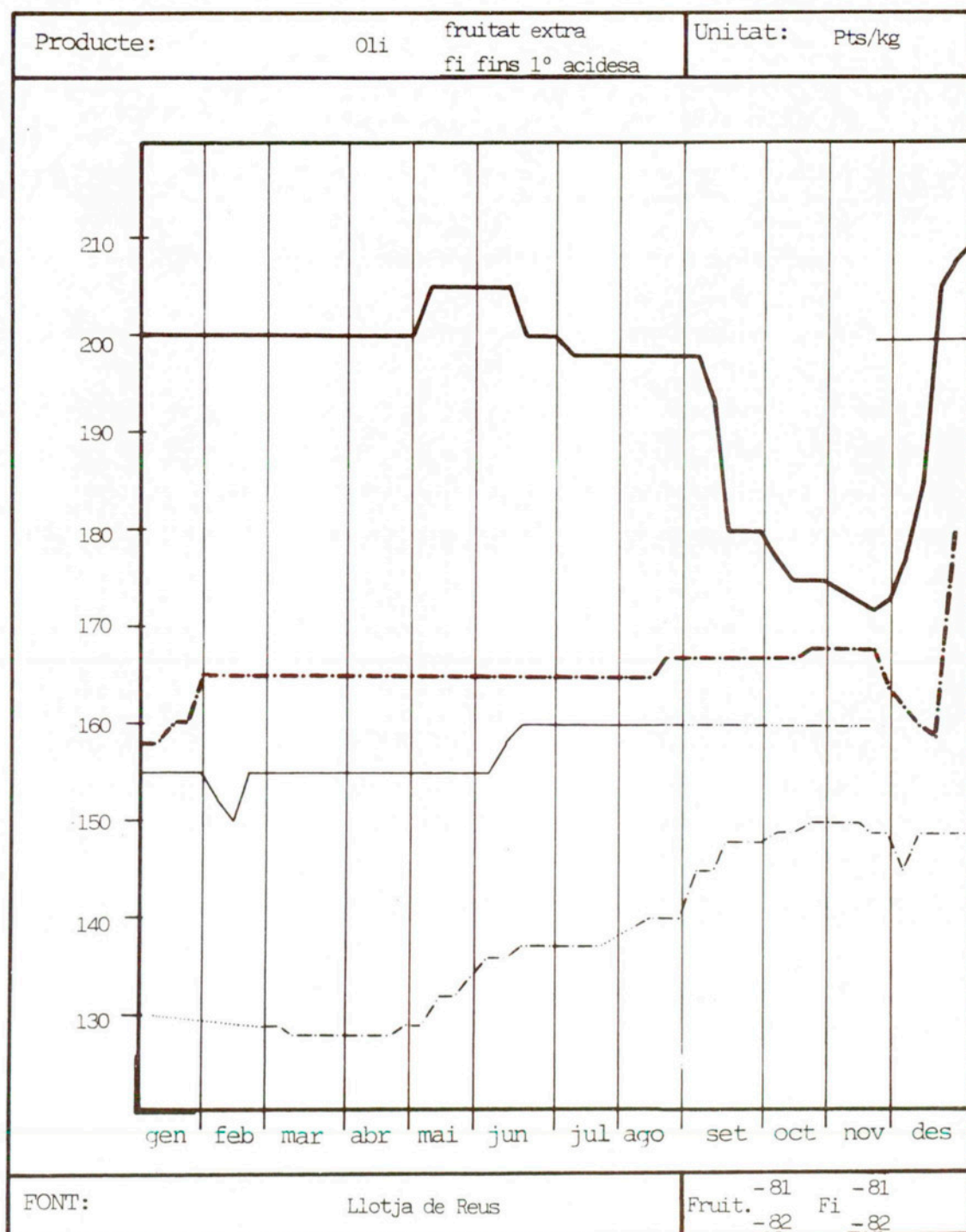
Les dades de l'evolució del volum d'existències han estat les següents:

Les existències a primer de novembre per a la província de Lleida eren de 537.367 kg., quantitat molt superior a la d'altres anys. La campanya 80-81 donava una quantitat situada entre els 40.000 i els 50.000 kg. d'oli. La producció d'oli entre el primer de novembre i el 31 de desembre ha estat de 7.859.099 kg. I en aquest mateix període les sortides d'oli han estat de 3.639.343 kg.

El resum d'aquest seguiment dona per al dia 31 de desembre, per tant, un nivell d'existències de 4.757.123 kg. d'oli.

El fet que en els dos primers mesos de la campanya s'hagi comercialitzat el 43,34% de les existències totals, amb un % de recol·lecció que ja és molt significatiu, confirma que l'inici de campanya ha estat dinàmic per al sector productiu.

(1) Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació. Roma.

Aquest fet, paral·lel al del dinamisme del sector comercial, especialment en la seva vessant exportadora (del que encara no podem, però, donar dades) configura unes expectatives favorables per a la campanya 82-83 de l'oli d'oliva català.

Aquesta conjuntura favorable es veu realçada si tenim en compte l'entorn general del mercat de l'oli espanyol. En aquest, cal destacar la pressió de l'oferta i la dificultat de comercialització dels estocs; això ha possibilitat que al llarg del mes de desembre es contractessin olis per sota del preu de garantia (a la setmana 51 el preu testimoni es mogué entre 3 i 6 pessetes per sota del preu de compra).

Les cotitzacions que es presenten en el gràfic de la pàgina 78 reflecteixen el que ha estat considerat anteriorment.

En primer lloc, destaca el salt que, en termes mitjans, es presenta entre les cotitzacions de la campanya 80-81 i la campanya 81-82. La justificació d'aquest salt cal cercar-la conjuntament en dos fets: La reducció de l'oferta de la campanya 80-81, conseqüència de la secada i de l'augment de la demanda interior d'oli de qualitat que s'esdevingué rera l'afer de la colza.

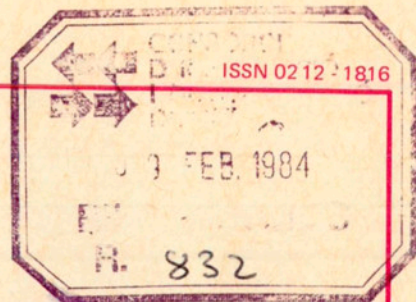
L'evolució del preu al llarg del 83 presenta tres trams diferencials per als olis fruitats extres. El primer tram, fins a finals d'agost, es caracteritza per l'estabilitat de cotitzacions. Cal, però, destacar que aquestes cotitzacions per part dels oferents responien tant a una situació real del mercat com a unes expectatives que s'ha demostrat eren errònies: El salt de 40 ptes./kg. registrat a l'inici de campanya responia a un fet estrictament conjuntural (augment puntual de la demanda d'olis qualificats).

El baix ritme de contractació, el baix volum d'exportacions fins a aquell moment i les primeres estimacions d'una collita superior a la de l'any passat provocà una progressiva retracció de les cotitzacions.

Aquesta fase acabà amb el final de campanya (setmana 47). La tercera fase es caracteritza per un augment molt significatiu de les cotitzacions degut al canvi experimentat en el comerç exterior, que ha possibilitat, com ja hem avençat, la reducció o anul·lació de les existències provinents de la campanya anterior i la contractació d'una part significativa de la nova collita en el període que arriba fins al 1r. de gener.

Al mercat de l'oli s'ha palesat novament la dependència de les produccions catalanes respecte de les conjuntures exteriors (en aquest cas l'italiana).

Cal insistir de nou en la necessitat de potenciar el mercat interior d'aquest tipus de producte qualificat.

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

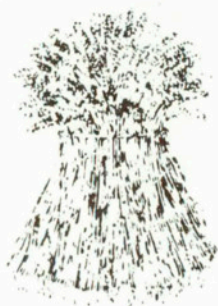

Any 1983

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

LA CONJUNTURA AGRÀRIA

Any 1983

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Secretaria General
Gabinet Tècnic
Desembre 1983

LA CONJUNTURA AGRÀRIA, ANY 1983

Í N D E X

	<u>Pàg.</u>
I - INTRODUCCIÓ	1
II - LES VARIABLES MONETÀRIES	7
III - EL COMERÇ EXTERIOR	13
IV - ELS MITJANS DE PRODUCCIÓ	25
V - ANÀLISI PER PRODUCTES	29
* Els cereals	31
* El porquí	37
* La llet	40
* El boví	43
* L'oví	45
* L'aviram	48
* La fruita dolça	53
* Els fruits secs	56
* El vi	61
* L'oli	65

INTRODUCCIO

Al llarg dels darrers quatre anys, a més a més del seguiment específic dels sectors, l'Informe de la Conjuntura Agrària ha anat incorporant algunes reflexions sobre aspectes generals de l'agricultura catalana: la inestabilitat dels mercats agraris en relació als mercats monetaris internacionals, el risc com a factor de decisió i els desequilibris estructurals que afecten a la base productiva catalana.

Els canvis experimentats a nivell d'Estat els darrers mesos quant a orientacions de política agrària han suggerit l'oportunitat de recordar el marc institucional en què es desenvolupa l'activitat productiva del camp català.

La política agrària de la Generalitat està inserta, per una banda, en el conjunt de polítiques que constitueixen la Política General del Govern Autònom Català i, d'altra banda, en el conjunt de mesures que configuren la Política Agrària General de l'Estat, en la mesura en què desenvolupa línies d'actuació que emanen de l'activitat programàtica de l'Estat en aquelles matèries que són de la seva exclusiva competència. El repartiment de funcions i responsabilitats queda regulat per l'arbitratge que a aquest efecte estableixen la Constitució i l'Estatut.

Així, queden fixades per l'Estat les funcions d'establir les directrius i el marc d'ordenament general de l'economia i la vigilància del correcte funcionament del mercat únic. La Generalitat defineix i desenvolupa la política d'estructures agràries i l'actuació sobre el medi rural, i estableix accions de tipus sectorial i en matèria de foment. L'esquema adjunt posa de relleu la intervenció de les principals institucions dins dels àmbits d'actuació.

FUNCIONS I COMPETÈNCIES	
Matèria d'Estructures Acció sobre el medi rural	Marc Ordenament General Vigilància funcionament de mercat únic.
E S T A T U T D'A U T O N O M I A	C O N S T I T U C I O

POLÍTICA AGRÀRIA DE LA GENERALITAT

POLÍTICA GENERAL DE LA GENERALITAT	POLÍTICA GENERAL DE L'ESTAT
Política agrària	Política Agrària Política Adm. Territ.
L Í N I E S D ' A C T U A C I Ó	

Les directrius generals de la política agrària es materialitzen en forma de programes d'actuació, els quals incideixen directament sobre el sector productiu mitjançant les línies d'ajut (on cal encabir les subvencions, préstecs subvencionats, etc.), els programes d'inversió (actuacions directes sobre la infraestructura productiva, etc.) i els programes de millora entre d'altres.

Els programes d'actuació són els vehicles de transmissió cap a les explotacions dels canvis experimentats en les orientacions de política general i de política agrària, tant de l'Estat com de la Generalitat.

Es en aquest sentit que han de destacar-se, en primer lloc, la mutació que pot estar experimentant la política agrària de l'Estat, que sembla tendir a abandonar el model d'actuació intervencionista per un model d'orientació i d'estímul a la producció.

El model intevencionista es fonamenta bàsicament en la utilització de la "taula de preus" com a instrument per establir les fites productives i per garantir un nivell suficient d'ingressos a moltes explotacions pageses. Es possible que això signifiqui una simplificació de la realitat, però pot ésser útil als efectes d'aquesta reflexió. La permanència en el temps d'aquest model d'actuació ha generat notables desequilibris entre la capacitat d'oferta i les necessitats de la demanda de productes agraris, posant de manifest la incapacitat d'aquesta política de dirigir l'oferta de manera efectiva. La fixació de mesures complemetàries a la "taula de preus" s'orientava normalment a superar les insuficiències del model anterior i a intervenir en els casos de conflicte conjuntural o de dificultats sectorials puntuals.

Amb el nou model es pretén, en primer lloc, d'articular un instrument, l'assegurança agrària, fins ara pràcticament inèdit, que permeti a l'explotació pagesa de formular les seves opcions productives en un marc de rendibilitat més certa. L'articulació i promoció d'un pla d'assegurances permet al productor de disminuir el risc de situacions climàtiques adverses o catastròfiques, i allibera a l'Administració de donar respostes conjunturals, que no sempre han aconseguit els efectes desitjats. El nou model sembla pretendre, alhora, d'abandonar la "taula de preus" com a instrument de política de rendes, per convertir-lo en un instrument de política de preus orientat a estimular certes produccions i utilitzat com a garantia de acceptables pel consum i suficientment remuneradores per al productor. I mitjançant l'establiment de línies d'ajut i estímul que responguin a criteris racionals d'orientació, millorar la producció de certs conreus o ramats. Aquestes línies també s'orienten cap a la millora de l'equipament de les explotacions de forma que siguin més eficients. Es evident, també en aquest cas, que aquesta és una anàlisi simplificada. No podem oblidar, per tant, que aquestes noves directrius han de consolidar-se i fer-se efectives abans de produir els seus fruits. Tampoc hem d'oblidar els grans problemes de capitalització que afecten al sector productiu agrari i que condicionen notablement resultats de les mesures arbitrades.

En l'àmbit de la política agrària de la Generalitat també s'han produït canvis significatius. Per una banda, en relació amb el que s'assenyala per a la política de l'Estat, tant el desenvolupament efectiu dels programes de millora i ajut a les explotacions com el de la cobertura mitjançant les assegurances, corresponen al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. D'altra banda, la formulació d'un programa de millora de

de les estructures productives en el marc d'una proposta d'ordenació de les actuacions en el territori, tendeix a contemplar el sector agrari català en un model d'actuació d'orientació i estímul ordenat territorialment.

La nova orientació de l'entorn institucional, tant per part de l'Estat com de l'Administració Autònoma Catalana, configura una situació en què les explotacions agràries han d'assumir cada vegada més relevància alguns elements que fins ara havien tingut una importància marginal. Entre els que cal destacar: la necessitat de dotar d'una nova configuració a les agrupacions de productors, l'especialització i millora de les qualitats obtingudes, la fixació de programes de desenvolupament integral de les explotacions tendents cap a noves orientacions productives i, el que és més important, la qualificació i capacitat dels productors amb la creació d'una demanda específica d'informació qualificada.

Es per això que l'agricultura catalana s'enfronta amb nous reptes, la vigència dels quals es deu tant a l'evolució de la demanda agro-alimentària com a l'evolució de l'entorn institucional. Aquesta evolució, a més a més dels extrems analitzats, incorpora noves exigències d'adaptació i millora de les explotacions en la mesura en què es fa més plausible la integració efectiva de l'agricultura catalana en el Mercat Comú.

Aquests reptes, que cal enunciar de nou, són:

- * Millorar la qualificació dels pagesos. Els responsables de les explotacions agràries han d'assolir el compromís de poder afrontar els requeriments de caràcter tècnic i econòmic que una eficient gestió dels recursos exigeix a un sector que ha de modernitzar i millorar la seva capacitat productiva.

- * Lligat al punt anterior, les explotacions han de fixar-se uns objectius productius a mitjà i llarg termini, i han d'ésser capaces d'assumir la realització dels plans de millora integral que adequin les seves orientacions productives als nous requeriments del mercat.

- * Millorar les organitzacions de productors de forma que es garanteixi la possibilitat d'accedir en millors condicions als àmbits de transformació i comercialització dels productes. Tanmateix, un grau més alt d'associació permetrà de millorar els canals d'informació i capacitat de les explotacions al mateix temps que possibilitaria l'existència d'interlocutors forts davant de les institucions del propi sector, i davant de les agrupacions d'altres sectors de l'economia.

- * Adoptar criteris productius que cerquin volums de producte de qualitat, allunyats dels criteris estrictes de rendibilitat que es deriven de la "taula de preus agraris", orientant el producte agregat de l'explotació cap a un millor aprofitament

dels recursos propis; consolidant un procés tendent, en definitiva, cap a la incorporació en el producte final de cada vegada més tecnologia i especialització.

- Erosió de la renda agrario-ramadera:

En relació amb l'evolució del sector agrari català al llarg de l'any 83, ha de destacar-se de forma especial l'augment sofert de forma continuada en els costos d'explotació de les explotacions ramaderes.

La ramaderia catalana, que aporta més d'un 60% a la Producció Final Agrària de Catalunya, ha vist com el cost de l'alimentació animal ha anat augmentant de forma continuada i alarmant (1). L'origen d'aquestes puges rau en síntesi en dos factors: la forta depreciació de la pesseta front el dòlar i els augments de preu en origen dels cereals d'importació.

Aquesta situació s'ha donat, a més a més, en un període on les dificultats per accedir al finançament extern a les explotacions s'han agreujat.

Els consums de carn de boví i aviram han baixat sensiblement. Els de porquí i d'oví s'han mantingut més estables. Els preus del boví han estat baixos, presentant una certa recuperació després de l'estiu. Els de l'oví han seguit el cicle anual amb valors més alts en les zones altes del cicle. Els preus del porquí han estat aquest any molt superiors als de l'any passat i els de l'aviram des de la primavera han estat per sota dels preus de producció.

- Deteriorament del marge brut per quilo de carn:

De tot això resulta que, en general, el marge brut per quilogram venut en relació amb el preu dels pinsos ha estat molt més baix per a tots els sectors ramaders que el corresponent de l'any anterior.

Les produccions agrícoles presenten, en general, una conjuntura més favorable. Les produccions han estat normals o per sobre de la normal en fruita fresca, avellanes i vi; més baixa en cereals i ametlles, i tan sols ha estat significativament inferior en oli.

(1): Veure capítol dedicat als mitjans de producció.

Les cotitzacions han estat en general més favorables que l'any 82 en els subsectors dels cereals i la fruita. I han estat similars en els mercats de productes mediterranis tradicionals com els del vi i el de l'oli.

Per tot això, en general, es pot parlar d'un bon any agrícola i un any amb dificultats notables per al sector ramader, tot i que estrictament, des del punt de vista de l'oferta agregada, s'hagi ampliat el volum de producte en relació amb el de l'any 82.

II - LES VARIABLES MONETÀRIES

LES VARIABLES MONETÀRIES

Al llarg de l'any 83 el comportament canviari del dòlar front a la pesseta ha seguit una evolució semblant a la de l'any 82. Les depreciacions en la paritat de la moneda espanyola front a la nord-americana han estat permanents, i especialment significatives al llarg de l'estiu.

Aquest comportament de la relació de canvi incideix directament en el cost de les importacions, de forma que s'inicia un cicle de repercussions que afecta directament els costos d'explotació de les empreses agràries.

En relació amb l'ECU, la pesseta ha perdut posicions, però de forma més moderada que al llarg del 82.

En els quadres adjunts poden veure's les evolucions de les cotitzacions de la pesseta front el dòlar i l'ECU des del mes de gener de 1980.

Evolució del canvi oficial mitjà del dòlar en pessetes:

1 \$

	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setbre.	octbre.	novbre.	desbre.
1980	65,99	66,50	69,00	71,51	70,74	69,91	70,60	72,26	73,15	74,31	76,31	78,91
1981	80,51	85,64	85,74	87,41	91,24	94,43	97,45	100,0	96,04	95,81	95,27	96,81
1982	98,28	100,8	104,5	106,0	102,9	109,2	111,5	112,7	109,2	115,2	119,0	125,9
1983	126,9	129,7	133,1	135,9	137,7	143,3	147,8	151,1	151,9	151,1		

1\$ = 100 (gener del 80)

	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setbre.	octbre.	novbre.	desbre.
1980	100,0	100,8	104,6	108,4	107,2	105,9	107,0	109,5	110,9	112,6	115,6	119,6
1981	122,0	129,8	129,9	132,5	138,3	143,1	147,7	151,6	145,5	145,2	144,4	146,7
1982	148,9	152,71	158,3	160,6	156,1	165,4	169,0	170,7	171,2	174,2	180,3	190,8
1983	192,3	196,5	201,7	205,9	208,7	217,2	224,0	229,0	230,2	229,0		

Fons: Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya.

Elaboració pròpia a partir dels avenços del % de canvi acumulat.

Nota: La segona part del quadre està feta indicant les quantitats amb base gener del 1980 = 100.

Evolució de la cotització d'un ECU en pessetes:

1 ECU

	gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	sbre.	octbre.	novbre.	dbre.
1980	95,43	95,31	93,91	96,60	99,35	99,63	101,91	102,31	103,64	103,14	102,68	102,77
1981	103,59	103,49	103,34	102,80	101,10	100,73	100,83	100,86	101,63	103,98	104,73	105,01
1982	104,89	104,04	105,80	105,83	106,32	106,79	106,92	106,67	106,33	107,06	108,95	120,15
1983	121,89	122,47	124,95	125,68	126,56	127,84	129,95	129,86	129,42	130,89		

1 ECU = 100 (gener del 80)

1980	100,00	99,87	98,41	101,23	104,11	104,40	106,79	107,21	108,60	108,08	107,60	107,17
1981	108,55	108,45	108,29	107,79	105,94	105,55	105,66	105,69	106,50	108,96	109,75	110,67
1982	109,91	109,02	110,87	110,90	111,41	111,90	112,04	111,78	111,42	112,18	114,14	126,06
1983	127,75	128,33	130,93	131,70	132,62	133,96	136,17	136,08	135,62	137,16		

Font: Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya.

Nota: La segona part del quadre està feta indicant les quantitats amb base gener del 1980 = 100.

No existeix unanimitat de criteris per part dels analistes monetaris en precisar les raons que han dut el mercat internacional de monedes a la situació descrita anteriorment.

Malgrat això, val a dir que l'àmbit conjuntural de l'anàlisi econòmica sembla ja poc adequat per explicar un fenomen permanent després de més de dos anys, on la significació de les variables explicatives queda subjecta a l'evolució dels quadres macroeconòmics de països desenvolupats enfrontats amb una crisi econòmica de caràcter no conjuntural. És a dir, les argumentacions basades en els diferencials dels tipus d'interès que no consideren alhora l'evolució dels dèficits públics, els canvis en la taxa real d'inversió o l'evolució dels productes interiors, per citar tres exemples, no poden sinó presentar una

visió parcial de les raons que actuen sobre l'apetència internacional d'actius monetaris.

Tampoc semblen independents l'evolució del canvi entre la peseta i el dòlar de les informacions en el sentit de confirmar l'inici d'una recuperació efectiva per part de l'economia nord americana.

Els darrers futurs en els preus de l'assegurança de canvi (Nova York) presentaren a l'inici de la tardor una certa estabilitat a curt termini, amb apreciacions en les posicions a sis mesos. L'anàlisi ex-ante d'aquesta situació confirma les previsions a curt termini, anticipant, però, apreciacions als tres mesos.

Formular en aquest context previsions resulta notablement incert; amb tot, pot esperar-se a mig termini una apreciació del dòlar, seguint la tendència dels darrers mesos.

III - EL COMERÇ EXTERIOR

EL COMERÇ EXTERIORGener-Setembre, 1983

Com succeeix habitualment, la publicació de la "Conjuntura Agrària" s'avança a la compilació i disponibilitat de les dades del comerç exterior total de l'exercici; per això, una vegada més, ens hem de referir al període de gener a setembre i, sempre, al conjunt d'importacions i d'exportacions de tot l'Es-
tat.

Els quadres següents recullen les dades significatives de l'evolució global de la balança comercial espanyola en el període de referència i de la balança de productes agrícoles i alimentaris.

Comerç Exterior (gener - setembre, 1983)

	<u>Milions de ptes.</u>	<u>Δs/gen.-set. 1982</u>
Importació total	2.992.583	21,5
Exportació total	1.988.532	25,3
	<u>gen.-set. 1983</u>	<u>gener-set. 1982</u>
Saldo comercial	- 1.004.051	- 877.180
Taxa de cobertura	66,45%	64,4%

Comerç exterior de productes agraris i alimenticis
(gener-setembre, 1983)

	<u>Milions de ptes.</u>	<u>Δs/gen.-set. 1982</u>
Importacions	362.046	16,3
Exportacions	310.241	25,5
	<u>gen.set. 1983</u>	<u>gener-set. 1982</u>
Saldo comercial	- 42.805	- 56.869
Taxa de cobertura	85,69%	81,72%

Font: "Información Comercial Española", novembre del 1983.

L'evolució de la balança global mostra una tendència positiva que es concreta en la millora de la taxa de cobertura i en una taxa superior de creixement en termes monetaris de les exportacions que de les importacions. En termes reals, hom calcula que la taxa de creixement es situa per sobre del 6%, és a dir, se supera el 5% de creixement real de les exportacions fixat en el quadre macroeconòmic de 1983 previst a començaments d'any.

El comerç exterior de productes agraris i alimenticis també ha registrat una evolució positiva en aquests mesos, així com la millora de la taxa de cobertura, el creixement superior de les exportacions que de les importacions, i la reducció del dèficit en més de 14.000 milions de pessetes.

Cereals i soia

El tret més rellevant del comerç exterior d'aquest grup de productes en aquests nou primers mesos de 1983 és la contenció de les importacions, que només han registrat un fort creixement en el cas de l'ordi (+293%). Quant al blat, les importacions quasi bé han desaparegut; les de blat de moro s'han reduït en un 30%, en resposta als forts augments de preu d'aquest producte (un 33% d'augment en promig en relació al cost de les importacions del mateix període de 1982). La resta de cereals -grup que inclou el sorgo- també registra una important disminució en les importacions (-91%), mentre que les exportacions creixen més d'un 100% en relació a la quantitat exportada de gener a setembre de l'any passat. Tant les importacions com les exportacions d'arròs cauen al voltant del 40%.

Les importacions de llavors i fruits de soia com les de blat de moro s'han vist contingudes pel fort augment de preu, i només han augmentat en un 1,1% en relació al mateix període de 1982, mentre que l'augment del seu valor monetari ha estat del 30%.

	I M P O R T A C I O N S		E X P O R T A C I O N S	
	Tones	Milers de ptes.	Tones	Milers de ptes.
<u>BLAT</u>				
gen.-set.82	141.495	2.603.477	19.168	449.589
gen.-set.83	184	8.430	291.035	5.019.937
<u>ORDI</u>				
gen.-set.82	405.606	6.018.344	484	15.815
gen.-set.83	1.595.740	24.740.915	485	31.259
<u>BLAT DE MORO</u>				
gen.-set.82	4.312.716	61.216.151	1.140	124.435
gen.-set.83	2.991.722	56.370.329	1.060	97.451
<u>ARROS</u>				
gen.-set.82	49.216	1.674.716	47.131	2.019.375
gen.-set.83	28.234	993.563	28.603	1.207.240
<u>RESTA DE CEREALS</u>				
gen.-set.82	1.234.721	16.740.797	3.340	157.214
gen.-set.83	111.575	2.481.236	7.123	491.145
<u>LLAVORS I FRUITS SOIA</u>				
gen.-set.82	2.155.179	58.267.092	-	-
gen.-set.83	2.178.336	75.496.825	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

La fruita dolça

Els resultats del comerç exterior de fruita dolça en aquests nou mesos de 1983 presenten un balanç menys positiu que el de la mateixa temporada de 1982.

Les importacions de pomes, que havien desaparegut totalment en el període gener-setembre de 1982, han tornat a produir-se enguany. La importació de peres ha crescut també en quasi un 90%.

Quant a les exportacions, en relació a l'any passat, només s'han produït bons resultats en préssec; la quantitat exportada ha augmentat un 95% i, el que és més interessant per als exportadors, la contrapartida monetària ha crescut un 158%.

Les exportacions de pomes en aquest període assoleixen un bon nivell en relació a una campanya normal. Comparades, però, amb les del mateix temps de 1982, presenten una disminució important (un 90% menys en starking i un 70% menys en golden). Aquesta pèrdua en relació a la campanya anterior s'explica pel diferent volum de la producció interior dels països del Mercat Comú, que constitueixen els nostres principals clients. Efectivament, l'any 82 els països europeus van augmentar notablement les seves compres de pomes espanyoles per compensar la reduïda collita de 1981. Enguany, en canvi, l'oferta espanyola s'ha enfrontat amb la collita europea de 1982, que va ser superior a la normal i, per tant, les quantitats exportades els primers mesos de 1983 han estat molt inferiors. D'ençà la comercialització de la nova collita del 83, les exportacions són força superiors a les d'agost i setembre del 82.

Pel que fa a les peres, s'ha registrat una disminució del 6% en les exportacions de llimonera que, no obstant això, han tingut una campanya acceptable i, sobretot, més fluïda que la de l'estiu anterior, en què es va concentrar al mes d'agost quasi el 75% del'exportació total dels 9 primers mesos de l'any.

	I M P O R T A C I O N S		E X P O R T A C I O N S	
	Tones	Milers de ptes.	Tones	Milers de ptes.
<u>POMA GOLDEN</u>				
gen.-set.82	-	-	31.441	1.198.649
gen.-set.83	4.807	248.655	9.297	421.095
<u>POMA STARKING</u>				
gen.-set.82	-	-	10.430	422.903
gen.-set.83	-	-	657	31.883
<u>RESTA DE POMES</u>				
gen.-set.82	-	-	10.885	400.197
gen.-set.83	2.122	106.002	2.419	105.772
<u>PERA LLIMONERA</u>				
gen.-set.82	-	-	11.678	551.216
gen.-set.83	-	-	10.196	527.680
<u>RESTA DE PERES</u>				
gen.-set.82	3.384	243.224	5.428	324.570
gen.-set.83	6.374	466.822	6.489	349.146
<u>PRESSECS</u>				
gen.-set.82	-	-	5.170	379.459
gen.-set.83	-	-	10.087	981.011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Fruits secs

L'evolució de les exportacions de fruits secs dels primers nou mesos de l'any 83 es positiva. L'escassetat de l'oferta internacional ha permès unes vendes exteriors espanyoles superiors a les del mateix període de 1982, en què la situació del mercat mundial era ben diferent.

Les exportacions d'ametlles amb closca mantenen un nivell normal, que només es va trencar excepcionalment a l'alça el 1981. L'exportació d'ametlles en gra ha estat enguany excepcional, superant en 10.000 tones la del mateix temps de 1982. A més a més de l'augment quantitatiu, que és d'un 56%, el superior preu obtingut ha permès un fort augment monetari de la partida: 134%. La remuneració en promig d'una tona d'ametlles en gra ha passat de 264.000 ptes. a 395.000 pessetes.

El mercat exterior de les nostres avellanes també reflecteix una situació favorable en aquests primers mesos de 1983 en relació a 1982. Tant l'exportació d'avellanes amb closca com sense closca experimenten una recuperació.

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	Tones	Milers de ptes.	Tones	Milers de ptes.
<u>AMETLLES</u>				
<u>CLOSCA</u>				
gen.-set.82	0,18	153	905	127.909
gen.-set.83	1,4	1.134	822	115.450
<u>AMETLLES GRA</u>				
gen.-set.82	4,0	2.760	18.552	4.895.620
gen.-set.83	11,7	6.685	28.991	11.450.451
<u>AVELLANES</u>				
<u>CLOSCA</u>				
gen.-set.82	-	-	4	817
gen.-set.83	-	-	35	4.997
<u>AVELLANES GRA</u>				
gen.-set.82	0,02	1	2.003	495.848
gen.-set.83	-	-	4.177	1.320.335

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Plantes i flors

Aquest sector mostra una evolució positiva pel que fa al comerç exterior. Les importacions totals han disminuït en volum (-4,4%) encara que no en valor (+19%), i les exportacions han crescut un 22,5% en quantitat i un 37% en pessetes.

Les exportacions de roses i clavells creixen més que el conjunt del sector, amb un 156 i un 291% respectivament. En ambdós casos, però sobretot pels clavells, el creixement de la partida monetària és superior a l'augment de la quantitat exportada.

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	Tones	Milers de ptes.	Tones	Milers de ptes.
<u>PLANTES I FLORS</u>				
gen.-set.82	8.214	1.660.739	11.089	2.700.807
gen.-set.83	7.854	1.973.535	13.580	3.704.154
<u>ROSES</u>				
gen.-set.82	0,03	7	41,6	13.759
gen.-set.83	0,3	241,5	106,4	35.974
<u>CLAVELLS</u>				
gen.-set.82	10	5.276	41	7.058
gen.-set.83	0,1	24	160,3	41.693

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Vins catalans amb denominació d'origen

Els resultats de les exportacions de vins catalans amb D.O. no han estat molt brillants en aquests mesos de 1983. En conjunt, el volum exportat ha baixat un 25% en relació al mateix període de 1982. En valor, però, s'ha registrat un augment del 8%.

El descens més fort es deu als vins comercialitzats en envasos diferents de les ampolles (-39% front un descens del 14% en els embotellats), entre els quals només els no blancs del Penedès i del Priorat han augmentat les seves vendes. La resta de grups -exceptuant els no blancs de Tarragona en ampolles- han disminuït els volums venuts a l'estranger.

En tot cas, aquesta disminució no és preocupant en el sector de vins de qualitat, que s'enfronta a una demanda interna creixent.

EXPORTACIONS DE VINS CATALANS AMB DENOMINACIO D'ORIGEN:

	gener-setembre 1982		gener-setembre 1983	
	Milers litres	Milers ptes.	Milers litres	Milers ptes.
VINS GENEROSOS				
Tarragona (amp.)	38	4.428	9	1.365
Tarragona (al.env.)	43	2.015	1	71
VINS EMBOTELLATS				
Alella, blancs	31	4.961	15	2.334
Alella, la resta	48	6.184	7,2	990
Penedès, blanc	1.640	184.126	1.492	231.558
Penedès, la resta	3.186	498.843	2.624	464.182
Priorat, la resta	18,15	2.651	10,05	1.474
Tarragona, blancs	599	32.572	430	32.737
Tarragona, resta	891	70.238	901	67.855
Empordà, blancs	0,75	36	-	-
Empordà, la resta	27,3	2.230	42,2	3.714
EN ALTRES ENVASOS				
Penedès, blancs	103	4.258	21,12	1.432
Penedès, la resta	15	5.696	55	15.240
Priorat, la resta	40	1.544	60	2.485
Tarragona, blancs	1.819	41.980	629	19.430
Tarragona, resta	2.568	66.043	2.007	59.871
Empordà, la resta	0,48	71	-	-
T O T A L	11.067,68	837.876	8.303,4	904.738

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Vins escumosos

Encara que, com per a totes les partides exteriors examinades fins ara, les dades presentades corresponen a les importacions i exportacions del conjunt espanyol, en el cas dels vins escumosos hom coneix que la quasi absoluta totalitat de les exportacions tenen el seu origen a Catalunya i, per tant, la seva evolució ens interessa especialment.

Els resultats d'aquests nou mesos de 1983 mostren un nou increment en els volums exportats (40%) i en la contrapartida monetària que supera en quasi 1.000 milions la del mateix període de 1982.

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	Milers litres	Milers ptes.	Milers litres	Milers ptes.
<u>Amb graduació superior a 230 G.L.</u>				
gen.-set. 1982	8,7	1.699	4	523
gen.-set. 1983	0,8	108	-	-
<u>La resta</u>				
gen.-set. 1982	238	135.937	8.860	1.696.279
gen.-set. 1983	287	189.603	10.152	2.622.410

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

Oli d'oliva

Els resultats de les partides d'exportació d'oli d'oliva verge recollits al quadre adjunt reflecteixen la recuperació dels mercats exteriors per l'oli d'oliva espanyol. Efectivament, després de 2 anys de fortes reduccions en l'exportació d'oli degudes a la desconfiança creada per la comercialització de l'oli tòxic, enguany sembla reestablerta la confiança exterior. En relació a les exportacions de gener-setembre de 1982, en aquests 9 mesos de 1983 les exportacions d'oli d'oliva verge han crescut quasi un 300%.

	IMPORTACIONS		EXPORTACIONS	
	Tones	Milers ptes.	Tones	Milers ptes.
<u>Oli d'oliva verge en envasos fins a 5 kg.</u>				
gen.-set. 1982	0,04	46	1.493	296.227
gen.-set. 1983	0,001	7	1.627	363.172
<u>Oli d'oliva verge en envasos de més de 5 kg.</u>				
gen.-set. 1982	-	-	4.434	906.167
gen.-set. 1983	0,11	7	21.458	4.082.977

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Duanes.

IV - ELS MITJANS DE PRODUCCIÓ

ELS MITJANS DE PRODUCCIO'

En analitzar l'evolució en aquest període dels preus dels mitjans de producció o "inputs" del sector agrari és obligada la referència a la regulació de preus de la present campanya. La campanya de preus 1983/84 aprovada suposa un augment mig ponderat del 9,76% per als 17 productes que són objecte de regulació. A Catalunya, i per a l'any 1979, aquestes 17 produccions representaven un 45% de la Producció Final Agrària, segons estimacions del Banc de Bilbao. Aquest augment indica una voluntat de contenció dels preus agraris si el comparem amb l'augment del cost de la vida a l'any 1982, que ha estat del 14%.

Com en els anys anteriors, la campanya de preus inclou, com una de les mesures complementàries, una "clàusula de salvaguarda" relativa als augments en els preus dels inputs. Així, es va aprovar un 7% com a màxim augment per a l'índex ponderat de gas-oil, electricitat i fertilitzants, i un 15% com augment tolerat per als pinsos, prenent com a producte de referència el pinso per a l'acabament porquí.

Aquesta clàusula de salvaguarda, que obliga l'Administració a compensar al sector agrari si els augments de preus d'aquests productes són superiors als tolerats, és de molt interès per a l'agricultura catalana que, com hem comentat reiteradament, efectua unes despeses fora del sector força més elevades en relació a la seva producció final que les de l'agricultura espanyola en conjunt. En tot cas, cal recordar que aquesta clàusula només afecta un grup d'inputs que representa el 70% del conjunt de la despesa agrària espanyola. I, com veiem en els percentatges aprovats per a aquesta campanya, el límit dels pinsos -que constitueixen la porció més gran de la despesa- és el més elevat.

Tot i que el sostre del 15% previst per l'augment en el preu dels pinsos va ser considerat com elevat en el moment de la seva aprovació, avui ja s'ha superat. Efectivament, l'evolució de les cotitzacions dels principals components dels pinsos reflecteix augments superiors al 15% des del mes d'agost.

La fórmula usada pel Ministeri d'Agricultura per al pinso per acabat porquí és la següent: 77,8% d'ordi, 11% de soia, 6% de gira-sol, segó i altres components per completar el 100%. Aplicant aquests percentatges als preus dels productes, a la Llotja de Barcelona l'increment anual del pinso per acabat porquí era d'un 6,1% a finals de juny, d'un 11,7% a finals de juliol i d'un 28,8% a finals d'agost; quedant a partir d'aquest moment superat el sostre establert en la clàusula de salvaguarda, sense que l'Administració Central ho hagi admès en els seus càlculs i, per tant, no ha aplicat les mesures compensatòries adequades. Sí s'han arbitrat, però, altres mesures en aquest sentit, com és la limitació de les exportacions de cereals i lleguminoses-pinso.

La reducció el mes de maig de l'IGTE en les vendes de pinso, que va significar un alleugerament del seu cost -quedant establert en un 2% per a les vendes a majoristes i un 2,3% per a minoristes front el 4,3% i el 4,6% vigents fins llavors-, ha quedat completament absorbida pel fort augment del preu del pinso en els darrers mesos.

Quant al primer grup d'inputs contemplats en la clàusula de salvaguarda, el darrer augment de les tarifes elèctriques ha portat l'índex de gas-oil/fertilitzants i electricitat al 7,3% d'augment anual, superant també la dita clàusula. Durant aquests mesos de 1983 han pujat dues vegades les tarifes elèctriques (7,5% al gener i un 6% a l'octubre) i una vegada els fertilitzants (9,5% al març). Aquests increments de preu fan ineludible l'adopció de mesures compensatòries per part de l'Administració. El tercer component de l'índex -el gas-oil- ha estat exclòs de l'augment de preu aplicat als derivats del petroli el mes de desembre.

L'evolució dels índexs de preus elaborats pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació confirma també aquesta situació d'elevació dels costos suportats pels agricultors i ramaders.

La relació entre els índexs de preus percebuts i preus pagats pels agricultors (I) que, com hom pot veure en el quadre adjunt, va experimentar l'any 1982 una recuperació des del mes de maig, ha tornat des de març d'enguany a depauperar-se.

$$I = \frac{\text{Índex de preus percebuts}}{\text{Índex de preus pagats}} \quad I, 1976 = 100$$

	gen.	feb.	març	abr.	maig	juny	jul.	ago.	set.	oct.	nov.	des.
1981	89,0	88,4	87,5	86,8	86,0	85,0	84,4	83,9	83,2	82,8	82,5	82,2
1982	81,6	81,2	80,9	80,6	81,3	82,1	83,0	84,0	84,8	85,6	86,2	86,6
1983	86,8	86,8	86,2	85,6	84,6	83,5	79,3					

Font: M.A.P.A.

V - ANÀLISI PER PRODUCTES

ELS CEREALS

El mercat dels cereals ha presentat al llarg dels darrers mesos, fonamentalment d'ençà el mes d'abril, una conjuntura alcista que afecta de forma directa les produccions ramaderes per la via d'un augment permanent dels costos d'alimentació (pinsos).

El preu d'un quilogram de pinso amb una composició 0.4, 0.4, 0.16 de blat de moro, ordi i soia, respectivament, ha passat de les 23,08 ptes. la 1a. setmana de l'any a les 25,34 a finals de març i a les 33,48 de finals d'agost.

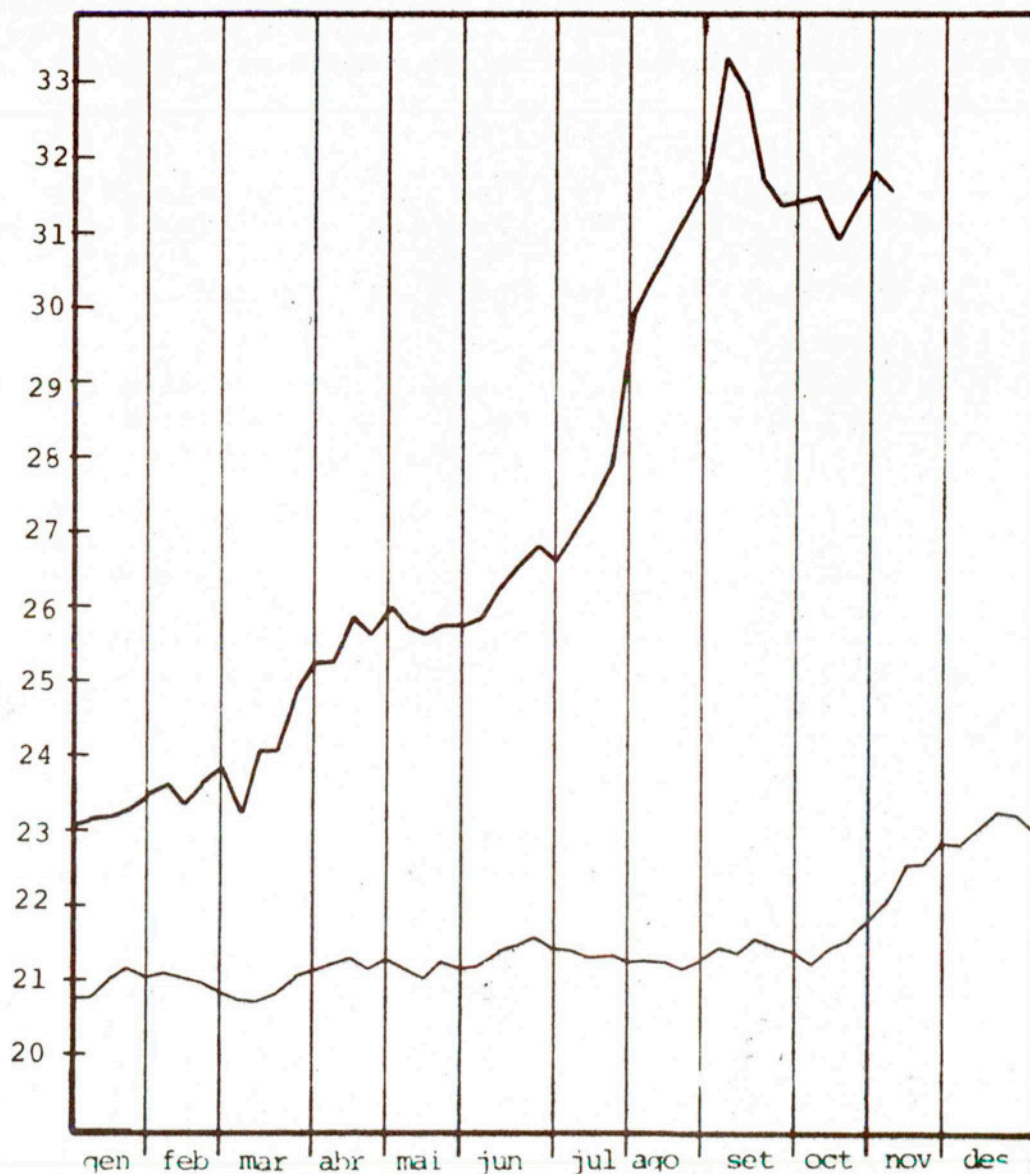
Això representa un 44,63% d'augment si relacionem el darrer preu d'agost amb el de l'inici de l'any. Lògicament, si la composició del pinso varia, variaran els percentatges i preus presents. No obstant això, el preu del blat de moro a la Llotja de Barcelona ha passat per les mateixes setmanes de 18,45 ptes./kg a 22,40 i a 30,25. L'ordi nacional de sis rengles ha passat de 18,8 a 18,45 i 22,80 ptes./kg i la soia americana ha passat de 33,0 a 38,10 i a 51,65 ptes./kg. Aquestes pujades tenen, en síntesi, una doble justificació. Per una banda, la depreciació permanent de la pesseta front el dòlar (mitjà de pagament de les importacions) i als pagaments de preu en origen dels cereals importats.

En el quadre següent poden veure's les cotitzacions de blat de moro i de soia a la Borsa de Xicago en pessetes/kg.

El preu del blat de moro i de la soia ha anat pujant en origen al llarg de tot l'any. Aquesta evolució rau probablement, i de forma simplificada, en els següents factors: per una banda, les mesures aplicades per l'Administració nord-americana per reduir el volum d'estocs acumulats fins la campanya 1981/82 (reducció de superfícies, pagaments en espècie, etc.). També, per la reducció natural de la collita de l'any 83 com a conseqüència d'una climatologia adversa. I també com a conseqüència de la firma de l'acord signat entre els E.U.A. i la URSS per a la compra de fins 12 milions anuals de tones de cereals-pinso per part de la segona. Les dades de producció mundial de blat i cereals s'exposen en el quadre següent:

Pinso Blat de Moro (0,40)

Producte:	Ordi (0,40)	Unitat:	kg
	Soia (0,16)		

FONT:	Llotja de Barcelona	— 1982 — 1983
-------	---------------------	------------------

Producció mundial de cereals (milions de tones):

	B L A T			CEREALS		
	1982	1983 *	(1)	SECUNDARIS		
				1982	1983 *	(1)
C.E.E.	59.0	57.8	-3	70.9	67.0	-5
Espanya	4.4	4.2	-5			
Iugoslàvia	5.2	5.3	+2	12.0	12.0	-
Europa Est	29.4	27.5	-6	58.0	53.0	-10
U.R.S.S.	85.0	85.0	-	85.0	100.0	+18
Canadà	27.6	27.0	-2	26.6	22.0	-17
EE.UU.	76.4	66.3	-13	255.5	194.4	-24
Argentina	15.1	10.8	-28	17.3	17.0	-
Brasil	1.8	1.7	-5	22.5	24.0	+4
Àsia	150.1	162.5	+8	145.2	149.0	+3
Àfrica	9.8	8.7	-11	44.3	59.0	+14
Austràlia	8.7	17.3	+99	3.7	7.6	+105
TOTAL MON	483.8	484.0	-	784.0	740.0	-6

*: Previsions.

(1): % Variació 1983/1982.

Font: EUROSTAT.

Per a Espanya, es preveu una reducció del 3,23% de les compres. Reducció que pot veure's incrementada si les dificultats del sector ramader estimulen una certa contenció de la cabana establada.

Els preus dels futurs de blat de moro i de soia donen uns augments d'un 3% aproximadament en origen sobre les posicions de partida a setembre. Les posicions de partida són molt variables no obstant això. I així, les cotitzacions sofreixen pressions en funció de petites variacions en les expectatives de collita.

Cal, però, considerar que la major part d'opinions apunten cap a un augment moderat dels preus, tant pel blat de moro com per la soia. El blat de moro pot assolir una inflexió els primers mesos de l'any 84 com a conseqüència de l'acompliment del pagament en espècies i de la realització de vendes en el nou exercici fiscal '84 nord-americà.

En la pàgina 35, es pot veure les dades de producció de cereals a Catalunya (també per províncies) i a Espanya. La collita ha estat superior a la de l'any passat, tot i que, com és conegut, no és suficient per cobrir les necessitats de la demanda.

D'altra banda, el preu d'entrada del cereal d'importació ha estat molt per sobre del preu de garantia, el que ha fet que els productors de cereals -com a conseqüència d'uns preus interiors per sobre del preu de garantia- no hagin ofert la producció al SENPA. De continuar la situació semblantment, tampoc no s'oferirà blat de moro. De forma que de producció espanyola, que n'hi ha, no se'n troba perquè està retinguda a l'espera de preus més alts.

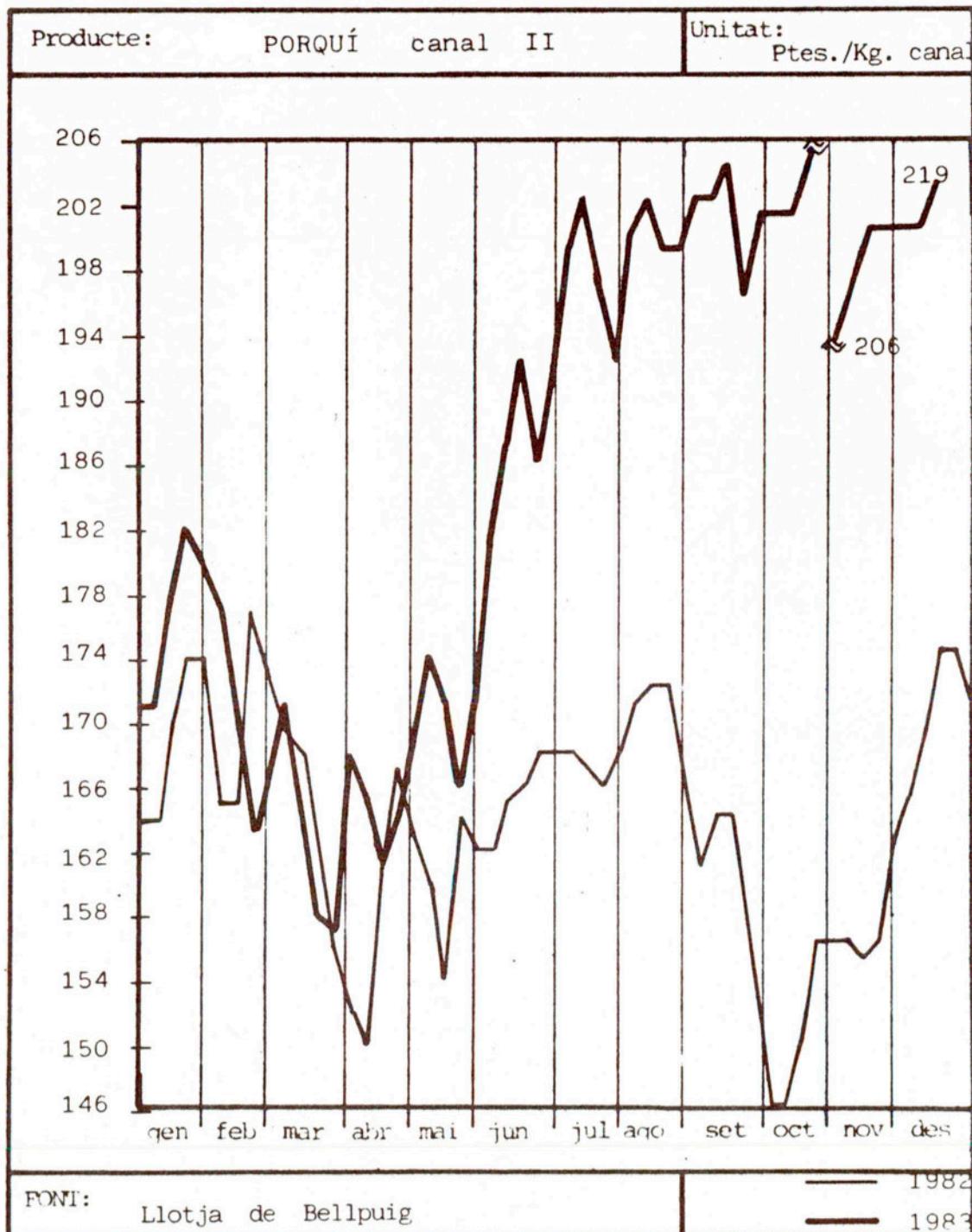
El mercat interior es presenta en aquests moments sense existències, o amb unes existències exigües, en les sitges oficials; uns preus que tenen com a sostre mínim els preus d'arribada a les llotges del cereal d'importació. Mentre aquest preu no presenti una inflexió en la seva tendència a l'alça, el cereal retingut en l'interior es mantindrà en espera de guanys especulatius.

A curt termini, no es probable que es presentin canvis significatius en la conjuntura dels cereals.

CEREALS A CATALUNYA (Producció en milers de tones):

	Blat total			Ordi total			Civada			Sègol			T O T A L		
	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983
Barcelona	33,8	34,7	34,2	84,2	80,0	74,6	8,6	9,1	6,7	0,1	-	-	126,7	123,8	115,5
Girona	22,1	16,6	21,2	42,1	24,1	36,7	14,6	12,8	13,7	0,5	0,5	0,5	79,3	54,0	72,1
Leida	133,3	158,4	147,5	193,3	242,3	202,4	2,4	5,8	3,4	1,0	1,4	0,7	330,0	407,9	354,0
Tarragona	19,5	24,2	15,6	40,8	50,6	25,4	0,5	0,7	0,3	-	-	-	60,8	75,5	41,3
CATALUNYA	208,7	233,9	218,5	360,4	397,0	339,1	26,1	28,4	24,1	1,6	1,9	1,2	596,8	661,2	582,9
SPANYA	3.408,3	4.368,2	4.510,1	4.757,7	5.280,3	6.586,7	444,9	474,1	484,5	212,3	169,8	245,7	8.823,2	10.292,4	11.827,0

Font: M.A.P.A.

EL PORQUÍ

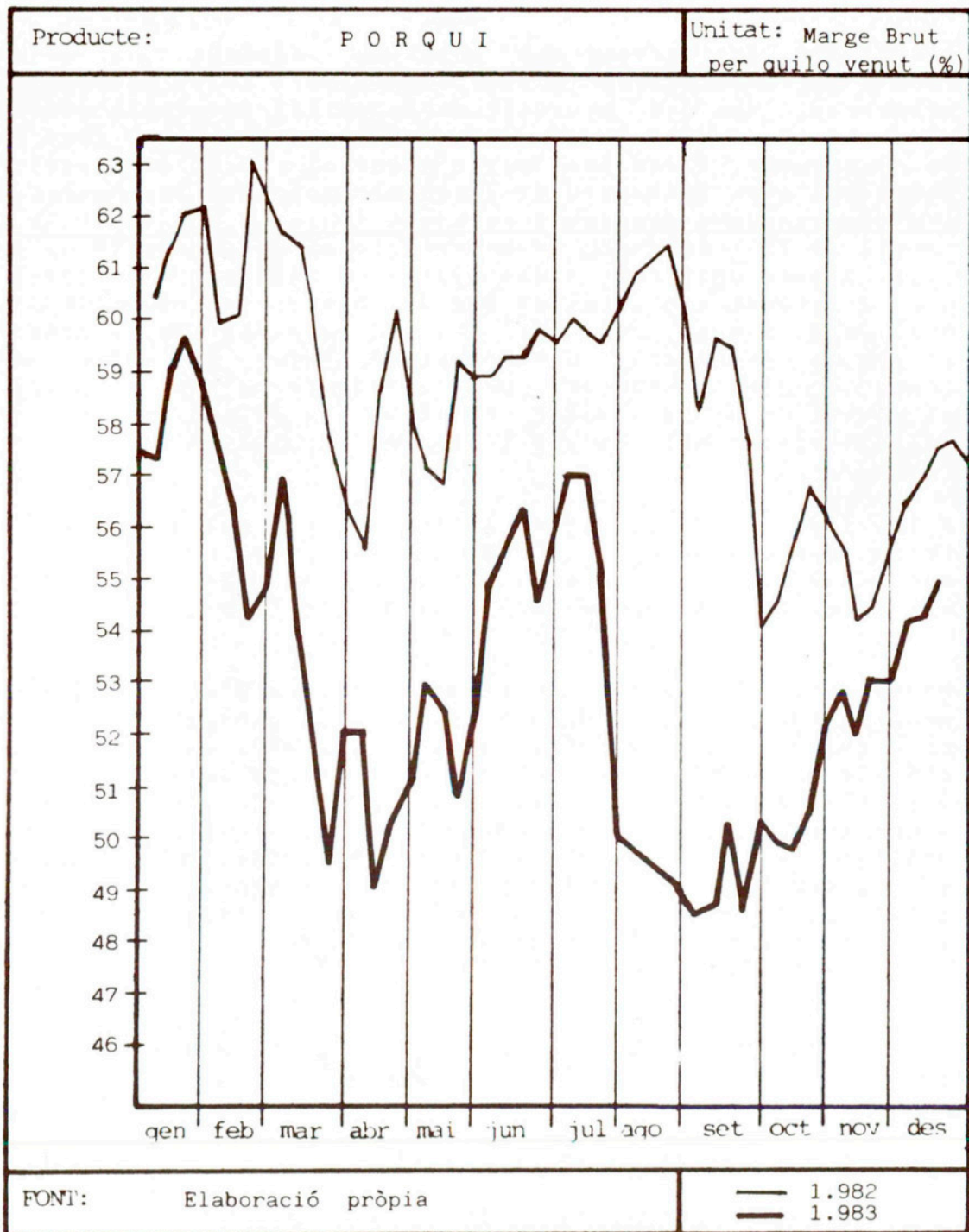
L'evolució del mercat del porc en aquests mesos de 1983 s'ha caracteritzat per un baix nivell de consum durant la primavera, que va provocar unes cotitzacions molt dèbils en els mercats en origen. A partir del mes d'abril, la demanda es va recuperar, i des del juny s'eleva el nivell dels preus per sobre del preu indicatiu de l'actual campanya. Exceptuant algunes fluctuacions degudes a excessos d'oferta conjunturals, les canals de II (categoria de referència en la regulació de campanya) s'han cotitzat a la Llotja de Bellpuig al voltant del preu d'intervenció superior des del mes de juliol, i de l'octubre ençà supera clarament les 200 ptes./kg (vegeu gràfic de la pàgina anterior). Com tradicionalment el darrer mes de l'any es caracteritza per una demanda ferma, és d'esperar que el nivell de preus assolit per al porc continuï sent elevat en relació als nivells de regulació de campanya.

A la vista de la conjuntura alcista dels preus del porc registrada des del juliol, el FORPPA va aprovar la sortida al mercat de 2.500 tones de carn, és a dir, la totalitat de les seves reserves, com havien sol·licitat els industrials càrnics.

Obviament, el sector productor no estava d'acord amb aquesta mesura, ja que considerava que la seva situació econòmica no era tan bona com es podria deduir de l'observació de l'evolució de les cotitzacions obtingudes. Efectivament, paral·lelament al creixement dels preus del porc, els pinsos han sofert alces importants de preu, que han reduït notablement la rendibilitat de l'explotació porquina. El gràfic de la pàgina següent, que recull l'evolució del percentatge de marge brut per quilo venut, mostra com els rendiments econòmics de les explotacions l'any 1983 han assolit al llarg de tot el període un nivell inferior al de l'any passat.

En el Reial Decret de regulació de campanya del porquí 1983/84 (B.O.E. de 16 de juliol de 1983) els preus aprovats han estat els següents:

- Garantia: 152 ptes./kg-canal.
- Intervenció inferior: 160 ptes./kg-canal.
- Indicatiu: 175 ptes./kg-canal.
- Intervenció superior: 200 ptes./kg-canal.

Per a la campanya precedent, els preus eren de 138, 145, 160 i 180 pessetes, respectivament.

Aquesta regulació de campanya introdueix algunes modificacions en relació a les anteriors, amb l'objectiu d'augmentar el protagonisme del mercat, tot reduint les intervencions de l'Administració. En aquest sentit, apareixen les ajudes a l'emmagatzematge privat, les compres específiques de mitges canals i peces de carn, així com les restitucions a l'exportació, que han de suposar una reducció de les compres en règim de garantia.

Quant a les reserves que mantindrà el FORPPA, es redueix el nivell des de les 35.000 tones de la campanya anterior fins a les 15.000 tones, com a màxim, en l'actual. Com hem vist, les elevades cotitzacions del porcí en el segon semestre de l'any van propiciar l'exhauriment de les canals en mans del FORPPA i -per tant- ha quedat exclosa la possibilitat d'intervenir en el mercat amb reserves pròpies. Davant unes cotitzacions del porc sovint per sobre del preu d'intervenció superior, l'Administració Central -per tal d'evitar les importacions- ha intentat de resoldre les demandes dels industrials càrnics, tot oferint-los carn de vaquí desnaturalitzada a un preu competitiu amb la carn de porc. A principis de desembre, però, s'ha autoritzat la importació de 10.000 tones de carn de porc que no es faran efectives immediatament, ja que es tem que puguin coincidir amb un restabliment de l'equilibri del mercat i agreujar una possible situació excedentària.

LA LLET

La conjuntura del mercat dels productes làctics al llarg de l'any 83 ha estat caracteritzada per una producció a la baixa.

Sobre aquesta producció actuen dues demandes diferenciades: una demanda per transformació de la llet en productes derivats (mantega, formatge tendre, iogurt, llet en pols i altres derivats) i una demanda per comercialitzar la llet per al consum directe (bé com a llet pasteuritzada, bé com a llet estèril).

La demanda de llet per a consum directe està estancada. Les previsions que hom formula per a mig termini estimen un augment de la demanda agregada de llet idèntic a l'augment previst de població. La demanda dels derivats de llet està en augment i hom accepta que l'elasticitat renda de la demanda d'aquests productes és superior a la de la llet per consum directe.

Catalunya és, per altra banda, un centre amb una capacitat important de consum (avaluada en 600 milions de litres/any, el que equival a dir que el consum per càpita i any és aproximadament de 100 litres) i una zona deficitària. La seva producció és, aproximadament i en termes mitjans de 450 milions de litres, amb la qual cosa han d'introduir-se anualment 150 milions de litres en el seu mercat.

La capacitat industrial instal·lada per tractar la llet destinada al consum directe és excedentària. En general, les plantes de tractament estan funcionament per sota de la seva capacitat de producció, la qual cosa altera els costos d'exploració, en fer incidir en menys quantitat de producte els costos d'un potencial més gran.

En aquest context, una producció a la baixa ha generat fortes tensions per part de les empreses transformadores en la seva concurrència en un mercat d'inputs escassos.

Es per aquesta raó que els preus a la producció han estat notablement més alts que els preus regulats per la campanya de llet.

Al llarg de la primera meitat de l'any, s'han pagat fins a 40 ptes./litre a la producció amb unes condicions de greix determinades.

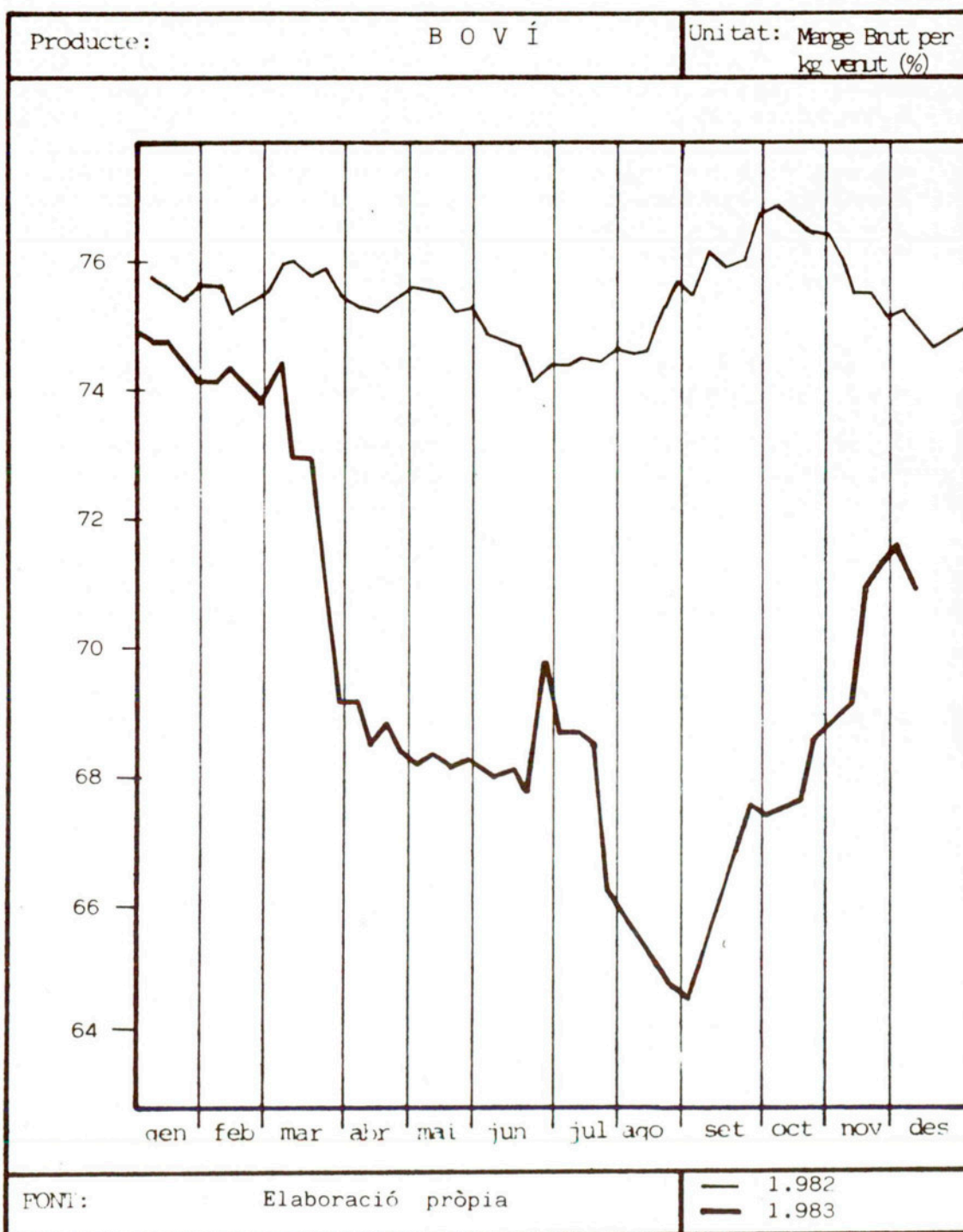
Val a dir en aquest punt que els preus a la producció no han estat homogenis en tot el territori català. En aquelles zones on la indústria làctica s'ha especialitzat en la producció de derivats de la llet s'han aconseguit preus més alts que en aquells llocs on la transformació s'orienta cap a la llet per a consum directe. La diferència de remuneracions ha arribat a ésser del 12% en alguns moments (fonamentalment a la primavera). Aquesta diferència s'explica en la mesura en què la transformació per a derivats s'ha realitzat amb un marge comercial superior a la de la transformació per consum directe. Aquest diferencial entre els marges comercials comporta un problema de finançament per part de les indústries de transformació en alguns casos, ha generat situacions de descapitalització. Problemes aquests difícilment suportables per a aquelles empreses sense mitjans de financiació barats.

Al llarg de l'any 83, per completar l'anàlisi del mercat lleter, ha de fer-se referència al comerç exterior. El dèficit interior de llet s'ha equilibrat mitjançant la importació tant de derivats de la llet, d'acord amb la deficiència estructural d'aquest tipus de productes, com de llet fresca.

Paral·lelament, cal assenyalar que s'ha iniciat un procés de penetració de capital exterior (fonamentalment francès i italià), orientat a obtenir beneficis a llarg termini.

Aquesta penetració és coherent amb les tensions en el mercat interior, que en funció de la capacitat de finançament de les empreses produirà una selecció de les mateixes en benefici d'aquelles amb més capacitat financera.

La nova campanya lletera 83/84, que va començar el 1r. de setembre, no introdueix canvis significatius en relació amb l'anterior. El nou preu mínim de compra és de 28,75 ptes. front a les 25,75 vigents l'any 83.

EL BOVI

Fins els darrers mesos d'enguany, la tònica general de la conjuntura del boví, que es ve repetint durant les últimes campanyes, és d'excés d'oferta per una demanda en contínua disminució que, a conseqüència de la crisi econòmica existent, s'ha decantat cap a carns més barates. Així, s'ha passat de consumir 14,5 a 9,75 kg per habitant i any des de l'any 1975 fins a l'actualitat.

Fent un seguiment dels preus del boví, s'observa a partir del mes de febrer una baixada sostinguda en les cotitzacions, que no es recuperarà fins després de l'estiu, presumiblement arran de les retirades de canals del mercat pel FORPPA. D'aquesta del del mes de setembre fins a final d'any, aquestes cotitzacions han assolit les cotes més altes.

A tall d'exemple, els preus dels vedells de 190 kg/canal a l'escorxador Barcelona han estat els següents:

	<u>Ptes. kg/canal</u>
Gener - Febrer	de 412 a 410
Març - Maig	de 410 a 365
Juny - Agost	de 365 a 405
Setem.- Desem.	de 405 a 500

Val a dir que l'augment dels preus ha vingut donat per la reducció de l'oferta, a conseqüència de l'allau d'anolls comprats pel FORPPA, com s'ha dit abans, i no pas per la recuperació de la demanda.

Pel que fa a l'evolució del marge brut per kg/venut que rep el productor, s'ha mantingut durant l'any 83 en els nivells més baixos des de l'any 81 i, com queda patent en el gràfic de la pàgina 42, molt per sota del de l'any 82.

La raó fonamental d'aquesta caiguda ha estat l'encariment dels preus de les matèries primeres utilitzades per a la composició del pinso, originat per la dependència de les importacions i agreujat enguany per la sequera.

El percentatge mig d'augment d'aquesta composició de pinso uti litzada ha estat de l'ordre del 33%.

Comparant entre els mateixos períodes el marge brut d'enguany i de l'any passat, es veu que, mentre en la primera setmana del mes de març el marge brut-83 es situava solament un punt i mig per sota del marge brut-82, a final d'agost s'havia desplaçat deu punts més avall, recuperant-ne sis a finals de novem-bre.

En relació a les mesures contingudes en el Reial Decret de regulació de campanya 1983/84, l'Administració va disposar el proppassat mes de juliol, el progressiu decrement del pes de les canals ofertades al FORPPA, amb finalitat de reduir de forma general el pes dels animals sacrificats i conseqüentment el volum de l'oferta excedentària en mans de l'Administració.

També, en la línia de disminuir els estocs, s'han desenvolupat campanyes d'informació per orientar el consum cap a carns de segona i tercera categoria, per frenar l'evolució negativa d'aquest consum; i l'agilització dels actuals sistemes de restitució a l'exportació, entre d'altres.

En aquest sentit, pel que fa a les reserves acumulades en mans del FORPPA a començaments de campanya, propera a les 60.000 tones, sembla ser (si les previsions exportadores es consoliden) que es reduiran al voltant de les 20.000 tones; quantitat encara massa elevada en relació a la considerada com a estratègica per a la nova campanya de 7.000 tones.

Cal esmentar, també, com ja s'ha dit en el porcí, que amb la finalitat d'evitar la importació d'aquesta carn s'ha donat sortida a una partida de carn de vaquí desnaturalitzada, per cobrir les necessitats dels industrials càrnics.

A curt termini, les perspectives de les cotitzacions, degut a la intervenció del FORPPA mitjançant la compra d'excedents, són positives. No obstant això, de cara al futur, les previsions depenen de la capacitat del sector boví per ajustar les seves estructures productives a la nova ordenació i, sobretot, de la dinàmica del consum.

L'OVÍ

Com hom pot veure al gràfic de la pàgina 46, el mercat del xai al llarg d'aquests mesos de 1983 ha mostrat els desequilibris tradicionals.

Així, com els primers mesos de l'any la debilitat de la demanda provoca una baixa continuada en els preus, que s'atura en el mes de març al nivell de 400 ptes./kg-canal del xai de granja a l'Escorxador de Barcelona. L'autorització del FORPPA en el mes de març per retirar fins a 150.000 canals del mercat i les festes pasquals van aconseguir de frenar la caiguda de les cotitzacions, que es van mantenir, però, a nivells molt baixos fins ben entrat l'estiu. A finals de juliol, l'augment de la pressió de la demanda combinada amb la reducció estacional l'oferta van provocar una forta alça en els preus.

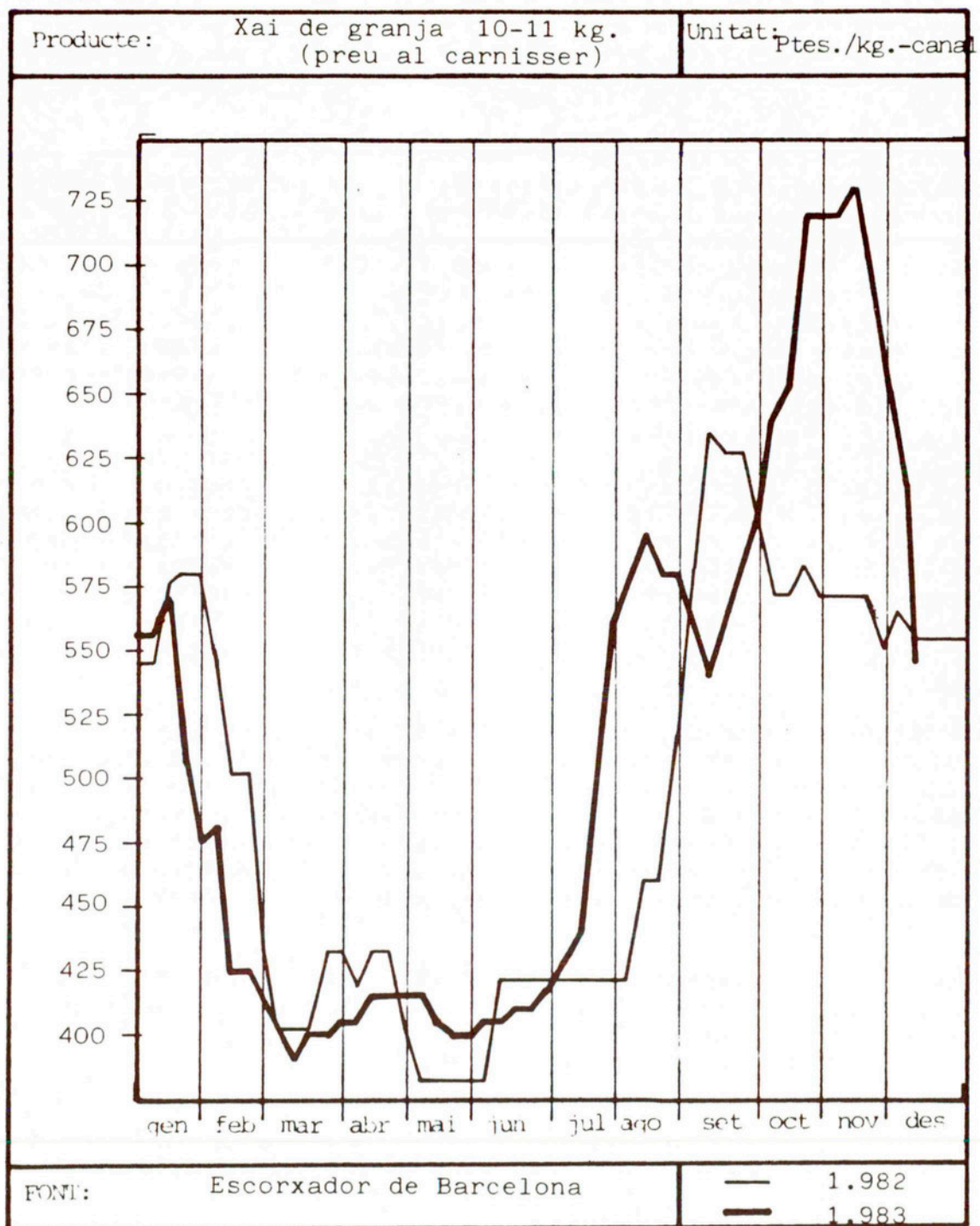
En relació a les campanyes precedents, s'observa un avançament del període de la recuperació dels preus, tot i que el nombre de canals retirades (40.000) ha estat menor al de la campanya anterior (68.000 canals). En tot cas, cal assenyalar que les quantitats retirades són irrelevants en relació al volum total de sacrificis en tot l'Estat, i la seva incidència rau sobretot en l'efecte psicològic que produeixen als agents del mercat.

Quant a la reestructuració del sector, s'ha fet un pas que pot ser important amb l'Ordre (B.O.E. de l'onze d'agost) sobre "millora de l'estructura productiva de la ramaderia ovina". Aquesta Ordre pretén d'integrar i coordinar una sèrie de línies d'ajut al sector oví ja existents, alhora que en crea de noves i modifica o suspèn algunes de les anteriors.

Amb aquesta disposició es suspenen les primes per l'estímul de l'acabat precoç dels xais, ja que l'encariment dels pinsos i l'escàs aprofitament dels recursos naturals a què conduïen les feien poc rendibles econòmicament.

Els objectius d'aquesta Ordre, el desenvolupament de la qual es farà en col.laboració amb les Comunitats Autònomes, són millorar l'eficàcia productiva de les explotacions ovines, especialment les de caire familiar i de grup, i l'orientació d'aquesta cabana cap a àrees que disposin de recursos alimenticis infrautilitzats.

En aquest sentit, es promourà el rejuveniment de la cabana amb primes per les famelles que es substitueixin: 1.300 ptes./famella que reuneixi les condicions higiènic-sanitàries que es de

S'atorgaran subvencions directes o préstecs subvencionats per inversions modernitzadores en les explotacions.

Tindran accés preferent les ajudes per al foment farratger-pratenc i treballs en monts privats, i els ajuts per a instal·lació d'equips de munyiment mecànic, etc.

Simultàniament, es promouran accions destinades a la concentració de l'oferta de xais, de llana, de llet i de formatges purs d'ovella.

L'AVIRAM

El sector de producció de carn d'aviram ha sofert una nova crisi a partir de la setmana 14 d'aquest any. En el moment de redactar aquest informe, però, les cotitzacions del pollastre (kg/viu) a la Llotja de Bellpuig han experimentat un augment molt notable (62,50%).

Com per a la totalitat de sectors ramaders, hi ha un element que ha caracteritzat la situació del sector: la variació dels costos d'explotació. Estimacions del propi sector fixen l'augment d'aquests costos en un 40% per a l'any 83. Aquest augment pot descompondre's en un 25% fins al mes de setembre i unes previsions del 15% per al quart trimestre. Les mateixes estimacions parlen d'un augment del 2% en els costos financers.

El consum de carn de pollastre que, segons diferents fonts, pot establir-se al voltant dels 18 kg per càpita i any, pot reduir-se fins arribar als 17 kg per càpita i any. En aquest fet incideixen, per una banda, tant la possibilitat d'un augment de preus en el producte final com una reducció de la capacitat de compra de la població que, en termes de salaris reals, ha quedat avaluada en diferents quadres macroeconòmics en un 4% aproximadament, i, per una altra, un comportament de la demanda de carn de pollastre tendent a reduir el consum per càpita en benefici d'altres proteïnes que s'han anat abaratint en introduir noves tecnologies als processos de producció.

La producció de pollastres es manté en uns nivells aproximats als de l'any passat. I, com ja havíem assenyalat en anteriors ocasions, aquesta producció és potencialment excedentària. La demanda de carn de pollastre no està subjecte a grans alteracions conjunturals a curt termini; el nivell de proveïment del mercat interior és molt elevat, el que vol dir que una petita variació en el volum de l'oferta pot alterar notablement el preu a la producció.

Així, doncs, sembla evident que els problemes que experimenta el sector responen a una inadequada adaptació de l'oferta agregada a la demanda.

Si afegim que l'excedent potencial de carn de pollastre s'ha hagut d'aconseguir tot subministrant a les engrèixades cereals que prèviament s'han importat amb un preu alt i en dòlars, és inqüestionable que cal prendre mesures que ajustin més eficientment al mercat. A fi i efecte de, en primer lloc, millorar la rendibilitat de les produccions i representar, en segon lloc un estalvi convenient de divises.

Resulta bastant clar, per tant, que ha de tendir-se cap a una reducció de l'oferta de carn de pollastre. Les mesures conjuntals adoptades pel sector productiu en aquest sentit ha presentatja el seu fruit i, així, les cotitzacions, com pot veure's en el gràfic de la pàgina següent, han pujat des de les 80 ptes. la setmana 40 a les 130 de la setmana 43.

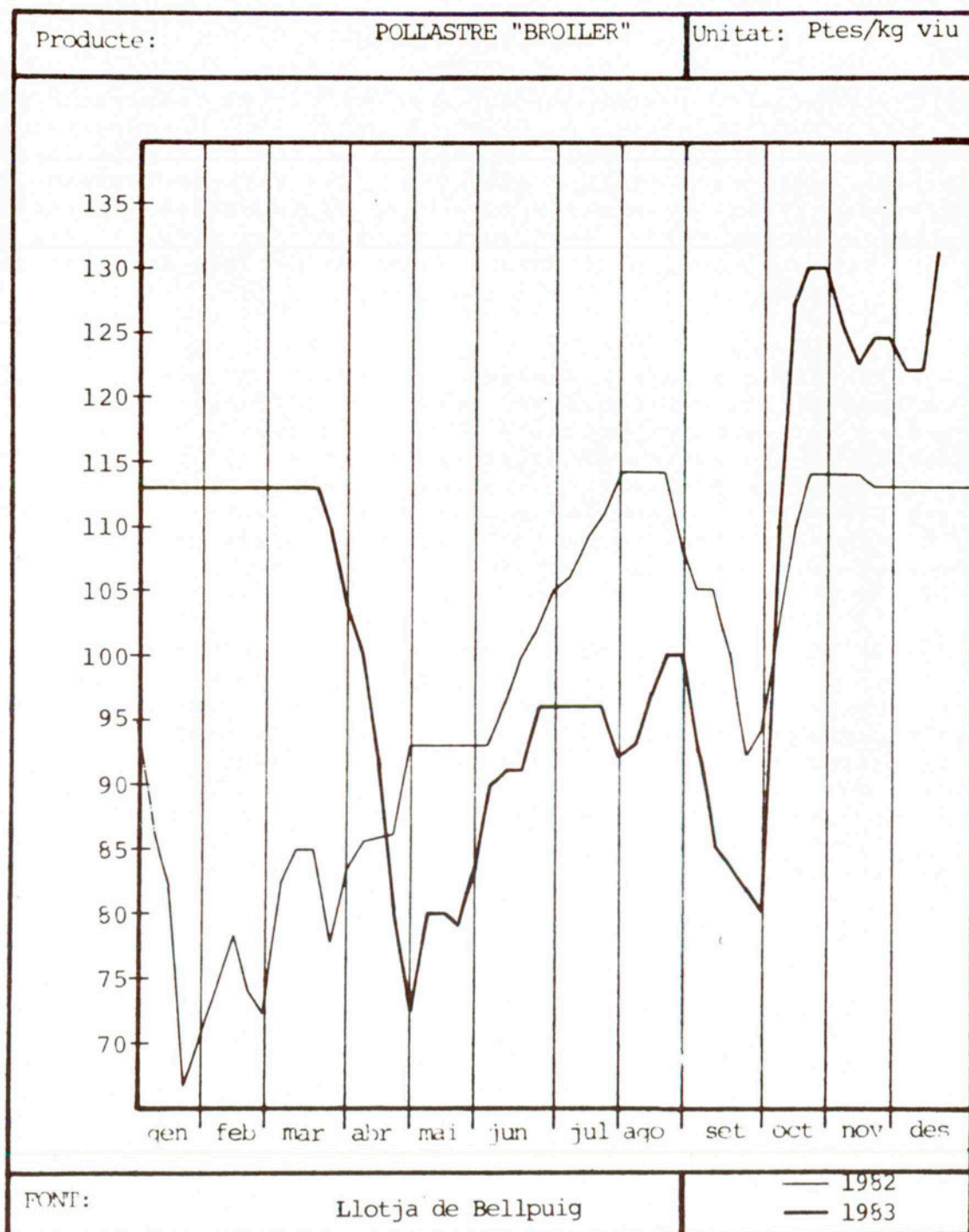
Ara bé, l'especialització aconseguida en les diferents fases de procés productiu dels pollastres i les característiques dels darrers cicles (incubació dels ous, engreixada dels broilers) permeten en un termini molt curt d'alterar la situació del mercat. Les decisions productives tenen un període de realització de 10 setmanes.

Aquesta darrera característica, juntament amb les fortes oscil·lacions de les cotitzacions, permeten l'existència d'un comportament fortament especulatiu per part d'alguns productors. Comportament que es veu afavorit en el darrer cicle per l'especial estructura financera, que permet concloure cicles productius amb liquidesa, ja que les engreixades es cobren al comptat als 50 dies aproximadament del seu inici i els pagaments tenen, normalment, un termini de venciment més gran.

Han de considerar-se paral·lelament altres elements que configuren el sector a nivell de l'Estat: la producció a nivell de l'Estat està concentrada geogràficament de forma que sovint no s'aconsegueix un equilibri entre la localització del consum, les matèries primeres i la producció. En aquest sentit, val a dir que a Catalunya coincideixen territorialment una via de subministrament de cereals, a través dels ports de Barcelona i Tarragona, una zona de gran producció, localitzada bàsicament a les comarques de ponent, i una zona de gran consum com l'àrea metropolitana de Barcelona i, en general, tota la zona litoral, densament poblada.

Un altre element que caracteritza el sector és el seu peculiar mecanisme de fixació de preus. Aquests queden reflectits en una "tablilla" fixada setmanalment en les Llotges més significatives del sector: Bellpuig i Reus. Ara bé, els preus fixats responen més a una orientació que a un equilibri entre oferta i demanda, ja que sovint les transaccions efectives es realitzen amb preus diferents, per sobre o per sota del recollit en la "tablilla".

En relació amb la possibilitat de regular el mercat mitjançant el recurs de l'exportació, ha d'assenyalar-se que, tot i que conjunturalment hagi estat efectiva, la nostra situació en relació al competidors, europeus i brasilers fonamentalment, no és favorable, ja que no posseïm matèries primeres per afrontar

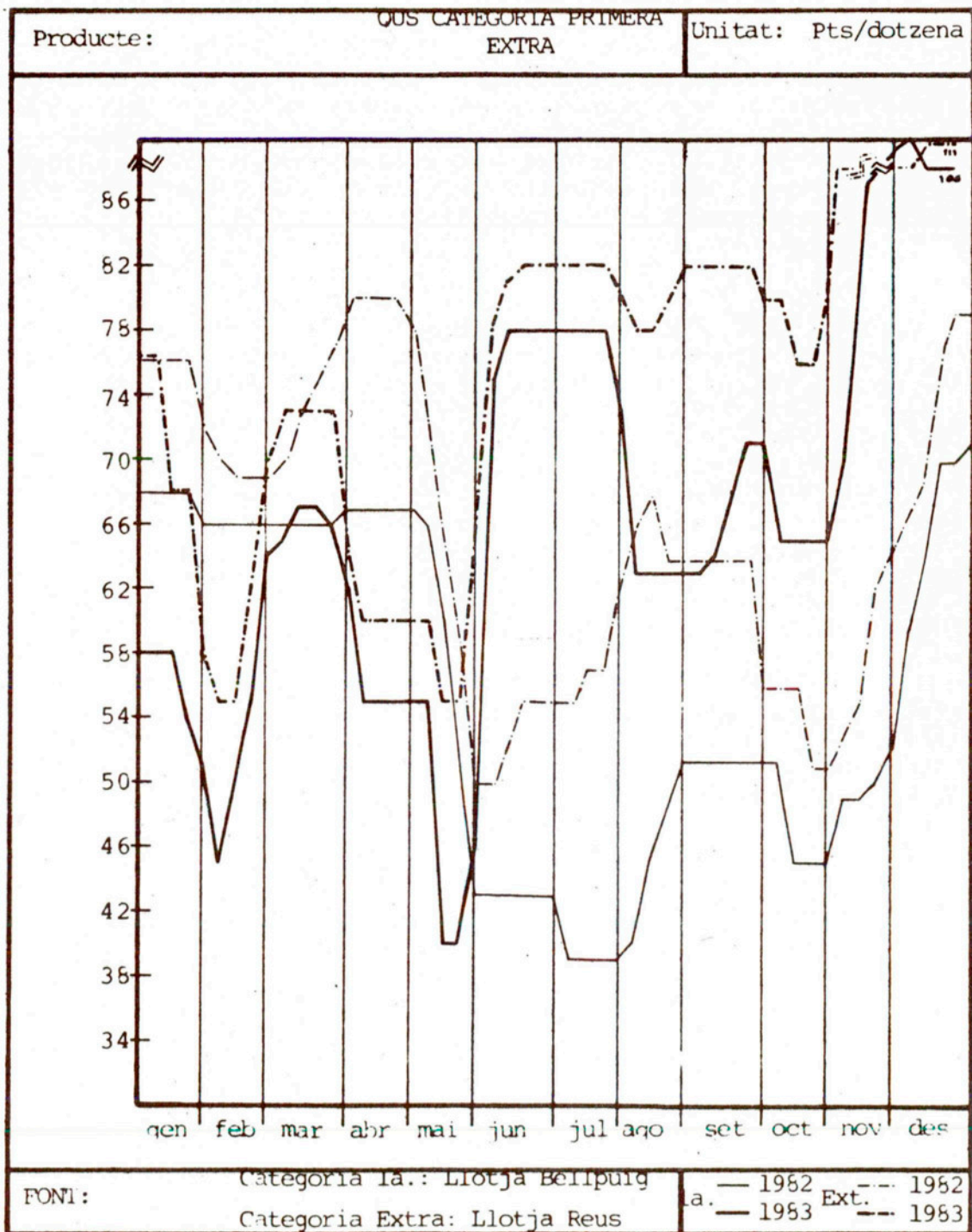
una política d'exportació continuada, i que els preus no són competitius en els mercats exteriors, essent el preu dels nostres productes col·locats en els mercats internacionals un 30% més elevats que els dels països competidors, segons estimacions del propi sector.

Per concloure aquesta anàlisi, val a dir que el sector hauria d'enfrontar la seva crisi des d'una òptica d'eficiència, tot i adaptant la seva capacitat productiva a les possibilitats de la demanda. Això implica una millora del procés de formació d'expectatives de producció. El sector, que compta amb l'experiència de dos plans d'autoregulació de l'oferta, ha d'assumir amb èxit aquest repte.

L'anàlisi de l'evolució del sector de posta, és a dir, el mercat dels ous, mostra un comportament paral·lel al del sector de carn. El problema bàsic ha estat l'augment continuat dels costos d'explotació.

Els preus obtinguts pels ous en les llotges catalanes (vegeu gràfic de la pàgina següent) han estat sensiblement inferiors als de l'any anterior fins ben entrada la primavera. La recuperació d'aquest estiu ha estat més significativa que la de l'any 82, tot i que al mateix període es va donar l'augment més important dels preus dels inputs.

Les darreres setmanes les còtitzacions han aconseguit nivells molt alts en relació amb l'any anterior. En aquest fet poden haver incidit tant l'increment estacional de la demanda com raons estrictament conjunturals.

LA FRUITA DOLÇA

L'evolució del mercat de la fruita de la collita de 1982 durant el 1983 es pot qualificar de satisfactòria. Els preus obtinguts en origen per la majoria de varietats de poma i pera, però sobretot per a les més rellevants: poma golden i starking i pera blanquilla, han estat al llarg d'aquest any superiors a les obtingudes en el mateix moment de 1982.

Al 1982, la pera blanquilla es va pagar a 50 ptes. al gener i va pujar fins a 83 ptes./kg al juny; enguany, les cotitzacions de la blanquilla han crescut de les 68 ptes./kg del mes de gener fins a les 105 ptes./kg de finals de maig.

La poma golden també ha registrat cotitzacions creixents: des de les 26 ptes./kg al gener fins a les 52 ptes./kg del maig, front les 21 i 52 ptes./kg dels mateixos moments de 1982. Així, la collita del '82 ha obtingut durant el 1983 uns bons preus de final de campanya sense la intervenció de factors exògens, com van ser -la temporada passada- la demanda europea de fruita (guerra de les Malvines).

També la poma starking ha tingut un bon mercat durant 1983: de les 26 ptes./kg del gener fins a un màxim de 57 ptes./kg al maig. L'any passat els preus van ser des de 29 ptes./kg al gener fins a 53 al maig.

Les dades oficials corresponents a la collita de 1983, que es presenten als quadres, permetem d'apreciar un augment en relació a la producció de l'any passat. La producció catalana de fruita d'enguany és inclús superior a la de 1981, que es va considerar excepcional.

La campanya 1983/84 ha tingut un bon començament per a la majoria d'espècies i varietats. Així, la producció de préssecs, tot i respondre a una bona collita, ha obtingut bons preus, tant en el cas dels destinats al consum en fresc com els venuts a les indústries conserveres.

Producció de Poma de taula (en milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>
Barcelona	30,0	25,0	25,0
Girona	61,4	59,2	80,4
Lleida	325,8	291,0	342,6
Tarragona	14,5	15,0	14,3
CATALUNYA	431,7	390,2	462,3
ESPANYA	1.007,9	852,9	1.027,4

Producció de Pera (en milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>
Barcelona	9,2	10,0	15,0
Girona	3,5	3,6	3,5
Lleida	198,3	187,5	225,3
Tarragona	7,0	7,0	8,0
CATALUNYA	218,0	208,1	251,8
ESPANYA	524,8	449,4	584,2

Producció de Préssec (en milers de tones)

	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>
Barcelona	31,7	40,0	50,0
Girona	4,4	3,9	4,2
Lleida	66,9	84,5	83,5
Tarragona	35,0	37,0	39,0
CATALUNYA	138,0	165,4	171,5
ESPANYA	445,8	461,8	500,0

Font: M.A.P.A.

Les pomes golden i starking també van iniciar bé la campanya. Les exportacions de golden van assolir un bon nivell els mesos de juliol i d'agost, incidint favorablement en els preus obtinguts en el mercat interior.

Les cotitzacions a Mercolleida del mes de setembre per a les pomes golden i starking van ser de l'ordre de 28 ptes./kg (posició: central) mentre que al setembre de 1982 el preu per a la mateixa posició d'aquestes pomes era de 19 ptes./kg. Posteriorment, però, la constatació d'una collita superior a l'esperada i la saturació de la capacitat dels magatzems i cambres frigorífiques va donar lloc a una contenció en els preus durant el mes d'octubre. En el cas de la golden, les cotitzacions han estat 3 i 4 ptes. inferiors per quilo durant el mes d'octubre.

Les cotitzacions de la pera blanquilla han reflectit des de l'inici de la campanya l'abundància de la producció. Afavorida la seva demanda per la bondat del clima d'aquesta tardor, han registrat augments de preu durant l'octubre, sense assolir, però, el nivell de les cotitzacions del mateix temps de 1982.

La campanya de la pera llimonera al 1983 mereix algunes reflexions. La primera, de tipus estructural, és la constatació una vegada més de l'excés d'oferta d'aquest producte. Només la llimonera que es comercialitza el mes de juliol té un bon mercat. Tota la producció restant, que ja no pot dirigir-se a l'exportació a causa dels "calendaris" i altres mesures restrictives de la C.E.E., obté uns preus irrisoris en un mercat completament desequilibrat per la banda de l'oferta.

El segon tema posat d'evidència en la campanya '83 de la llimonera fa referència al calibratge. Enguany, s'han adoptat els 60 mm com a calibre mínim per a la pera d'exportació. Aquesta mesura ha facilitat la fluïdesa de les vendes exteriors, ja que suposa un augment de la qualitat mitjana del producte. Convé recordar que la Comunitat Econòmica Europea no admet categories baixes ni en la importació ni en l'exportació, i aquest ha estat moltes vegades el pretext adduït en el rebuig de partides de pera llimonera a diverses fronteres.

ELS FRUITS SECS

La influència dels mercats exteriors ha estat novament la variable fonamental que ha determinat la tendència "alcista", enguany, de les cotitzacions dels fruits secs a Catalunya.

Per començar, la producció d'ametlles, degut a les fortes gelades sofertes durant el mes de març, es presenta considerablement minvada respecte a la de l'any anterior; val a dir, no obstant això, que aquest decrement ha estat menys significatiu a Catalunya que a la resta de l'Estat.

PRODUCCIÓ D'AMETLLA

Tones (amb closca):

	1981	1982	1983 *
Barcelona	2.500	7.000	5.000
Girona	100	35	-
Lleida	23.000	15.000	11.100
Tarragona	16.300	13.000	12.000
CATALUNYA	41.800	35.035	28.100
ESPANYA	309.550	310.500	162.900

Milers de Tones (en gra):

ESPANYA	75	75	37
E.U.A.	184	157	113
ITALIA	32	18	28
**			
T O T A L	322,8	279,5	206

Fonts: MAPA/ DARP / Reuters / Elaboració pròpia.

* : Avanços.

** : Comptabilitzats tots els països del món.

També a Califòrnia, principal competidor en aquest mercat, la collita ha estat menor que la de la proppassada campanya, ja que durant el mes de febrer van haver-hi inundacions importants.

Tenint en compte aquests condicionaments, no és estrany que les cotitzacions s'hagin disparat.

A la vista del gràfic de la pàgina següent, s'observa que els preus de les varietats "llargueta" i "comuna" han experimentat un fort increment fins a finals de setembre, sobretot des del mes de març, proper al 75%.

A partir de novembre, coincidint amb la plena campanya de recol·lecció, els preus -tan elevats durant l'estiu- han manifestat una certa estabilització en la trajectòria ascendent.

També és de destacar el salt que presenten els preus d'aquestes varietats, en termes mitjans, entre les dues campanyes 1981/82 i 1982/83.

Així, si bé durant els dos primers mesos d'ambdós anys el nivell dels preus era pràcticament el mateix, en arribar al mes de setembre el distanciament és de l'ordre del 65% superior per a la campanya actual, degut fonamentalment a les millors perspectives de mercat existents.

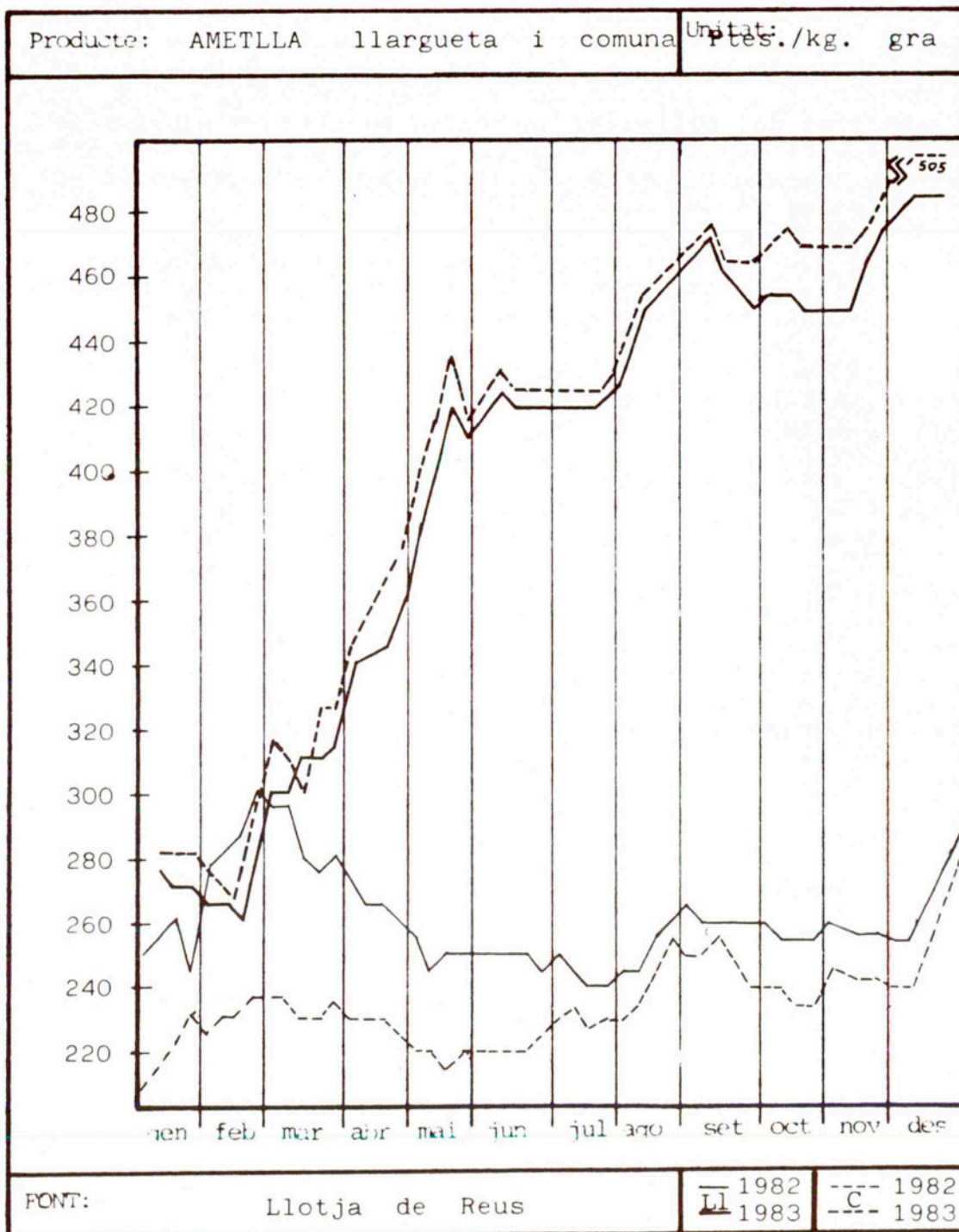
Quant a les avellanes, malgrat les propícies pluges dels darrers dies de juny a Tarragona, les altes temperatures de l'estiu han donat lloc a una collita superior a la normal, però que no arribarà a ser "record" degut a que el tamany del gra ha estat molt inferior al previst.

DADES COMARCALS DE PRODUCCIO D'AVELLANES (Kg/closca):

C O M A R C A	1982	1983 *
Terra Alta	211.470	270.000
Ribera d'Ebre	82.230	149.250
Priorat	897.000	2.338.000
Baix Ebre	2.500	2.400
Conca de Barberà	207.000	306.000
Baix Penedès	56.000	105.000
Camp de Tarragona	14.220.550	24.220.000
TOTAL COMARQUES	15.676.550	27.390.650

Font: DARP. Generalitat de Catalunya.

*: Previsions.

A aquesta circumstància es varen unir durant el primer semestre de l'any unes expectatives molt favorables de preu en l'oferta internacional, per una banda, ja que la producció turca d'avellanes encara no havia sortit al mercat, i a l'efecte-preu de l'ametlla com a producte substitutori, per l'altra.

L'evolució de les cotitzacions que es desprèn d'aquesta situació conjuntural queda reflectit en el gràfic de la pàgina següent, on fent un seguiment dels preus es veu que aquests han assolit una puja del 25% durant el primer semestre.

Aquest augment és més considerable si comparem l'evolució de l'actual campanya 1982/83 amb la de l'any anterior (com s'ha fet abans amb l'ametlla), ja que s'observa un allunyament mitjà dels preus d'aproximadament el 37% superior enguany, per les mateixes raons de mercat.

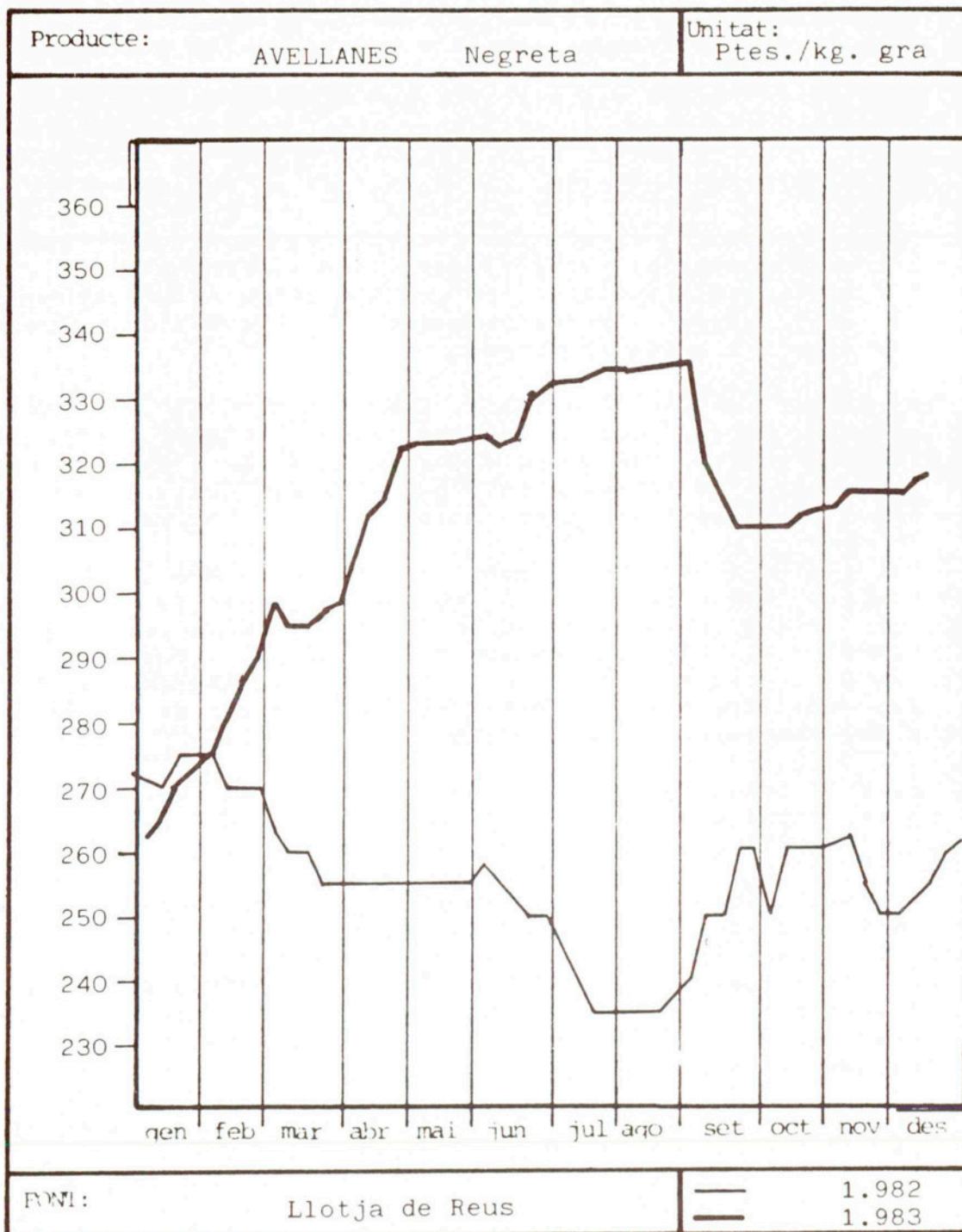
A partir del mes d'octubre, i amb la sortida al mercat de la collita turca, que ha resultat ésser "record" (a prop de les 450.000 tones), els preus a la Llotja de Reus enguany han fluctuat cap a la baixa, encara que s'ha de constatar que en acabar l'any aquestes cotitzacions s'han estabilitzat.

Pel que fa a les exportacions, hi ha hagut una reactivació important, sobretot per a les ametlles, que es preveu superin les 30.000 tones-gra, quan en les dues campanyes anteriors (1980/81 i 1981/82) es van situar al voltant de les 22.000 i 25.000 tones, respectivament. Quant a les avellanes, la partida més important d'exportació ha estat de l'ordre de les 2.000 tones-gra cap a la URSS.

Fent un balanç global, les previsions per al sector dels fruits secs per a aquesta campanya es presenten com a favorables per a l'ametlla i sense canvis significatius per a l'avellana.

De tota manera, a llarg termini, i així queda palesat en un estudi encarregat pel D.A.R.P. sobre el mercat de l'avellana, cal organitzar la producció i la comercialització d'aquesta cap al mercat interior (la qual cosa es podria fer extensiva a l'ametlla), ja que aquest és més estable i remuneratiu per als productors que l'internacional, que fluctua enormement d'una conjuntura a l'altra.

En aquest sentit, i a tall d'exemple, la tasca desenvolupada pel D.A.R.P., patrocinant i organitzant espots publicitaris, tríptics, concursos de pastissos, etc. durant els mesos d'abril i de maig arreu de Catalunya, ha estat molt significativa per a la promoció i la potenciació del mercat interior d'aquests fruits.

EL VI

Dins les limitacions de la provisionalitat, segons aforaments obtinguts pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, la producció catalana de vi d'enguany (a excepció de les comarques vinícoles barcelonines que han obtingut la collita d'un any normal) ha disminuït molt poc en relació a la de l'any passat -segons el quadre següent- el 5% aproximadament. No obstant això, cal tenir en compte que la collita de l'any 1982 va ésser molt superior a la mitjana, tant a Catalunya com a la resta de l'Estat.

PRODUCCIÓ DE VI:

Milers hl

	1981	1982	1983 *
Barcelona	1.270	1.550	1.600
Girona	140	187,5	185 (1)
Lleida	105,6	102,2	101 (1)
Tarragona	1.579,1	1.510,5	1.290 (1)
CATALUNYA	3.094,7	3.350	3.176 (1)
ESPANYA	33.306,2	39.011,9	35.645
C.E.E. (10)	164.000 (2)	139.000 (2)	172.200 (2)

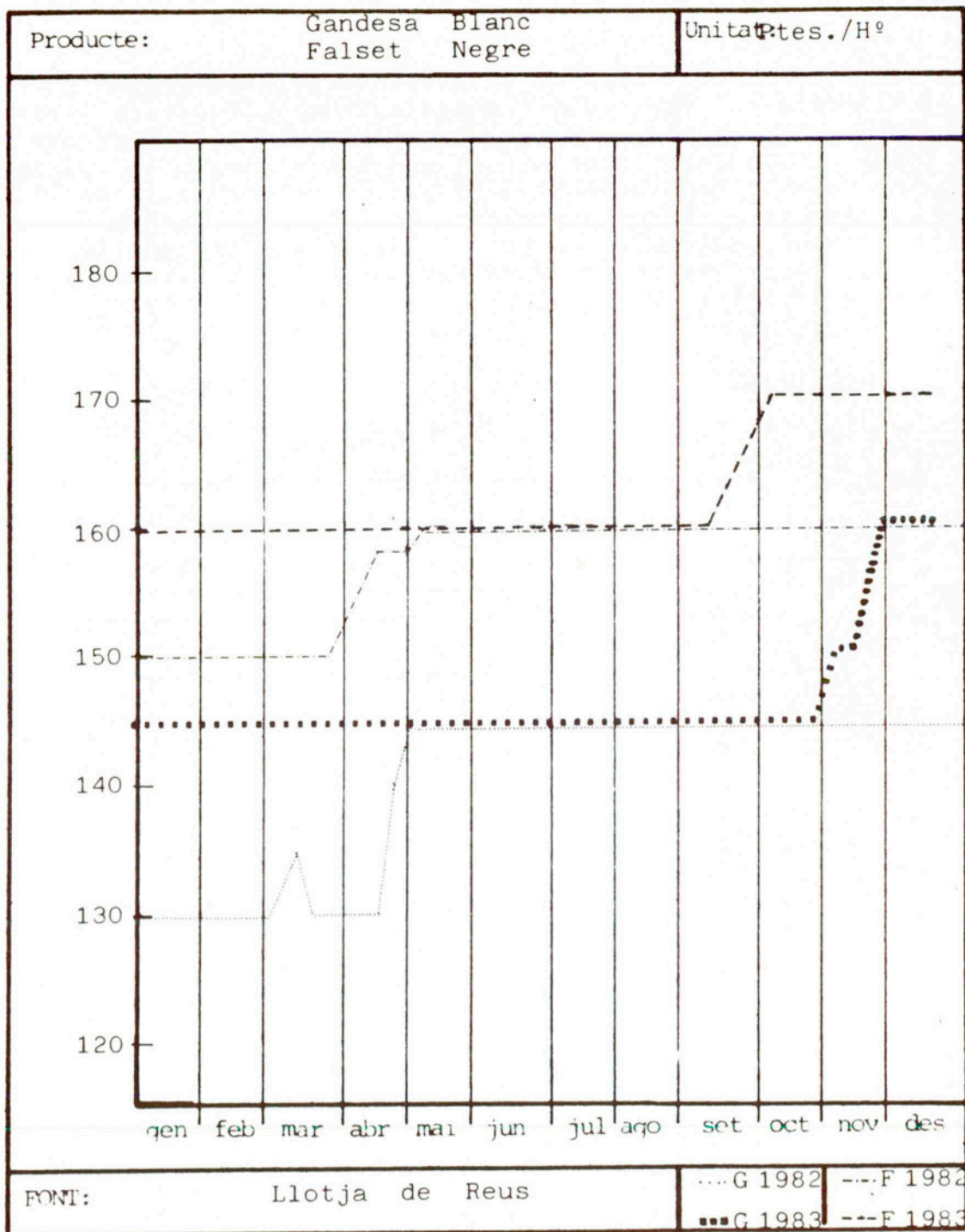
Font: M.A.P.A.

(1): Aforament del D.A.R.P.

(2): Comission des Communautés Européennes. Rapport, 1982.

* : Aforaments.

També, a nivell de l'Estat espanyol, la collita -malgrat previons de molt abundant- ha estat un 9,5% inferior que la de l'any passat. La sequera, protagonista principal d'aquest decrement, ha afavorit per una altra banda el fet que el grau hagi estat més alt que l'any 82 per a moltes zones d'Espanya. En canvi, la producció comunitària, amb el notable increment dels rendiments a França i a Itàlia, principals països productors, ha estat aproximadament superior en un 20% respecte la de l'any passat.

Vistos els avanços de producció de vi a Catalunya, és d'interès ara d'observar que en el cas català l'oferta es diversifica en dos mercats bàsicament diferenciats: vi de qualitat (majoritàriament amb denominació d'origen) i cava, per una banda, i el vi corrent de taula, per una altra.

En relació a aquests vins qualitativament superiors, val a dir que en termes generals compten amb unes estructures comercials força eficients i uns mercats operatius. De tota manera, davant les creixents exigències dels clients consumidors i l'augment de la competència qualitativa, cal insistir en la necessitat de continuar en la línia del foment de la qualitat, perfeccionant els processos de producció, de millora dels canals de comercialització, de distribució, etc.

Pel que fa a la conjuntura del vi de taula, s'ha de fer patent que no és, ni de molt, tan operativa. Si es fa un balanç oferta-demanda, Catalunya es configura bàsicament com a consumidora. Així, per exemple, com s'ha vist abans en el quadre de producció, a Catalunya aquesta està al voltant dels 3 milions d'hectolitres, quan la demanda s'estima propera als 6 milions d'hectolitres.

En el mercat català del vi el conflicte apareix perquè se n'adquireix fora més del que és realment necessari. En aquest sentit, i a la vista del gràfic de la pàgina anterior, les cotitzacions del vi a les llotges catalanes s'han mantingut pràcticament estacionàries durant el primer semestre i han augmentat un 7% respecte a l'any 82 en el mateix període. En relació al preu de garantia, els preus del vi blanc a les llotges catalanes es troben -segons varietats- de 5 a 30 ptes. per sobre d'aquell.

Si comparem aquestes cotitzacions amb les de la resta de l'Estat, s'observa que en aquest el problema és significativament major, ja que durant aquests sis mesos el preu testimoni, és a dir, el preu mig ponderat obtingut per al vi blanc, ha estat de 5 pessetes per sota del de garantia.

A la vista d'aquesta problemàtica, el proppassat mes d'abril es varen iniciar un seguit de taules sectorials entre l'Administració i les Organitzacions Agràries amb la finalitat d'actuar bàsicament sobre el control de la producció, la potenciació de la demanda i l'activació de nous mecanismes de mercat.

Aquesta nova regulació de la campanya vínic-alcoholrra 1982-83 introdueix innovacions i modificacions importants respecte a l'any anterior, com per exemple:

La nova regulació de la campanya vínico-alcoholera 1982-1983 introdueix innovacions i modificacions importants respecte a l'any anterior, com per exemple:

1. L'"Entrega Obligatòria de Regulació" (E.O.R.) que, junt amb l'entrega per "Règim de Garantia Complementària" (R.G.C.), vindran a substituir les compres de l'Administració en règim de garantia.

L'E.O.R. es realitzarà a principi de campanya en funció de les compres que durant els tres últims anys hagi fet el S.E.N.P.A. en règim de garantia a les diferents bodegues, i el seu destí serà la transformació en alcohol.

Posteriorment, i amb la finalitat de normalitzar el mercat, el S.E.N.P.A. comprarà vi en R.G.C. en volum igual al d'Entrega Obligatòria de Regulació. El preu mig d'ambdós conceptes correspondrà al nivell de garantia establert.

2. Quant a les immobilitzacions, es suprimirà la prima que abans es concedia pel llarg termini i es substitueix per un finançament del 13% menys un punt de subvenció. A curt termini, el finançament serà del 13%, però hi haurà 3 punts de subvenció.

Per altra banda, el Reial Decret de 12 d'octubre sobre regulació de plantacions de vinya, d'acord a les especials circumstàncies de cada zona, disposa el fre i el control d'aquestes plantacions. En aquest aspecte, s'aprecia una assimilació a la normativa comunitària, que també tendeix a la disminució de superfície dedicada a raïm de vinificació de baixa qualitat.

La normativa comentada té en principi la intenció de desincentivar la producció de vi destinada únicament a alcohol, fer responsables els qui el produeixen, donar més participació i joc al mercat i, en definitiva, que els preus aconseguixin millors cotitzacions que les dels darrers anys, adaptant l'oferta a la demanda.

En aquest sentit, si la norma s'aplica efectivament, es poden considerar positius els efectes indirectes que les esmentades mesures puguin tenir en el sector vitivinívol català, que es caracteritza generalment pel conreu de vinyes de bona qualitat, amb un balanç de producció deficitari, i amb una infraestructura comercial considerable.

Les previsions, per a mig i llarg termini, estaran en funció de la consecució dels objectius de la nova reglamentació de mercats i producció. A part d'això, la recuperació del consum de vi i derivats serà fonamental per a la reactivació conjunta del mercat.

L'OLI

Els preus de contractació de l'oli d'oliva a les llotges catalanes durant aquest any 1983 no ha presentat variacions significatives.

Segons s'observa en el gràfic de la pàgina següent, les cotitzacions dels olis fruitats extres s'han mantingut al voltant de les 210 ptes./litre, la qual cosa significa un increment mitjà, fins a començaments de la nova campanya, de l'ordre del 5% respecte al mateix període de l'any passat. Aquesta diferència es fa més gran a partir d'octubre-novembre, degut fonamentalment a les perspectives de la nova collita (abundant la del 82, minvada la del 83).

Pel que fa a les cotitzacions de l'oli fi fins 10, després de la baixada soferta la primera setmana del mes de març, s'han mantingut pràcticament estacionàries a l'entorn de les 165 ptes./litre, igual que succeí el proppassat any; encara que, com s'ha dit abans, la reanimació del mercat a partir de l'octubre enguany es mostra de signe contrari al del passat any.

El balanç de la collita de la campanya 1982/83 ha estat, en termes agregats d'Espanya, més del doble de la campanya anterior. A Catalunya, encara que també ha estat superior, l'increment no ha resultat tan voluminós.

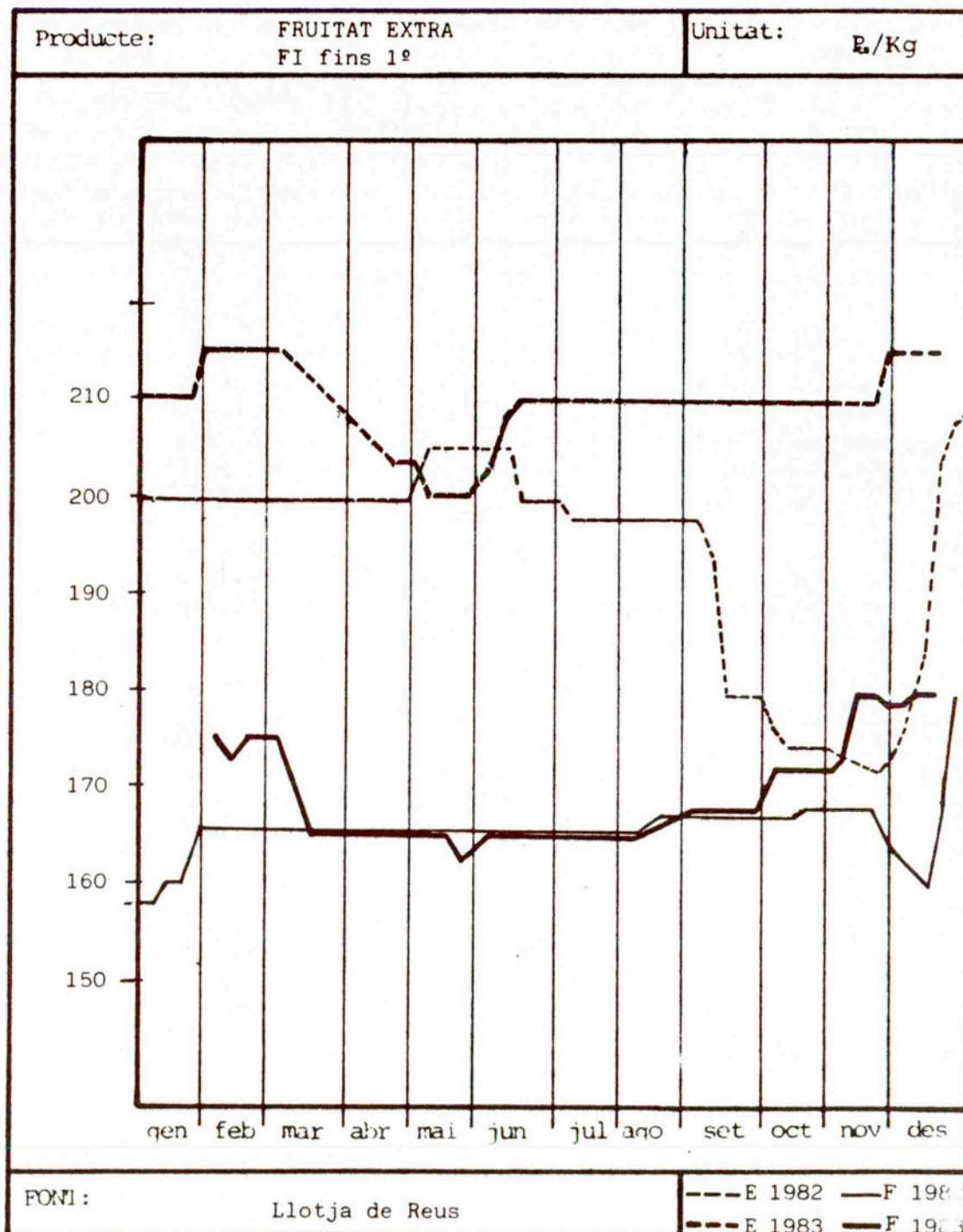
Les previsions per a la propera collita 1983/84, degut a la persistent sequera, sembla que serà sensiblement inferior. Dins l'àmbit de la meteorologia, val a dir que les fortes pluges del mes de novembre, que han provocat la caiguda de les olives abans de la recol·lecció, han reduït encara més aquesta collita (vegeu quadre següent).

PRODUCCIO D'OLI:

Tones	1981	1982	1983 *
Barcelona	300	300	300
Girona	200	200	200
Lleida	5.600	10.800	5.600
Tarragona	16.300	13.400	8.200
CATALUNYA	22.400	24.700	14.300
ESPANYA	297.200	642.800	295.900

Fonts: M.A.P.A. / D.A.R.P.

*: Aforaments.

Tot i tenint en compte la collita "record" de la passada campanya, i que les previsions de consum espanyol indiquen que aquest s'està estabilitzant -segons dades oficials s'aproxima a les 330.000 tones-, la conjuntura del mercat de l'oli s'ha vist afavorida per les compres de l'Administració (282.000 durant l'actual campanya) i la reactivació de les exportacions que mereixen un capítol a part.

Efectivament, durant la primera meitat d'aquest any, les exportacions d'oli d'oliva han assolit un increment -segons informes del sector- superior al 72% en relació al mateix període de l'any anterior. De novembre a març s'ha exportat 27.500 tones, front les 16.000 que es varen registrar el propassat any.

Malgrat la bona marxa de les exportacions, les estimacions que els exportadors d'oli d'oliva han fet per a aquesta campanya, si bé en un principi apuntaren cap a les 100.000 tones, en aquests moments un volum de 70.000 tones es podria considerar positiu.

Aquesta reactivació (veure quadre següent) ha estat deguda a unes favorables condicions exteriors (devaluació de la pesseta respecte el dòlar, collita d'oli italià -malgrat les estadístiques- per sota del mig milió de tones) i a que el mercat espanyol s'hagi mantingut a la baixa.

Exportació espanyola d'oli d'oliva a la resta del món (1):

<u>1979</u>	<u>1980</u>	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983 *</u>
106	122,4	63,6	34,2	70

(1): en milers de tones.

*: Previsions.

Font: M.A.P.A.

La recuperació de cotes de mercats, des de fa dos anys perdudes per raons derivades de la comercialització d'oli tòxic, és molt significativa. Caldrà seguir en aquesta línia d'elaboració i promoció d'olis de qualitat per guanyar nous mercats potencials.

En aquest aspecte de foment d'olis de qualitat del sector català, com s'ha suggerit abans per al bon funcionament del sector dels fruits secs, també s'haurà d'anar cap a un enfortiment del mercat interior, amb l'objectiu de protegir-los de les fluctuacions conjunturals del mercat de la resta de l'Estat i del mercat internacional.